

Better Energy A/S

Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til: ens@ens.dk og sbcl@ens.dk

Høring over lovforslag om ændring af lov om elforsyning

Better Energy takker for muligheden for at kommentere på lovforslag om ændring af lov om elforsyning (journalnummer 2022-796).

Det kræver en markant udbygning af vedvarende energi og en omfattende elektrificering af samfundet, hvis vi skal nå vores klimamål. Fællesnævneren for begge er et stærkt elnet og et velfungerende elmarked, herunder en tarifstruktur, der understøtter de klimapolitiske målsætninger.

Det er derfor positivt, at nærværende lovændring bl.a. muliggør direkte linjer og ophæver det tidligere forbud mod geografisk differentierede forbrugstariffer.

I det omfang geografisk differentieret tariffer indføres, bør lokaliseringssignalerne selvsagt understøtte udviklingen hen imod et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt kollektivt elforsyningsnet, hvilket bl.a. forudsætter en fremtidig net-reference. Det fortsatte fravær af en strategisk netudbygningsplan for 2040 eller 2050 risikerer derfor fortsat at underminere en omkostningseffektiv og samfundsøkonomisk hensigtsmæssig grøn omstilling.

Som Energinet påpegede i elinfrastrukturrapporten i 2008, så giver et robust elnet "betydelige samfundsøkonomiske gevinster. Gode udvekslingsmuligheder betyder, at elektriciteten kan produceres, hvor det er billigst, og forbruges, hvor værdien er størst". Vi opfordrer derfor til at der følges op på klima-, energi- og forsyningsministeriets tarifanalyse og de spørgsmål, der fortsat afventer besvarelse. Der bør således påbegyndes et analysearbejde mhp. udarbejdelse af en fremtidig netreference, så producenter og forbrugere i højere grad kan placere sig geografisk hensigtsmæssigt.

Specifikke bemærkninger

Direkte linjer

Geozoner øger investeringsrisici

Indførelsen af de kommende geozoner for VE-producenter indebærer en øget investeringsrisiko, bl.a. fordi geozoner kan ændre kategori både i løbet af planlægningsfasen og efter etablering. For at minimere denne usikkerhed foreslår vi, at der ved udarbejdelsen af bekendtgørelsen om direkte linjer og i bemærkningerne til lovforslaget, tages højde for en form for forhåndsgodkendelse, som sikrer, at producenter ikke risikerer at blive ramt negativt af eventuelle ændringer i geozonerne ved etablering af en direkte linje.

Der bør eksempelvis gives mulighed for, at elproduktion og elforbrug kan opnå forhåndsgodkendelse, så VE-investeringer, der omfatter direkte linjer, ikke rammes af ændringer i geozonerne, f.eks. en ændring fra gul til rød.

Det er en betingelse for en mere markedsbaseret grøn omstilling, at der er et højt niveau af investeringssikkerhed.

Præcisering af forventede effekt af direkte linjer

Med indførelsen af øgede tilslutningstariffer for VE-producenter, der forventeligt vil gøre Danmark det dyreste EU-land at opstille VE i, udgør direkte linjer en mulighed for i højere grad at samtænke forbrug og produktion, og dermed reducere belastningen af det kollektive elnet.

Denne mulighed begrænses dog i praksis af Green Power Danmarks tarifmodel, herunder den såkaldte rådighedstarif, men det er dog positivt, at muligheden indføres.

I forlængelse heraf bemærker Energistyrelsen, at "Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at hvis en aktør etablerer direkte linjer og samplacerer forbrug og produktion før tilslutningspunktet til det kollektive elforsyningsnet, kan det potentielt medføre en reduceret tarifbetaling fra aktøren til Energinet og netvirksomhederne". Vi foreslår derfor, at ordet 'kan' med fordel kan ændres til 'vil det som udgangspunkt', da udgangspunktet vil være, at en elproducent ved en direkte linje vil give anledning til færre omkostninger og dermed en lavere tarif.

Behov for yderligere præciseringer

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at "det antages, at ét forbrugsanlæg vil kunne kobles til ét produktionsanlæg via parallelle direkte linjer, uden at dette vil få karakter af kollektivt elforsyningsnet. I udgangspunktet skønnes det, at maksimalt 3-4 forbrugsanlæg vil kunne kobles med parallelle direkte linjer til ét produktionsanlæg, før konstellationen vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet".

Vi vurderer, at man med fordel enten kan justere definitionen på en direkte linje i tråd med definitionen på et internt opsamlingsnet i § 1, stk. 3, nr. 5, i nettilslutningsbekendtgørelsen, ved at indsætte følgende sætning i definitionen på en direkte linje "... som ikke etableres, vedligeholdes og ejes af net- eller transmissionsvirksomheden".

Eftersom det kollektive elforsyningsnet er ejet af hhv. netvirksomhederne og Energinet, så udelukker det i udgangspunktet, at en direkte linje kan have karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Derudover må netselskabernes og Energinets tarifmodeller antages at være omkostningseffektive, hvilket følgerigt betyder, at det vil være kommercielt urentabelt at anlægge direkte linjer til en ubestemt kreds af forbrugere.

Af samme årsag bør begrænsningerne for anvendelsen af direkte linjer være så få som muligt, hvilket tillige er i tråd med elmarkedsdirektivets i art. 7, herunder art. 7, stk. 1, litra a, hvorefter medlemsstaterne skal muliggøre direkte linjer og undgå 'uforholdsmæssige administrative procedurer eller omkostninger'.

Det er undtagelsesvist muligt at begrænse etableringen af direkte linjer efter artikel 7, stk. 4 og 5. Efter stk. 4 kan etablering af direkte linjer tillades, bl.a. hvis systemadgangen er blevet nægtet. Stk. 4 har hidtil været implementeret i elforsyningsloven (EFL) § 23, stk. 2, men afløses ved nærværende lovforslag med en bredere adgang til etablering af direkte linjer.

Better Energy A/S
Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

EFL § 23, stk. 2 blev indsat i EFL ved lov nr. 375 af 2. juni 1999. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i EFL, at "det er således en betingelse for tilladelse til etablering af direkte linjer, at der ikke allerede eksisterer den nødvendige infrastruktur til at forsyne den pågældende kunde, herunder tilstrækkelig kapacitet i det eksisterende net. Direkte elforsyningsnet bør således sædvanligvis ikke kunne give anledning til dobbeltføring i forhold til det kollektive elforsyningsnet".

Forarbejderne må derfor læses således, at der som udgangspunkt bør meddeles tilladelse til etablering af en direkte linje, hvis der ikke er en tilstrækkelig kapacitet i det eksisterende net. Hensynet til at nægte en direkte linje er herefter en dobbeltføring i forhold til det kollektive elforsyningsnet.

Forarbejderne sammenholdt med artikel 7, stk. 4, som henviser til en nægtet systemadgang efter artikel 6, kan derfor forstås på den måde, at der gives tilladelse til etablering af en direkte linje, når systemadgangen er blevet nægtet både helt, men også delvist, grundet kapacitetsbegrænsninger i nettet.

Det foreslås derfor indsat i bemærkningerne til nærværende lovforslag samt indskrevet i bekendtgørelsen, at en direkte linje kan etableres, når der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det eksisterende net. Dette er ligeledes i tråd med bemærkningerne til nærværende lovforslag, hvor det understreges, at "etablering af direkte linjer tillades, hvor det fremmer samfundsmæssige hensyn ved f.eks. at reducere behovet for netudbygning af det kollektive elforsyningsnet".

Vi ser derfor heller ikke, at der i disse tilfælde med manglende kapacitet er et særligt behov for at stille yderligere krav om afstand eller andet.

Efter artikel 7, stk. 5, kan medlemsstater dog begrænse etableringen af direkte linjer af hensyn til offentlige forpligtelser i artikel 9. Af lovforslagets bemærkninger fremgår brede kategorier af hensyn og kriterier, som kan begrunde meddelelse af tilladelse til etablering af en direkte linje. Lovforslagets almindelige bemærkninger til direkte linjer henviser til hensyn, som fremgår af direktivets artikel 9, stk. 2, hvorfor Better Energy lægger til grund, at hensigten er at implementere art. 9, stk. 2.

Vi bemærker, at såfremt den nye adgang til etableringen af en direkte linje er en implementering af artikel 7, stk. 5, så bør Energistyrelsen være opmærksom på, at ordlyden i stk. 5 er, at medlemsstaten 'kan nægte' etablering af en direkte linje. Det er således ikke udgangspunktet, at en direkte linje kan 'tillades' af hensyn til principperne i artikel 9, men at en tilladelse kan 'nægtes' i særlige tilfælde.

Energistyrelsen bør derfor være opmærksom på ikke at begrænse adgangen til direkte linjer i videre omfang, end hvad formålet og adgangen hertil er efter direktivet.

Forslag til begrænsninger for en direkte linje

I det omfang der trods ovenstående overvejelser og hensyn ønskes yderligere begrænsninger for anvendelsen af direkte linjer, kan følgende betragtninger med fordel overvejes.

Afgrænset antal forbrugere

§ 1. Der kan ikke meddeles tilladelse til etablering af en direkte linje, som vil levere energi til en ubestemt kreds af forbrugere. Der skal være tale om en nærmere afgrænset kreds af forbrugere. Kravet om en afgrænset kreds af forbrugere vurderes opfyldt, når et af følgende kriterier er opfyldt:

a) Der etableres en direkte linje, som kobles til forbrugere, som ejes inden for samme koncern som elproduktionsvirksomheden.

- b) Der etableres en direkte linje, som kobles til forbrugere, hvor alle forbrugere ejes inden for samme concern.
- c) Der etableres en direkte linje, som kobles til højst 4 forbrugere, uanset disse forbrugeres juridiske enhed.

Afstand og spændingsniveau

§ 2. Den direkte linje må ikke overskride følgende afstande:

- a) For anlæg tilsluttet på 60 kV spændingsniveau eller under, kan der etableres højst 0,5 km direkte linje per MW.
- b) For anlæg tilsluttet på over 60 kV spændingsniveau, kan der højst etableres 0,25 km direkte linje per MW.

Stk. 2. I tilfælde omfattet af § 3, § 4 eller § 5, finder stk. 1 ikke anvendelse.

Ved kapacitetsbegrænsninger - begrænset levering af elektricitet

§ 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren meddeler tilladelse til etablering af en direkte linje, når det eksisterende net ikke har tilstrækkelig kapacitet til at aftage den fulde produktion af et nyt eller eksisterende elproduktionsanlæg.

Stk. 2. Der meddeles tilladelse til etablering af en direkte linje:

- a) Når der er indgået en nettilslutningsaftale med begrænset netadgang.
- b) Når elproduktionsvirksomheden forpligter sig til højst at indføre den mængde kapacitet i nettet, som der er eksisterende kapacitet til, og når elproduktionsanlægget ønsker at etablere eller koble et forbrugsanlæg, som kan aftage en overskydende produktion. Energistyrelsen kan kræve dokumentation for at der etableres et forbrugsanlæg, således at Energistyrelsen har dokumentation for, at den direkte linje reelt vil aflaste det kollektive elforsyningsnet.

Ved kapacitetsbegrænsninger - begrænset forbrug af elektricitet

§ 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren, meddeler tilladelse til etablering af en direkte linje, når det eksisterende net ikke har tilstrækkelig kapacitet til at levere den fulde kapacitet til et nyt eller eksisterende forbrugsanlæg.

Stk. 2. Der meddeles tilladelse til etablering af en direkte linje:

- a) Når der er indgået en nettilslutningsaftale med begrænset netadgang.
- b) Når en elforbruger forpligter sig til højst at trække den mængde kapacitet fra nettet, som der er eksisterende kapacitet til, og når elforbrugeren ønsker at etablere eller tilslutte et produktionsanlæg, som kan levere en denne kapacitet. Energistyrelsen kan kræve dokumentation for at der etableres et produktionsanlæg, således at Energistyrelsen har dokumentation for, at den direkte linje reelt vil aflaste det kollektive elforsyningsnet.

Begrænset levering af elektricitet uanset kapacitetsbegrænsninger i nettet

§ 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren meddeler tilladelse til etablering af en direkte linje, når elproduktionsvirksomheden har indgået en aftale eller på anden måde har forpligtet sig til højst at føde 60 pct. af anlæggets kapacitet ind på nettet og højst at trække 60 procent fra nettet.

§ 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter en konkret vurdering meddele tilladelse til etablering af en direkte linje i videre omfang, end hvad der følger af disse regler.

§ 7. Der kan ansøges om udvidelse af et eksisterende elproduktionsanlæg eller etablering af et nyt elproduktionsanlæg samtidig med ansøgning om etablering af en direkte linje.

Better Energy A/S
Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Geografisk differentierede forbrugstariffer

Kollektive elforsyningsvirksomheder har i dag meget vide rammer for at fastsætte tariffer, og det er kun klare overtrædelser af disse rammer, som Forsyningstilsynet vil reagere på. For at sikre at de kollektive elforsyningsvirksomheder, i højere grad end det er tilfældet i dag, navigerer efter klima- og samfundsøkonomiske hensyn, vil det give god mening, hvis Energistyrelsen fastsætter klarere rammer for tarifieringen, så der ikke opstår tvivl om, hvornår disse rammer er overtrådt.

Energistyrelsen kan eksempelvis med fordel forholde sig nærmere til, hvordan fordelingen af betalingen bør være i et maskenet. Et maskenet etableres for at sikre forsyningssikkerheden over for forbrugerne, og det er en ekstra sikkerhed, som ikke i udgangspunktet er nødvendig, men som understøtter forbrugernes elforsyningssikkerhed. Tilsvarende kan en elproducent på Ahøj+ ikke give anledning til yderligere omkostninger ved nettilslutning i et Ahøj+ maskenet end ved nettilslutning i et Ahøj+ net, da det ellers vil være mere omkostningseffektivt at etablere et parallelt net, og tilslutte elproducenten som Ahøj+ kunde.

Vi foreslår derfor, at Energistyrelsen præciserer de overordnede rammer for fordelingen af tariffbetalingen i et maskenet, så det tydeliggøres, at både elproducenten og forbrugeren afholder betaling for de dele, som de hver især giver anledning til. Dette foreslår vi indskrevet i bemærkningerne til lovforslaget. Samtidig hører vi gerne Energistyrelsens overvejelser i et hørings svar om omkostningsfordelingen i et maskenet, dvs. hvordan omkostningsfordelingen i et maskenet kan og bør se ud, når tariffen skal svare til, hvad producenter og forbrugere giver anledning til.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Peter Bjerregaard

Better Energy A/S
Gammel Kongevej 60, 14th
1850 Frederiksberg C
Denmark
Cvr.nr. 3695676

+45 71 99 02 03
info@betterenergy.dk
www.betterenergy.com

Jr. Nr. 2022-796

Brintbranchens høringssvar til Lovforslag om ændring af lov om elforsyning (geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg m.v.)

Brintbranchen takker for anledningen til at afgive bemærkninger vedr. ovenstående. Brint har en afgørende rolle i dekarboniseringen af især industri og den tunge transport. Derudover er elektrolyse nøglen til udviklingen af det fremtidige energisystem, da det bidrager markant til både integration af en stigende andel af VE i systemet, samt til systemoptimering. Men prisen for vedvarende brint er meget afhængig af elprisen, inkl. tariffer. Derfor har Brintbranchen i flere år efterlyst omkostningsægte tariffer og muligheden for etablering af direkte linjer.

Brintbranchen støtter forslaget om mulighed for geografisk differentierede forbrugstariffer, efter forslag til ændring af §73.

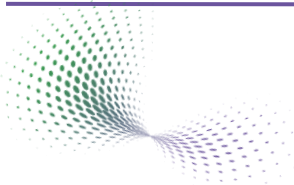
Brintproducenter kan og vil gerne bidrage til energisystemoptimering, bl.a. fordi dette sikrer, at tarifferne bliver lavest muligt. Derfor har de behov for prissignaler, der indikerer, hvordan de bedst kan hjælpe med at optimere fremtidens energisystem. Geografisk differentierede forbrugstariffer hjælper brintproducenter med at beslutte, hvor i nettet de skal placere elektrolyseanlæggene, så at de bedst kan bidrage med deres geografiske fleksibilitet. Det samme ville gælde f.eks. for tidsdifferentierede tariffer.

Vi byder derfor forslaget om mulighed for geografisk differentierede forbrugstariffer velkommen, og mener, at det er hensigtsmæssigt at begrænse muligheden på 10 kV-spændingsniveau og opefter.

Brintbranchen bakker fuldstændigt op om muligheden for etablering af direkte linjer, efter forslag til ændring af §23, stk. 2.

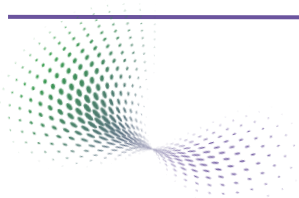
Behøvet for direkte linjer stammer fra en ny realitet, hvor mere VE skal integreres i et system, hvor der er nye typer producenter og især nye typer forbrugere. Direkte linjer muliggør en hurtigere dekarbonisering ved at medføre tarifbesparelser, som er betydende for realiseringen af forskellige VE- og elektrificeringsprojekter.

I det specifikke case af brintproduktion, betragtes ifølge EUs VE-direktivet brint som grøn som "default", når der er en direkte linje (artikel 27). Ellers udløses der en række komplekse regler for at beregne, hvor grønt brintet er (kommende delegerede retsakt). Dvs., VE-direktivet sætter et præcedens for, hvornår ny former for elforbrug anses som "mest grøn". For at sikre at den danske grønne omstilling af energisystemets udvikles på linje med EUs tankegang, er der gode grunde til at åbne op for muligheden af flere direkte linjer.

Brintbranchen ser frem til mere konkrete regler for direkte linjer under en bekendtgørelse, så projekterne faktisk kan komme i gang. Vi glæder os selvfølgelig også til implementering af omkostningsægte tariffer, bl.a. via geografisk differentiering.

Brintbranchen står naturligvis gerne til rådighed for videre dialog om ovennævnte, skulle det give anledning til spørgsmål.

Adriana Guerenabarrena
Chef for regulering og analyse
ag@brintbranchen.dk
+45 3115 57 24

Brintbranchen
Vesterbrogade 1C., 2. sal
1620 København K
www.brintbranchen.dk

Energistyrelsen
Att.: Søren Brandt Clausen
Sendt pr. mail til ens@ens.dk og sbcl@ens.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

Cerius A/S og Radius Elnet A/S har fået udkast til lov om ændring af elforsyningsloven i høring og takker for muligheden for at komme med kommentarer samt for velvillighed til fristudsættelse for høringssvar med én dag.

29. 06 2022

Hovedkontor:
Hovedgaden 36
4520 Svinninge

Nedenstående er kommentarer fra både Cerius og Radius (i det følgende Cerius-Radius).

Cerius-Radius forholder sig i det følgende til den del af lovforslaget, der omhandler direkte linjer, geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifering, registrering af data for elproducerende anlæg samt udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Cerius-Radius har således ingen kommentarer til lovforslagets del vedrørende forbud mod nye kulkraftværker.

Cerius-Radius bakker i øvrigt op om Green Power Danmarks høringssvar.

Overordnede kommentarer

Cerius-Radius hilser de overordnede linjer for geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer i lovforslaget velkommen. Begge er elementer, som er ment til at bidrage til en smartere og mere effektiv udnyttelse af det kollektive elnet, der igen skal give muligheder for sparede netinvesteringer og en mere omkostningseffektiv grøn omstilling.

Imidlertid er det vigtigt for Cerius-Radius at påpege, at der for de direkte linjer ligger et stort stykke arbejde i at udforme de nærmere regler på bekendtgørelsesniveau. Lovforslaget er med sine sparsomme bemærkninger et forsøg på at sikre rammen herfor. Cerius-Radius ser dog behov for en beskrivelse i lovbemærkningerne af en mere konkret retning for det bekendtgørelsesarbejde, der allerede pågår og skal pågå i medfør af lovforslaget for de direkte linjer, og for hvilke nærmere kriterier Energistyrelsen vil lægge til grund for en tilladelse. Det er særligt vigtigt, da direkte linjer åbner for private ledningsejere i den kollektive forsyning med risiko for nedbrydning af den kollektive forsynings styrker, herunder omkostningseffektivitet, lige behandling, forsyningsret og -pligt og beskyttelse af kunder. De nærmere regler herfor bør reguleres af Folketinget og ikke af alene af Ministeren.

Herudover er der behov for, at det i lovforslaget adresseres, at der er en nær sammenhæng mellem incitamentet til etablering af en direkte linje og tarifering af producenter (og egenproducenter). Tariferingen af direkte linjer kan - grundet sagsbehandlingstider - umuligt ligge klar 1. januar 2023 - ej heller de eventuelle aftalemæssige vilkår som etableringen vil kunne give anledning til i forholdet mellem netselskab og netbruger. Disse "ubekendte" bør som minimum nævnes i lovforslaget. Det bør beskrives, at de interessenter med appetit på direkte linjer må forventes at blive mødt med en anden tarifering, som sikrer fortsat omkostningsæghed og som er i overensstemmelse med § 73. Tiden fra 1. januar 2023 og frem til Energinet og elnetselskaberne har fået udviklet og godkendt en ny metode udgør en særlig udfordring, fordi det kan føre til at kommercielle aktører ansføres til at anlægge private direkte linjer på noget der minder om et ufuldstændigt grundlag.

Cerius-Radius finder det overordnet positivt at der gives mulighed for geografisk differentierede priser. Det er et værktøj som vil kunne medvirke til at tilskynde til en mere hensigtsmæssige lokalisering af produktion og forbrug i nettet samt give fordele ved lokal samtidighed mellem forbrug og produktion. Lovforslaget lægger dog en meget stor vægt på at forklare om perspektiverne ved lokal differentieret *tarif* og italesætter kun i mindre grad mulighederne ved differentiering af tilslutningsbidraget. Cerius-Radius ser et stort potentiale i differentiering af tilslutningsbidraget, fordi det kan give umiddelbare gevinster ved valget af lokalisering. Muligheden for geografisk differentiering er i lovforslaget i øvrigt begrænset til kunder på 10 kV-spændingsniveau og er i lovforslaget begrundet med et ønske om at beskytte de mindre forbrugere mod tarifstigninger. Dette på bekostning af at kunne sende et hensigtsmæssigt geografisk differentieret prissignal ved lokaliseringen for de mindre (erhvervs-) kunder. Cerius-Radius finder, at begrænsningen bør overvejes fjernet.

I forhold til lokal kollektiv prisdifferentiering skal Cerius-Radius fremhæve, at det med lovforslaget ikke er fuldstændig klart, om der er sikret tilstrækkeligt lovgrundlag "hele vejen rundt". Lokal kollektiv prisdifferentiering vil have indvirkning på andre dele af elforsyningslovens bestemmelser, som ikke berøres i lovforslaget, men som Cerius-Radius ser behov for en vurdering af.

Det skal i øvrigt bemærkes, at Cerius-Radius ser en sammenhæng mellem de direkte linjer (10 kV og op) og tilpasningen af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer med muligheden for lokal kollektiv tarifiering (særligt mindre kunder). Begge tiltag sigter mod at bidrage med værktøjer til en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net. Cerius-Radius er af den opfattelse, at dette mål kunne være understøttet af et mere ensartet regelsæt for alle kunder frem for forskellige regler og principper. Det kunne alene være gjort ved at tillade kollektiv afregning af en gruppe af kunder ud fra et princip om at belønne synkront forbrug og produktion ud fra nærmere definerede kriterier. Dette ville have den klare fordel, at private ikke skulle anlægge private elnet for at få bedre rammevilkår for de grønne teknologier, men i stedet kunne opnå fordelene gennem en ændret tarifiering, hvor de fordele synkront forbrug og produktion giver anledning til tilfaldt kunderne gennem en reduceret betaling for elnetydelsen.

I det nedenstående ses nærmere kommentarer til de enkelte elementer i lovforslaget.

Geografisk prisdifferentiering

Med forslaget til § 73, stk. 1, 4. pkt., muliggøres prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter samt over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer. I det følgende skelnes mellem de to grupper.

Der ligger i muliggørelsen ikke et *krav* for netselskaberne om at indføre sådan prisdifferentiering, men alene en mulighed. Da der med 4. pkt. er tale om en tilføjelse til selve "hovedbestemmelsen" – stk. 1 - om tarifiering, finder Cerius-Radius det nødvendigt, at det tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, at det er en mulighed, som det er op til netselskaberne, om de vil anvende.

Elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter

I forhold til elkunder tilsluttet på 10 kV-spændingsniveau, bliver der med lovforslaget mulighed for geografisk prisdifferentiering.

Cerius-Radius finder det overordnet positivt at der gives mulighed for geografisk differentierede priser. Det er et værktøj som vil kunne medvirke til at tilskynde til en mere hensigtsmæssige lokalisering af produktion og forbrug i nettet samt give fordele ved lokal samtidighed mellem forbrug og produktion.

Lovforslaget lægger dog en meget stor vægt på at forklare om perspektiverne ved lokal differentieret *tarif* og italesætter kun i mindre grad mulighederne ved differentiering af tilslutningsbidraget. Cerius-Radius ser et stort potentiale i differentiering af tilslutningsbidraget, fordi det kan give umiddelbare gevinster ved valget af lokalisering. Omvendt vil en differentiering af selve tariffen mere tage form af et værktøj, som vil omfordele mellem eksisterende kunder uden at have nogen stor effekt på anvendelse af nettet. (Her kommer muligheden for lokal kollektiv afregning (i lovforslaget kaldet *geografisk prisdifferentiering af lokale sammenslutning af netbrugere*) dog i spil.)

Cerius-Radius vil derfor anbefale, at perspektiverne ved differentiering af tilslutningsbidraget også italesættes i lovbemærkningerne, så der ikke kan sås tvivl om, at tilslutningsbidrag også er dækket af hjemlen.

Muligheden for geografisk prisdifferentiering er i lovforslaget begrænset til kunder på 10 kV-spændingsniveau og op. Dette flugter med PtX-aftalen af 15. marts 2022 og er i lovforslaget begrundet med et ønske om at beskytte de mindre forbrugere, såsom husholdninger og mindre erhvervs-kunder mod tarifstigninger. Dette hensyn kan være fornuftigt, men det kommer på bekostning af at kunne sende et hensigtsmæssigt geografisk differentieret prissignal ved lokaliseringen for de mindre (erhvervs-) kunder.

Cerius-Radius finder, at begrænsningen til kunder på 10 kV-nettet og op er unødigt, idet vi finder behov for at kunne anvende muligheden til at udarbejde metoder til geografisk differentierede tilslutningsbidrag på de lavere tilslutningsniveauer, som tager højde for belastningen i elnettet lokalt, og det vil begrænsningen hindre. Mindre erhvervsinstallationer bør også kunne tilskyndes til at lokalisere sig hensigtsmæssigt, ligesom det i øvrigt nu er blevet muligt at gøre for mindre VE produktionsfaciliteter. Således har branchens anmeldelse af produktionsbetaling netop modtaget en positiv tilkendegivelse af Forsyningstilsynet¹. Her er tilslutningsbidraget også differentieret for VE producenter der tilsluttes i 10/0,4 netstationer på lavspændingssiden (de såkaldt B-lav kunder).

Uden mulighed for differentiering af tilslutningsbidraget for de mindre kunder vil der ikke kunne sendes et lokaliseringssignal og der vil i øvrig opstå en u hensigtsmæssig forskel mellem tarifieringsprincippet for produktion og forbrug.

På den baggrund finder Cerius-Radius, at begrænsningen til 10 kV-nettet bør overvejes fjernet og i stedet erstattes af bemærkninger, som sigter mod at fastholde beskyttelsen af de mindre kunder.

Lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer

I forhold til de lokale sammenslutninger af netbrugere må Cerius-Radius konstatere, at det allerede efter gældende ret vil være muligt i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, at fastsætte en tarif på baggrund af en særlig kundekategorisering (fx en fast defineret sammenslutning af netbrugere), og således at en sådan særlig kundekategori tariferes ud fra hvilke omkostninger gruppen giver anledning til. Som det også nævnes i lovforslagets bemærkninger, er der derfor tale om en præcisering.

Cerius-Radius bakker op om en præcisering og også om en mere klar og positiv hjemmelsbestemmelse, som kan gøre det muligt at imødekomme lokale energifællesskaber, som lader de fordele deres forbrug og produktion evt. kan give anledning til komme dem til gavn gennem tarifieringen. Denne mulighed eksisterer ikke i dag.

Cerius-Radius har således i en [afgørelse](#) fra Forsyningstilsynet fra december 2021 fået afslag på en *afregningsmetode* i forhold til at afregne en sammenslutning af netbrugere fælles for nettarifferne som en forsøgsordning med henvisning til, at metoden ikke fandtes at være i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, stk. 1 – samt andre bestemmelser i elforsyningsloven.

For Cerius-Radius er det derfor vigtigt, at der med lovforslaget sikres en klar hjemmel til at kunne udfærdige en metode for lokal kollektiv *afregning* af tarifferne. Med "afregning af tarifferne" tænker Cerius-Radius i en *bredere afgrænsning* end det, der lægges op til i lovforslaget med § 73, stk. 1, 4. pkt.

En lokal kollektiv afregning er således umiddelbart forskellig fra lokal kollektiv *tarifiering*. En lokal tarifiering må, som Cerius-Radius læser det, betyde at alle installationer i en lokal sammenslutning af netbrugere, der råder over både forbrug og produktion (f.eks. energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører) vil skulle have samme (lavere) tarif end den normale tarif.

En lokal kollektiv afregning er afhængig af en måling – enten fysisk eller virtuelt – i et punkt i det kollektive net som omfavner alle installationer i det lokale fællesskab. Den fysiske eller virtuelle måling åbner for tarifiering af eldistributionssystemet i dette nye punkt. Enten ud fra eksisterende principper eller ud fra et nyt tarifieringsprincip som netselskaberne måtte udvikle, anmelde og få godkendt.

¹ [Tilkendegivelse om Green Power Danmarks branchevejledning om producentbetaling \(forsyningstilsynet.dk\)](#)

En lokal kollektiv afregning vil således rumme flere muligheder end fokus på selve tariffen, og give mulighed for incitament til samtidig mellem forbrug og produktion. Dét incitament vil være sværere at opnå med en statisk lavere forbrugstarif for en lokal sammenslutning af netbrugere. Det vil i øvrigt være vanskeligt at dokumentere en omkostningsægte tarif, for der vil ikke være målinger, der kan understøtte at belastningen i nettet fra et fællesskab er lavere end for øvrige kunder. Desuden vil forskellige fællesskaber kunne agere forskelligt og give anledning til fordele af forskellig størrelsesorden. En metode der giver fordele til fællesskaber bør kunne fange denne forskel og det vil en metode baseret på lokal kollektiv afregning kunne.

For kunderne kan det være en fordel, at der sker en kollektiv afregning af elforbruget, fordi der hermed opnås en fordel ved at samtidigt forbrug og produktion bag målerpunktet vil blive afregnet kollektivt så den samlede udveksling med elnettet reduceres i dette punkt. Hermed reduceres den variable betaling af nettarriffen – hvad enten den er baseret på energi (kWh) eller effekt (kW) (hvis dette måtte blive udviklet som princip af netselskaberne fremadrettet).

Cerius-Radius ser således et muligt potentiale i samspillet mellem elnettet og et energifællesskab (eller en sammenslutning af netbrugere). Ved at skabe incitament for samtidig mellem forbrug og produktion, er det muligt at aflaste nettet på de mest kritiske tidspunkter, og derved være med til at udsætte eller undgå investering i nettet.

Det er i sidste ende op til netvirksomhederne at udvikle konkrete metoder for lokal kollektiv tarifiering og *afregning* – og det er naturligvis Forsyningstilsynet, der har kompetencen til at godkende metoderne. Dette beskrives også i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor det pointeres, at Forsyningstilsynet ikke må være underlagt ministerens direkte instruktion, idet den regulerende myndighed ifølge elmarkedsdirektivet skal være uafhængig.

Af denne årsag finder Cerius-Radius det afgørende, at reglerne er tydelige og giver en klar hjemmel til Forsyningstilsynet. Den foreslåede hjemmel i § 73, stk. 1, nr. 4, er ikke nødvendigvis tilstrækkelig til at sikre, at netselskaber kan fastsætte en lokal kollektiv tarifiering og/eller afregning af en gruppe netbrugere, hvis Forsyningstilsynet efterfølgende – med henvisning til elforsyningslovens bestemmelser om aftagenummer, brug af datahubben og målerkrav – ikke kan godkende metoden.

Cerius-Radius finder det uklart om lokal kollektiv *afregning* af nettarrifferne rent faktisk sikres med en hjemmel som den foreslåede om mulighed for lokal kollektiv prisdifferentiering. Cerius-Radius' forsøg med lokal kollektiv afregning – som blev afvist af Forsyningstilsynet – indebærer ikke (nødvendigtvis) en ændret *tarif*. Men derimod en *ændret afregningsform* (som beskrevet ovenfor). Der lægges med modellen således op til, at den (evt. til enhver tid værende/ny) tarif, der er for den pågældende kundegruppe (fx i et lejlighedskompleks), anvendes og afregnes – dog blot med afsæt i et andet (udskudt) samlet målepunkt eller et virtuelt målepunkt. Det vil sige de individuelle målere, som er ejet af netselskaberne, i (fx) lejlighederne bevares og anvendes til afregning af de øvrige elementer (elafgift, markedsel m.v) og den nettarif, der ellers oprindeligt skulle have været afregnet på de individuelle målere, foretages således på ét samlet (udskudt) målepunkt.

Dette kræver højst sandsynlig, at der indføres positive hjemler andre steder i elforsyningsloven end blot i § 73, stk. 1, nr. 4, eller at lovbestemmelsen er ret bredt formuleret, og at hjemlen uddybes og foldes ud i lovbemærkningerne. Det kan således ikke udelukkes, at en manglende klar hjemmel - til trods for at der ikke er et decideret forbud - vil kunne udgøre en barriere for Forsyningstilsynets efterfølgende metodegodkendelse.

Fx bør det sikres, at lokal tarifiering og/eller afregning af tariffen kan ske på baggrund af en nyetableret - for sammenslutningen af netbrugere - fælles fysisk måler, der alene afregner nettarriffen, og således ikke baseres på individuelle målere, da dette vil lette administrerbarheden. Dette pointeres også i Energistyrelsens *Analyse af geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer* se s. 46, ne.

Cerius-Radius indgår meget gerne i en drøftelse af, hvordan det i det hele taget sikres, at de udfordringer, som Forsyningstilsynets afgørelse lagde til grund, ikke udgør en barriere for den foreslåede lokale kollektive tarifiering og/eller afregning.

Grundlæggende ser vi behov for en hjemmel, der sikrer, at netselskaber kan etablere en særlig metode med tarifiering/abonnement samt et (udskudt) målepunkt af en lokal sammenslutning af netbrugere (ny kundekategori), hvor de bagvedliggende målere bevares til afregning af øvrige betalingsforhold (som elhandel, elafgifter og systemtariffer). Samt at en elhandler stadig skal levere i forhold til de målte værdier på de bagvedliggende målepunkter, såvel som på det nye fælles målepunkt for så vidt angår tariffen. Det skal desuden sikres, at datahubben kan understøtte modellen.

Cerius-Radius ser – bl.a. i lyset af afgørelsen – følgende hjemmelsproblematikker, som ikke umiddelbart løses med den foreslåede hjemmel i § 73, stk. 1, 4. pkt.:

- Målerkrav

Der er ingen klar hjemmel i elforsyningen til at afregne en gruppe af enkelte aftagenumre (individuelle forbrugere) kollektivt. Forsyningstilsynet har vurderet, at det grundlæggende ikke er i overensstemmelse med hensigten med lovgivningen om fjernflæst måling, hvor meningen er, at man afregnes ud fra ens eget forbrug. Der er ikke regler, der siger, man gerne må afregne kollektivt på denne måde og heller ikke regler, der siger det modsatte. Uden en klar hjemmel til at etablere et forskudt fælles målepunkt til afregning af nettariiffen, vil Forsyningstilsynet formentlig fastholde deres vurdering af, at det ikke er i overensstemmelse med hensigten med lovgivningen – uanset den foreslåede § 73, stk. 1, 4. pkt.

- Datahub afregning (engrosmodellens princip)

I de nuværende bestemmelserne om afregning mellem elhandel, netselskaber og Energinet (§§ 72 a og frem) er det forudsat, at der på et aftagenummer er knyttet både tariffer, elafgift og el. Der er derfor usikkerhed om, hvorvidt det er muligt inden for lovens rammer at skille disse elementer ad, så ét aftagenummer alene har tariffer, mens andet aftagenummer har el og afgifter (og en nettarif på 0 øre). Igen: der står ingen steder, at det er forbudt, men heller ikke det er muligt. Fx mangles hjemmel til, at elhandler ikke skal levere el på det nye kollektive aftagenummer, men på de andre inden bagved.

- Tilretning af datahub og administration

Det er nødvendigt at sikre, at datahubben kan understøtte sådanne lokale sammenslutninger og facilitere ind og udtræden og dette skal Energinet have en hjemmel til at sikre. Det bør derfor beskrives i lovbemærkningerne, at datahubben skal understøtte modellen i nødvendigt omfang. Desuden bør det være klart ud fra lovbemærkningerne, at det er netselskabet, der håndterer/administrerer ind- og udtræden af det fælles målepunkt, formentlig via oprettelse og nedlæggelse af målerpunkter i datahubben og tariffilknytninger.

- Sammenhæng til elafgiftsloven

Der er behov for at sikre, at metoden ikke upåagtet får konsekvenser for elafgiftsbetalingen. Hensigten med metoden er alene at lave et nyt (virtuelt eller fysisk) forskudt målepunkt for betalingen af nettariiffene, som kan tage højde for de besparelser, som sammenslutningen kan give for elnettet. Hensigten er, at afgiften stadig betales efter de bagvedliggende individuelle målere. Grundprincippet i elafgiftsloven er, at der betales elafgifter for ethvert aftagenummer omfattet af netselskabets målerforpligtelse ud fra de kWh, som netselskabet sender faktura for forbruget på et aftagenummer. Der er derved en risiko for, at elafgifts-afregningspunktet rykker, når netselskabets afregning af kWh flytter til et nyt målepunkt. For at tage højde herfor bør det overvejes, om der skal laves en mindre justering af elafgiftsloven for at undgå, at det får konsekvenser for afgiftsbetalingen – i stil med hvad man har gjort ved nettoafregning, hvor man også rykkede ved elafgiftslovens grundprincipper. Der kan henvises til elafgiftslovens § 1a, nr. 1, § 7, stk. 1 og 3, og § 8, stk. 2, hvoraf det fremgår, at den afgiftspligtige mængde elektricitet er de leverancer af elektricitet, der er udstedt fakturaer for.

At elafgift-afregningspunktet forbliver hos de bagvedliggende individuelle målere, flugter også med elmarkedsdirektivets artikel 16 samt præambel 46, hvorefter afgifter ikke bør omfattes af muligheden for at dele elektricitet. Desuden ligger der et klart udtrykt politisk ønske i PtX-aftalen om, at lokal kollektiv tarifiering ikke må indebære en ændring i elafgiften. Når elafgiften ikke "følger med", vil det efter Cerius-Radius vurdering imidlertid betyde at elnetselskaber fortsat vil opleve et pres for "klassisk kollektiv måling" – det vil sige én hovedmåler og bagvedliggende bimålere.

I den forbindelse er det derfor rigtig fornuftigt, at reglerne omkring interne net præciseres i lovgivning, jf. vores kommentar nedenfor om internt net.

Der skal naturligvis fortsat overlades Forsyningstilsynet et skøn i forbindelse med godkendelse af en metode. Men det er ganske uhensigtsmæssigt, hvis lovgivers hensigt om, at netselskaber skal kunne fastsætte metoder for tarifiering *og/eller afregning* af lokale sammenslutninger, reelt gøres umulig og således forbliver illusorisk, fordi Forsyningstilsynet efterfølgende finder ovennævnte lovgivningsmæssige hindringer.

I forlængelse heraf vil Cerius-Radius foreslå, at der i lovforslaget indføres en bemyndigelse hjemmel for ministeren til at kunne fastsætte regler vedr. administration og ansvarsfordeling i relation til håndtering og afregning af lokale sammenslutninger af netbrugere, for det tilfælde, at der viser sig behov for mindre tilpasninger og afklaringer i relation til datahub, måling og afregning. Optimalt set kan det fastsættes som en del af metoden, der skal godkendes af Forsyningstilsynet, så en bemyndigelse vil alene være til, hvis det måtte vise sig nødvendigt.

Det skal bemærkes, at det i forhold til ovenstående lægges til grund, at der ikke vil være behov for undtagelser til leveringspligten, idet det nye fælles udskudte målepunkt ikke vil være at betragte som en husholdningsforbruger omfattet af leveringspligten i elforsyningslovens § 6 b.

Endelig finder Cerius-Radius behov for at pointere, at det af bemærkningerne til § 73, stk. 1, nr. 4, bør fremgå, at hjemlen ikke ændrer ved den praksis for internt net, som Energistyrelsen har i dag og som beskrives i lovforslagets afsnit 3.2.1.

Som nævnt indgår Cerius-Radius meget gerne i en nærmere drøftelse – inden lovforslagets fremsættelse - af hvordan der sikres de bedste hjemmelsmæssige betingelser for lokal kollektiv tarifiering/afregning.

Direkte linjer

Med lovforslaget indføres en mulighed for at ministeren kan godkende ansøgninger om etablering af direkte linjer på 10 kV-niveau og højere.

Af bemærkningerne fremgår det videre, at det følger af elmarkedsdirektivet, at hvis der gives tilladelse til direkte linjer, skal denne betinges af overholdelse af visse objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier, der har til hensigt at tilgodese samfundsmæssige hensyn og kriterierne fastsættes af det pågældende medlemsland. Herefter anføres det i afsnit 3.2.3.1 ganske kort, at kriterierne udarbejdes på baggrund af en afvejning og vurdering af en række hensyn og disse hensyn kan være objektive kriterier såsom målbare størrelser fx afstande samt nettekniske forhold i relation til det kollektive elnet og endelige hensynet til den samfundsmæssige interesse.

Cerius-Radius må konstatere, at både de almindelige bemærkninger samt de specielle bemærkninger til bemyndigelsesbestemmelsen om tilladelse til direkte linjer er ganske sparsomme i forhold til hvilke kriterier, der forventes at blive lagt til grund for at kunne give tilladelse. Da fastsættelsen af kriterier i lovbemærkningerne har stor betydning for implementeringen af reglerne om direkte linjer, finder vi behov for, at der lægges en nærmere retning for hvilke kriterier der forventes at komme i spil i bekendtgørelsen. Dette er særligt vigtigt, da direkte linjer åbner for private ledningsejere i den kollektive forsyning med risiko for nedbrydning af den kollektive forsynings styrker, herunder omkostningseffektivitet, lige behandling, forsyningsret og -pligt og beskyttelse af kunder. De nærmere regler herfor bør reguleres af Folketinget og ikke af alene af Ministeren.

Hensynet til samfundsøkonomi bør tydeligt fremgå af lovbemærkningerne, herunder at mindst et af de anlæg, som tilsluttes via en direkte linje, skal være et nyt anlæg, samt hensynet til at der ikke etableres mere elnet samlet set, end hvis der skete en tilslutning til det kollektive elnet. Begge er væsentlige elementer, som peger i retning af at sikre en model, der er så samfundsøkonomisk rentabel som muligt og som så vidt muligt sikrer hovedreglen om, at al transport af elektricitet sker gennem det kollektive elnet, som fortsat skal være udgangspunktet, jf. den politiske aftale. Det skal desuden defineres hvad et nyt anlæg er, da incitamenterne til at omgå reglerne hurtigt kan være betydelige og kan risikere at føre til nedlæggelse af eksisterende for at oprette på ny for erhvervelse af rettigheder.

Af lovforslaget fremgår det, at omkostninger vedrørende myndighedsbehandlingen ift. ansøgnings- og sagsbehandlingsprocessen, skal betales af ansøger i henhold til § 51 a, stk. 2, hvorefter virksomheder, som har fået en tilladelse skal betale for myndighedsbehandlingen forbundet hermed. Imidlertid forholder lovforslaget sig ikke til den behandling, der alt andet lige også vil være hos netselskaberne i forbindelse med en ansøgning om etablering af direkte linjer, hvor myndighedens sagsbehandling nødvendigvis vil skulle basere sig på ansøgers forudgåede dialog med netvirksomheden i forhold til topologi, oplysninger om nuværende tilslutning osv. Denne dialog/sagsbehandling med/hos netselskabet bør adresseres nærmere i lovforslaget og det skal bemærkes at netselskaberne skal sikres indtægtsrammetillæg til den nye opgave der følger af betjeningen og understøttelsen af myndighedsbehandlingen. Der kan bygges på de eksisterende bestemmelser om tillæg i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Det skal desuden bemærkes, at der er en nær sammenhæng mellem incitamentet til etablering af en direkte linje og Energinets og netselskabernes tarifiering, såvel nuværende som fremtidig. Det kan give anledning til etablering af en direkte linje, som senere viser sig at være ugunstig set i lyset af senere tarifiering. Det bør fremgå mere eksplicit af lovforslaget, at netselskaberne og Energinet må forventes at indføre en anden tarifiering end den nugældende, som kan sikre fortsat omkostningsægtighed som er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73.

Endvidere forventes tarifieringen af direkte linjer - grundet sagsbehandlingstider - ikke at ligge klar 1. januar 2023 - ej heller de eventuelle aftalemæssige vilkår som etableringen vil kunne give anledning til i forholdet mellem netselskab og netbruger. Disse "ubekendte" bør nævnes i lovforslaget, så det sikres, at der for netbrugerne er den tilstrækkelige gennemsigtighed og gennemskuelse i forhold til at træffe en forretningsmæssig beslutning om etablering af en direkte linje.

Af lovforslaget fremgår det, at elforbrug gennem direkte linjer som udgangspunkt ikke undtager ejerne af forbrugsanlæggene fra at skulle betale moms og afgifter, herunder elafgift. Det er netselskaberne, der står for afregning af elafgift til SKAT og dette baseres på den måling, som netselskaberne ligeledes foretager. I forlængelse heraf savner Cerius-Radius nærmere i bemærkningerne om måling ift. direkte linjer, så der ikke efterfølgende kan sås tvivl om, behovet for måling. Cerius-Radius vil i den forbindelse foreslå et måleret-up, der ligner det, der i dag anvendes ift. store egenproducenter - det vil sige en særskilt produktionsmåler i kombination med en måler i leveringspunktet. I forlængelse heraf bør det endvidere lægges til grund, at der kun vil være ét tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet – på samme måde som for en egen-producent.

Internt net

Af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.2 ses en beskrivelse af gældende praksis for såkaldte interne net, som Energistyrelsen har etableret. Beskrivelsen danner baggrund for bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8 om direkte linjer.

Der er tale om en praksis, som Cerius-Radius har fulgt og som synes at flugte på en hensigtsmæssig måde med de gældende standard Tilslutningsbestemmelser, der finder anvendelse hos samtlige netselskaber i Danmark.

Som det fremgår af bemærkningerne, er hovedreglen for det danske elmarked, at al transport af elektricitet sker gennem den kollektive elforsyningsnet og det fremgår ligeledes af PtX-aftalen, at dette fortsat skal være udgangspunktet. Cerius-Radius finder, at dette udgangspunkt ligeledes bør være afsættet for en kodificering af praksis for internt net.

Cerius-Radius vil derfor foreslå, at den i lovforslaget beskrevne praksis kodificeres i lovtæst. Dette så der fremadrettet ikke blot er tale om en praksis baseret på fortolkninger af definitioner og bevillingskrav – som er vanskeligt for netselskaberne at henvise til og som brugerne af elnettet har ganske svært ved at forstå - men således, at der indføres klare regler for afgrænsningen af hvornår der er tale om et internt net. Dette kunne med fordel ske i nærværende lovforslag med efterfølgende udmøntning i bekendtgørelse.

Registrering af data for elproducerende anlæg

Cerius-Radius hilser en registrering af flere typer produktions-, forbrugs- og energilageranlæg velkomment. Af hensyn til en hensigtsmæssig drift og planlægning af elnettet, er det data, som vil være af stor betydning.

Det skal dog bemærkes, at der vil være tale om anlæg, som netselskabet ikke nødvendigvis er opmærksom på, opstilles, idet der kan være tale om anlæg inde bag måleren og som netselskabet således ikke bliver involveret i. Dette skal tænkes ind, når det skal fastsættes hvem, der skal udføre registreringsopgaven.

Herudover bør det sikres, at der er opmærksomhed på, hvilke data., der allerede i dag udveksles ift. brug af elnettet. Det bør sikres, at der fx ikke sker en dobbeltregistrering ift. datahubben.

Ændring flere steder af "(el)forbruger" til "elkunde"

Med lovforslaget ændres begrebet "(el)forbruger" til "elkunde" i flere bestemmelser i elforsyningsloven. Af bemærkningerne fremgår det, at den sproglige begrebsretning ikke medfører materielle ændringer i loven.

Cerius-Radius finder dog behov for at gøre opmærksom på, at den gældende definition af "elkunde", som fastsat ved lov nr. 2605 af 28. december 2021, kan give anledning til forvirring, da der lægges vægt på, at der er tale om "*En fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer*". Da en producent også råder over et aftagenummer, skaber det uklarhed, om der alle de steder i elforsyningsloven, hvor det nu foreslås at erstatte "elforbruger" med "elkunde", er tale om at omfatte producenter.

Af bemærkningerne til lov nr. 2605 af 28. december 2021, hvor definitionen af "elkunde" indføres, fremgår det, at "*der ikke foretages nogen materielle ændringer i afgrænsningen på det hidtil anvendte retssubjekt elforbruger. Kredsen af rettighedshavere er således identisk*". På denne baggrund antager Cerius-Radius, at der fx i §§ 40 og 41, hvor "forbrugerne" ændres til "elkunderne" i nærværende lovforslag ikke er tiltænkt nogen materiel ændring, hvorfor det fortsat vil være forbrug, der er i fokus og ikke produktion. Dette bedes Energistyrelsen bekræfte.

Cerius-Radius vil desuden foreslå, at definitionen af "elkunde" præciseres.

Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg

Med forslaget til elforsyningslovens § 3, skabes mulighed for, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler med henblik på at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Af de almindelige bemærkninger (s. 40) fremgår det, at det forventes, at de regler, der bliver udstedt i medfør af bemyndigelsen, vil medføre krav om etablering af produktionsmålere på solcelleanlæggene, hvilket vil være et nyt krav for solcelleanlæg med en kapacitet på 50 kW og under – hvilket desuden vil medføre, at disse solcelleanlæg overgår til en rådighedstarif (løbende) i stedet for en rådighedsbetaling (engangsbeløb).

Ovenstående elementer involverer i den grad netselskaberne, idet det er netselskaberne, der opsætter produktionsmålere og i øvrigt sørger for opkrævning af rådighedstariffen via datahubben.

Med bemyndigelsen vil der blive fastsat regler hvorefter, der vil være krav om, at der altid skal etableres en produktionsmåler på et solcelleanlæg, når der er tale om en statslig myndighed, uanset kapacitet. Der vil være tale om et "nyt regime", idet der i dag alene opsættes produktionsmålere på anlæg over 50 kW.

Herudover vil en sondring mellem "statslige anlæg" og ikke-statslige anlæg kunne blive ganske svær at administrere i praksis for Cerius-Radius idet vi ikke ligger inde med viden om hvorvidt et anlæg er statsligt ejet eller ej. Cerius-Radius opfordrer til, at håndteringen af dette adresseres i lovforslaget.

Der vil således være tale om en et nyt krav for netselskaberne, som bør nævnes i lovforslaget og som bør kunne danne grundlag for indtægtsrammeforhøjelse.

Cerius-Radius står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående – og står endvidere gerne til rådighed for et møde.

Venlig hilsen

Mathilde Øelund Salskov Jensen

Juridisk Konsulent, Intern Overvågningsansvarlig

+4520560360

msl@cerius.dk

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Indsendt via e-mail til ens@ens.dk,
med kopi til SBCL@ens.dk

28. juni 2022

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning (2022-796)

Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) takker Energistyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar til den fremlagte lovændring.

Optimal udnyttelse af elproduktion er essentiel og absolut kritisk i forhold til Danmarks ambitioner om klimaneutralitet i 2050. I transformationen til en fremtidig energiforsyning, der er 100 % baseret på fossilfrie energikilder, vil fleksibelt drevne PtX-anlæg være en afgørende balancepartner for sikringen af stabilitet i elnettet. Derfor er lovforslaget glædelig læsning, da man med samspillet af direkte linjer og geografisk differentierede tariffer skaber incitamenter til øget samtænkning af produktion og forbrug.

CIP vurderer, at det udsendte udkast til lovforslag om ændring af elforsyningsloven vil være understøttende for den grønne omstilling og derved en meget kærkommen lovændring.

CIP gør dog opmærksom på fem forhold, som kræver øget opmærksomhed, for at undgå negative implikationer i den videre operationalisering af de foreslåede lovændringer.

- Rettidighed: Direkte linjer og el-tariffer
- Tydelighed og klarhed: Selvstændigt regelsæt for havvind
- Hensyn til netstabilitet: Afbrydelighedskrav og solnedgangsklausul
- Afstandskriterier for direkte linjer: Differentiering mellem landvind og havvind
- Ansøgningsmodel for direkte linjer ifm. havvind: Behov for tidlig vished

Rettidighed: Direkte linjer og el-tariffer

Jf. udkastet til lovforslag om ændring af elforsyningsloven er formålet med den foreslåede ændring at fremme mere omkostningseffektive el-tariffer, der kan øge incitamentet til at placere stort elforbrug i områder med en i forvejen tilstrækkelig kapacitet i elnettet, og/eller meget elproduktion og dermed fremme en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive elnet.

Introduktionen af denne mulighed, hilses velkommen og anses som en tiltrængt opdatering af regelsættet for tarifiering. Lovændringen ventes vedtaget inden udgangen af 2022. Sammenholdt med den tidligere fremlagte tidsplan fra Energinet (maj 2021) for udvikling af nye metodebeskrivelser for geografisk differentiering, er det tydeligt, at der kommer til at være en betragtelig forsinkelse imellem den lovmæssige mulighed, og de tarif-produkter som skal fastsætte den faktiske projektøkonomi. CIP gør i den forbindelse opmærksom på det politiske ønske om indsats for hurtigere implementering af omkostningseffektive tarifmodeller jf. Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 - Et grønnere og sikrere Danmark af 25. juni 2022.

I forhold til at sikre hastighed i den grønne omstilling og gode rammer for realiseringen af Danmarks PtX-strategi og 4-6 GW elektrolyse i 2030, anses hastigheden i udviklingen af nye el-tariffer særlig kritisk.

Det noteres i den sammenhæng, at der i høringsversionen af udkast til lovforslag om ændring af elforsyningsloven fremgår, at: *”Folketinget kan derfor ikke direkte diktere tarifudformningen, men Folketinget kan dog, inden for rammerne af EU-reglerne, godt fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles”* (side 10).

- **CIP anbefaler**, at det undersøges hvilke muligheder Folketinget, indenfor rammerne af EU-reglerne, har for at sikre en rettidig etablering af et fremtidigt el-tarifregime, og som afspejler behovet blandt en lang række danske stor-skala PtX-projekter for at kunne træffe investeringsbeslutning i første halvår 2023. Ligeledes anbefaler CIP, at Energinet straks påbegynder arbejdet med at udforme de nye geografiske tariffer under antagelse af, at lovgrundlaget formelt bliver godkendt i løbet af efteråret 2022, således vi kan sikre anvendelse af lovændringen ved årsskiftet 2022/2023.

Tydelighed og klarhed: Selvstændigt regelsæt for havvind

Folketingets og regeringens beslutning om at sikre tilstrækkelige mængder grøn strøm til at bane vejen for et nyt grønt erhvervseventyr inden for produktion af fremtidens brændstoffer til fly, skibe og lastbiler, til dels drevet af en femdobling af Danmarks havvind frem mod 2030, tydeliggør vigtigheden af havvind i diskussionen omkring direkte linjer og geografisk differentierede el-tariffer.

Det noteres i den sammenhæng, at der i Energistyrelsens oplæg søges at udforme et ensartet regelsæt for kriterier for etablering af direkte linjer. Hensigten om et enkelt regelsæt, som gør det nemt for udviklere at vurdere et givent projekts mulighed for at opnå tilladelse til etablering af direkte linjer, hilses meget velkommen. Vores dialog med Energistyrelsen om regelsættet og operationaliseringen heraf tydeliggør dog behovet for et dedikeret regelsæt for direkte linje-projekter baseret på havvind.

- **CIP anbefaler**, at der i lyset af havvinds afgørende rolle i den grønne omstilling etableres selvstændige og klare kriterier for etablering af direkte linjer for havvind.

Hensyn til netstabilitet: Afbrydelighedskrav og solnedgangsklausul

Med introduktionen af direkte linjer følger et behov for at undgå u hensigtsmæssig ageren - henholdsvis trække fra, eller føde ind i det offentlige elnet, på tidspunkter hvor det øger ubalancen i elnettet. I lovudkastet forsøges dette imødekommet via en model for afbrydelighed.

Omend afbrydelighed kan være understøttende for samtidighedsprincippet, vil et afbrydelighedskrav uden fastsatte grænser for henholdsvis minimum af adgang eller maksimum af afbrud, være problematisk i forhold til at sikre gennemsigtighed for Energitjekters økonomi, hvilket vil være hindrende i forhold til finansiering af VE+PtX-projekter.

Det bemærkes, at der i Energistyrelsens materiale lægges op til, at kriteriet omfattes af en solnedgangsklausul; ”så kriteriet bortfalder, når der er mere omkostningsægte tariffer, dvs. inden for f.eks. [2-4] år”.

Forslaget om en solnedgangsklausul løser problemet med den ødelæggende effekt afbrydelighedskravet har på Energiprojektets økonomi. Omvendt, øger solnedgangsklausulen fokus på hastigheden i Energinet og Forsyningstilsynets arbejde med at udarbejde og godkende et fremtidigt tarif-design.

- **CIP anbefaler**, at kravet om afbrydelighed tages ud af kriterierne for etablering af direkte linjer. Dels da behovet for samtidighed sikres via EU-reguleringen, herunder VE-direktivet og retsakterne om grønne brændsler (RFNBO), og dels da det kan betyde, at fremdriften af udarbejdelsen af Danmarks el-tarifregime kan blive en flaskehals for at kunne træffe investeringsbeslutning af danske PtX projekter (første halvår 2023). Projekter som først vil ses i drift fra 2026, hvor det problem som regelsættet søger at afhjælpe, alligevel er løst via det til den tid gældende tarif-regime.

Afstandskriterier for direkte linjer: Differentiering mellem landvind og havvind

Muligheden for etablering af direkte linjer, åbner op for en række scenarier for udviklingen af det danske elnet. Et af de forhold, som lovudkastet om kriterier for direkte linjer tager afsæt i at sikre, er, at muligheden for etablering af direkte linjer, ikke giver anledning til at der anlægges mere net samlet set ved en direkte linje end ved individuel tilslutning til elnettet.

Dette søges i lovudkastet sikret ved et afstandskrav. Introduktionen af et afstandskrav åbner op for en lang række spørgsmål, og i drøftelser med Energistyrelsen om konkrete eksempler på etablering af direkte linjer imellem havvind og storskala-PtX er det observeret, at et standardiseret afstandskrav for havvind, ikke har den ønskede hensigt.

- **CIP anbefaler** derfor, at havvind ikke underlægges et afstandskrav, og at vurderingen i forhold til etablering af nyt net, foretages på sag-til-sag basis i lyset af faktiske forhold.

Ansøgningsmodel for direkte linjer ifm. havvind: Behov for tidlig vished

Introduktionen af etablering af direkte linjer imellem produktions- og forbrugsanlæg, koblet med et bredt flertal af Folketingets partiers beslutning om at femdoble Danmarks havvind frem mod 2030, øger mulighederne for at samtænke havvind og PtX.

Udviklingen af havvinds- såvel som PtX-projekter er kendetegnet ved store udviklingsomkostninger, og medfører en stor risikoeksponering for projekternes udviklere frem til, at de krævede godkendelser forelægges.

I den sammenhæng, bemærkes det, at der i lovforslaget er lagt op til en ansøgningsmodel for henholdsvis havvindsudbud og for åben-dør (ÅD). For havvindsudbud lægges der op til, at tilbudsgiver kan ansøge om en direkte linje efter et vundet udbud. For ÅD-projekter, er der lagt op til en fri mulighed for, hvornår projektudvikler vil ansøge om en direkte linje: Kan både ske (1) inden ÅD-ansøgning, (2) parallelt med Energistyrelsen behandling af ÅD-ansøgning eller (3) efter tilladelse til ÅD.

For alle muligheder er det afgørende, at modeller tilpasses, så udviklere tidligere i modningsprocessen har vished om mulighederne for etablering af en direkte linje. Dette er nødvendigt, da det indebærer

en uforholdsmæssig stor risiko for udvikler, først at opnå vished omkring muliggørelsen af en direkte linje sent i modningsfasen.

CIP noterer sig en politisk velvilje jf. *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 - Et grønnere og sikrere Danmark* af 25. juni 2022 til at fremme små og kystnære projekter ved at introducere en undtagelse fra ordningens afstandsbegrænsning på 15 km for projekter, der måtte involvere PtX-anlæg eller andet elforbrug med direkte tilkobling til store havvindmølleprojekter

- **CIP anbefaler** derfor, at der ved kommende udbud, indskrives i udbudsmaterialet, at der gives mulighed for etablering af direkte linjer. Som reference kan peges på muligheden for overplanting som ved udbudsmaterialet for Hesselø. For kommende åben-dør projekter foreslås det, at sagsbehandling kan påbegyndes allerede inden afgivelse af ansøgning, og at der afsættes en tidsfrist på sagsbehandlingens varighed, så udvikler kan opnå vished for muligheden for at etablere en direkte linje tidligt i modningsprojektet og allerede inden afgivelse af ansøgning.

Vi står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen,

Lars Hedemann

Copenhagen Infrastructure Partners P/S

Tlf.: +45 2248 0769

E-mail: lhe@cipprojects.dk

København, den 1. juli 2022

Høringssvar – Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

BL – Danmarks Almene Boliger har den 30. maj 2022 modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

BL takker herfor og har følgende bemærkninger til høringen:

Generelle bemærkninger

Danmark har vedtaget ambitiøse klimamål, som forpligter os til at reducere drivhusgasudledningerne med 70 pct. i 2030 set i forhold til 1990. Målsætningen stiller høje krav til at gennemføre energieffektiviseringer, hvor det er muligt, men det stiller også høje krav til omfanget af udbygning af grøn strøm fra vedvarende energikilder.

Mere solenergi og landvind er her centrale virkemidler til at få sat yderligere skub i den grønne omstilling af danskernes energiforbrug.

I den almene sektor er der store potentialer og store ønsker om at bidrage til den grønne omstilling via lokal produktion af decentral solenergi. Det er helt oplagt at bruge de store tagarealer på de almene etageejendomme til at producere grøn strøm via solceller. Tagene har ikke andre anvendelsesmuligheder, i modsætning til arealer til solcellefarme, som kan fortrænge natur- og landbrugsområder, og solceller på tage forstyrrer kun i et meget begrænset omfang visuelt i landskabet.

De almene boliger i Danmark har tagarealer på cirka 2.000 hektar¹. Det svarer til 20 kvadratkilometer. Benyttes bare 25 pct. af dette areal til solceller, vil de almene boligertage kunne bidrage med en kapacitet på ca. 0,5 gigawatt fra vedvarende solenergi, hvilket svarer til en stigning på ca. 39 procent i forhold til hele Danmarks solenergi pr. maj 2021².

Solenergien fra almene boligertage vil kunne levere nok grøn strøm til beboerne i de almene boliger til, at det vil spare op mod 80.000 ton CO₂-udledninger om året. Det er et substantielt bidrag til klimaomstillingen i Danmark, ligesom det vil være med til at give almene beboere en større sikkerhed i forhold til at kunne klare energiregningerne i en tid med store udsving i energipriserne.

Samtidig har det den fordel, at etablering af solceller på almene tage kan ske i forbindelse med egentlige tagudskiftninger eller den løbende vedligeholdelse og vil derfor være omkostningseffektive.

Lovforslaget om ændring af elforsyningsloven indeholder nye regler for etablering af direkte linjer mellem produktion og forbrug således, at dette kan ske udenom det kollektive net. Dernæst indeholder lovforslaget en delvis ophævelse af forbuddet mod geografisk differentierede tariffer.

BL bifalder intentionerne og de greb, der anvendes i lovforslaget, men ser desværre en række barrierer for, at lovændringerne vil komme til at få betydning for den grønne omstilling i den almene sektor og for muligheden for at etablere solceller og lokale energifællesskaber.

¹ Arealerne er beregnet som det vandrette areal under evt. hældende tage på beboelsejendomme (ekskl. skure, fællesarealer og parkeringer). Der er dermed tale om et forsigtigt skøn for det samlede areal med potentiale for solcelleanlæg. Kilde: Danmarks Statistik, BBR-registret.

² 6,8 pct. af de almene boligorganisationer svarede i 2020, at de havde arealer med solceller i en eller flere af deres lokale boligafdelinger. Disse er indeholdt i potentialeberegningerne.

Disse barrierer gennemgås nedenfor.

Direkte linjer

Med lovforslaget indføres mulighed for at etablere direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

En direkte linje skal godkendes af Klima-, Energi- og Forsyningsministeren.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer, som udgangspunkt bør afgrænses til produktionsenheder og forbrugsenheder på spændingsniveau 10 kV eller derover, og således ikke omfatte elektricitetsforbindelser på de lavere spændingsniveauer (0,4 kV).³

Denne afgrænsning til spændingsforbindelser på minimum 10 kV udelukker desværre langt de fleste lokale VE-anlæg i boligorganisationerne.

Det er derfor BL's vurdering, at muligheden for at etablere direkte linjer ikke kommer til at omfatte de almene boligorganisationer, hvorfor el produceret fra boligafdelingens egne solceller, stadig skal deles mellem afdelingens bygninger via det kollektive net.

BL opfordrer på baggrund af ovenstående til, at:

1. muligheden for at etablere direkte linjer også bliver udvidet til "sammenslutning af netbrugere, uanset spændingsniveau".
2. "sammenslutning af netbrugere" defineres i lovens § 5 og at lokale boligafdelinger med egen VE-produktion bliver omfattet.
3. der i lovens § 5 indsættes en definition på "elproduktionsvirksomhed" og at der redegøres for om en "elproduktionsvirksomhed" også er en "elektricitetsvirksomhed", som er defineret i § 5 og dermed omfattet af lovens bestemmelser om "elektricitetsvirksomhed".

Geografisk differentierede forbrugstariffer/kollektiv tarif

Med lovforslaget foreslås indført en ny bestemmelse i § 73, stk. 1, 4 pkt.: »Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«

Dette giver mulighed for, at f.eks. energifællesskaber kan få en lokal kollektiv tarif, der belønner en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive net⁴.

Det rejser spørgsmålet om, hvad der udgør en "lokal sammenslutning af netbrugere". Ifølge lovbetragtningerne kan det f.eks. være energifællesskaber eller fællesskaber med industrielle aktører.⁵

BL kan være bekymret for, at en almen boligafdeling med VE-anlæg ikke vil blive anset som en "lokal sammenslutning af netbrugere" og dermed ikke være omfattet af bestemmelsen, medmindre der dannes et decideret VE-fællesskab.

Hvis almene boligafdelinger med VE-anlæg er afskåret fra at anvende direkte linjer og derfor skal dele deres egenproducerede el via det kollektive net, medfører det ikke en mere omkostningseffektiv

³ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 23

⁴ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 6

⁵ Udkast til forlag om ændring af elforsyningsloven Side 13

brug af det kollektive net. BL kan derfor være bekymret for, at lovforslaget ikke får nogen positiv betydning for almene boligafdelinger med VE-anlæg.

De almene VE-anlæg vil være supplement til, ikke en erstatning for, det kollektive net

Opsætningen af solceller vil fungere som et supplement til den strøm, de aftager fra det kollektive elnet. Forventningen er, at solcelleenergi vil kunne dække op mod 20-25 pct. af elforbruget i de almene boliger, set ift. spidsbelastninger. Beboerne vil dermed fortsat aftage strøm fra elnettet samt betale tariffer og bidrage solidarisk til det kollektive elnet.

De almene boligorganisationer vil i praksis på intet tidspunkt skulle sende strøm tilbage i nettet, og kapaciteten i det kollektive elnet vil dermed ikke blive belastet som følge af flere solceller på de almene boligers tage – heller ikke på tidspunkter, hvor der generelt er høj elproduktion og lavt elforbrug. Tværtimod vil det bidrage til det kollektive nets robusthed overfor en fremtid med omlægning til stadig mere elforbrug.

Regulatoriske barrierer spænder ben for etablering af solceller på almene tage

Der er en række konkrete barrierer, der står i vejen for lokal produktion af solenergi på de almene boligers tage.

Det skal generelt sikres, at de EU-direktiver, som omhandler energifællesskaber, understøttes af den danske lovgivning, herunder i VE-loven og bekendtgørelse om energifællesskaber. BL konstaterer, at de foreslåede lovændringer til elforsyningsloven ikke flugter intentionen i EU-direktiverne og fortsat vil gøre det umuligt for de almene boligorganisationer at etablere energifællesskaber.

På vedlagte bilag 1 op listes de konkrete barrierer.

BL har ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Bilag 1. Barrierer

Barriere	Vedrører følgende lovgivning
<p>Netselskabernes fortolkning af deres eneretsbevilling til distributionsnettene er forskelligartet. Nogle lokale elselskaber tolker de nuværende bestemmelser sådan, at elselskabet skal føre net og hovedmåler frem til alle bygninger, når der er flere bygninger på samme matrikel, nogle endda til alle opgange i en bygning.</p> <p>En sådan tolkning vil medføre et stop for opsætning af solceller i boligområderne i forbindelse med både nybyggeri og renoveringer. Konsekvensen er, at man ikke kan udnytte den egenproducerede strøm på tværs af bygningsmassen indenfor den enkelte boligafdeling, idet passage af en hovedmåler medfører pålæg af afgifter. Fortolkningsmuligheden spænder dermed ben for en række solcelleprojekter, f.eks., hvis en boligafdeling ligger på flere matrikler. I så fald insisterer netselskabet på, at der skal være selvstændige solcelleprojekter for hver matrikel.</p> <p>Reglerne bør som minimum sikre, at en grundejer har mulighed for at føre strømmen rundt på egne sammenhængende matrikler. Det er en minimumsbetingelse for, at der etableres VE-anlæg lokalt. Dermed også en forudsætning for etableringen af energifællesskaber.</p>	<p>Den danske implementering af borgerenergifællesskaber (EU Elmarkedsdirektiv), som giver netselskaberne mulighed for en yderst rigid fortolkning af eneretsbevillingen.</p>
<p>Dansk implementering af elmarkedsdirektivet klarlægges ikke tilstrækkeligt, hvordan adgangen til at benytte de kollektive net, egne energidata og målere bl.a. for borgerenergifællesskaber og "aktive kunder" sikres.</p>	<p>Den danske implementering af borgerenergifællesskaber (EU Elmarkedsdirektiv)</p>
<p>Ifølge bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber § 12, stk. 1 skal elektricitet deles mellem medlemmerne af et energifællesskab via det kollektive net. Det fremgår desuden af § 12, stk. 3, at de pålægges de gældende nettariffer og afgifter i forbindelse med disse elektricitetsstrømmes anvendelse.</p> <p>Så længe lovgivningen ikke åbner op for en mere lempelig mulighed for fordeling af den grønne solcellestøm uden, at der pålægges tariffer og afgifter, vil det ikke være rentabelt at indgå i et energifællesskab mellem flere boligblokke inden for samme matrikel eller mellem en eller flere boligafdelinger på to eller flere nabomatrikler.</p>	<p>Bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber § 12.</p>

<p>Det vil resultere i et minimum af solcelleanlæg, der rentabelt kan opføres i de almene boligområder og dermed tage aktiv del i skabelsen af klimavenlige og energifleksible boliger og byer.</p>	
<p>EU-direktivet stiller krav til at skabe en mere enkel til-ladelsesproces for VE-anlæg, hvor der fastsættes øvre tidsfrister for de godkendende myndigheder, og at Energistyrelsen udpeges som kontaktpunkt for VE-opstillere via en nyoprettet hjemmeside, hvis det kan bi-drage til at gøre processen enklere.</p> <p>Der er ikke tvivl om, at disse tiltag i sig selv vil virke forenklende. Men det kan ikke virke forenklende efter hensigten, da dansk implementering af EU's tanker om VE-fællesskaber skaber mange barrierer i form af tarif-fer, effektbetaling m.v., der pålægges fællesskabets egenproduceret vedvarende el og gør den 70-100% dyrere end den elektricitet, der kan købes på det øv-rige elmarked.</p> <p>Den foreslåede implementering af VE-direktivet løser således ikke de reelle udfordringer, der er for at gen-nemføre lokale energifællesskaber. Implementeringen besværliggør derimod yderligere de muligheder, der er for at etablere disse. Den komplekse regulering mod-arbejder aktørernes muligheder for at samarbejde og etablere vedvarende energifællesskaber.</p>	<p>Eksisterende dansk lovgivning (El-forsyningsloven) spænder ben for EUs VE-direktiv og Elmarkedsdirek-tiv</p>
<p>Manglende mulighed for i energifællesskaber at ind-købe eller leje eksisterende hovedmålere (som allerede er finansieret af beboernes fast udgifter til netselsk-abet) fra netselskabet til en omkostningsægte måleraf-gift, for at omdanne disse til bimålere for at etablere et hoved-bimålersystem, hvor der svares afgifter og tarif-fer af al el aftaget fra det kollektive elnet, men ikke af egenproduceret solenergi i energifællesskabet.</p> <p>På nuværende tidspunkt fastholder netselskaberne ofte at ville nedtage alle målerne i den enkelte beboelse, så energifællesskabet selv må anskaffe og opsætte nye, men identiske, elmålere til brug som bimålere inden for energifællesskabet. Dette pålægger hver beboelse (som allerede har finansieret deres elmåler) en mer-omkostning på flere tusinde kr., hvilket ofte gør ener-gifællesskabets projekt økonomisk urentabelt.</p>	<p>Lovhjemmel mangler fortsat (forslag om virtuel afregning)</p>

<p>Den nuværende § 10 i sideaktivitetsbekendtgørelsen:</p> <p>En afdeling kan eje anlæg til elforsyning, som er baseret på vedvarende energikilder omfattet af lov om fremme af vedvarende energi, jf. dog stk. 2. Det er en forudsætning,</p> <p>1) at el, som anlægget producerer, alene anvendes til forbrug i afdelingen eller leveres til det kollektive elforsyningsnet, og</p> <p>2) at anlægget sammen med eventuelle andre elforsyningsanlæg i afdelingen maksimalt har en installeret effekt på 6 kW pr. bolig- og erhvervsenhed.</p> <p>Stk. 2. En afdeling kan kun eje vindmøller, der har en installeret effekt på 25 kW eller derunder og er tilsluttet i egen forbrugsinstallation.</p> <p>Stk. 3. Boligorganisationen kan administrere etablering og drift af anlæg, som er nævnt i stk. 1</p>	<p>Sideaktivitetsbekendtgørelsen – § 10 stk. 1 ønskes udvidet med følgende (fremhævet):</p> <p>1) at el, som anlægget producerer, alene anvendes til forbrug i afdelingen, lokale VE-fællesskab som afdelingen indgår i, eller leveres til det kollektive elforsyningsnet, og</p>
--	--

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer: 2022-796

Den 28. juni 2022

Dansk Erhvervs høringsvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om elforsyning

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringsvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om elforsyning.

Dansk Erhverv bakker helhjertet op om målsætningen om klimamålene om at reducere udledningerne af drivhusgasser med 70 pct. inden 2030 og opnå klimaneutralitet i 2050. Øget elektrificering og indpasning af store mængder vedvarende energi er essentielt, såfremt målene skal nås.

Direkte linjer

Power-to-X-anlæg har et stort potentiale for at fungere som balancerende elementer i et elsystem med stadigt mere VE. Samtidig er vækst- og beskæftigelsespotentialet ved etablering af en PtX-industri Danmark enormt, hvorfor rammevilkårene skal indrettes på en måde, som understøtter udviklingen af en sådan PtX-industri.

Der gælder bl.a. muligheden for at etablere direkte linjer, ikke mindst når der er tale om direkte linjer fra havvind til anlæg placeret på land tæt på kysten. Derfor er det fornuftigt, at der udformes regler og kriterier for etableringen af direkte linjer. Det er af afgørende betydning, at udviklere, som søger om tilladelse til direkte linjer, får hurtig vished om afgørelsen, hvorfor det er fornuftigt, at der arbejdes på at udforme ensartede regler og kriterier og en standardiseret proces.

Dansk Erhverv støtter, at etablering af direkte linjer tillades, så det fremmer samfundsmæssige hensyn. Derfor skal de kriterier og vilkår, som ligger til grund for godkendelse af en direkte linje, sikre, at etablering af direkte linjer ikke får negativ indvirkning (f.eks. i form af højere tariffer) på eksisterende kunder tilsluttet det kollektive elnet, set i forhold til alternative elektrificeringsscenerier.

Dansk Erhverv opfordrer til, at der for havvind ikke etableres et afstandskrav mellem VE-produktion på havet og PtX-anlæg på land. Havvindmølleparken, tilknyttet PtX-anlægget, kan men skal ikke være forpligtet til at levere strøm til det kollektive elnet.

Foruden at koble havvind med PtX-anlæg rummer direkte linjer et bredere potentiale for at samplacere forbrug og produktion. Også på land skal reguleringen derfor tilskynde til at store forbrugsenheder lægges nær VE-parker.

Den grønne omstilling kræver investeringer af et historisk næsten udset omfang. Derfor er det helt afgørende, at rammevilkårene indrettes på en måde, som tiltrækker de private investorer, der er helt afgørende for højt nok tempo i udbygningen. Konkret foreslår Dansk Erhverv derfor, at produktion, kabler, evt. batteri samt forbrugsenheder bør kunne være ejet af forskellige parter eller joint venture-selskaber, så udviklerne har mulighed for at sælge dele af parken fra til investorer.

Endelig bør det ikke være diskvalificerende for en ansøgning om etablering af en direkte linje, at etableringen af VE-park og produktionsanlæg etableres forskudt, da det ud fra en samfundsbe-
tragtning stadig vil reducere belastningen af nettet.

Dansk Erhverv hilser revisionen af åben dør-ordningen for kystnære havvindmøllerparker til PtX-anlæg i klimaftalen om grøn strøm og grøn varme 25. juni 2022 velkommen. Dansk Erhverv opfordrer i den forbindelse til, at aftalepartierne inden første halvår 2023 præsenteres for den i Power-to-X-aftalen aftalte analyse om undtagelse fra afstands begrænsningen på 15 km for direkte linjer.

Geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering

Udbygningen af elnettet skal i højere grad ske på forkant med udviklingen, så elnettet allerede nu bliver klar til at møde den eksponentielle stigning i både VE-produktion og elforbrug, Danmark står over for de kommende år og årtier.

For at holde udgifterne til udbygningen af elnettet på et overkommeligt niveau, bakker Dansk Erhverv op om flere incitamentter til samtænkning af produktion og forbrug, idet det vil lette de fremtidige balanceringsudfordringer i elnettet.

Det er dog vigtigt, at tarifieringen i elnettet er så omkostningsægte som muligt, så erhvervslivets konkurrenceevne fastholdes. I forlængelse heraf, er Dansk Erhverv enig med lovbemærkningerne om, at geografisk differentierede tariffer ikke må få negativ indvirkning (f.eks. i form af højere tariffer) på eksisterende kunder tilsluttet det kollektive elnet, set i forhold til alternative elektrificeringsscenarier.

Dansk Erhverv ønsker at påpege vigtigheden af, at fremtidens tarifmodeller, herunder de geografisk differentierede forbrugstariffer, præsenteres så hurtigt som muligt, meget gerne inden udgangen af 2022. Kendskabet til tarifferne er af afgørende betydning for virksomhedernes investeringsbeslutninger, uanset om der er tale om distributører eller store forbrugere, herunder PtX-udviklere.

Anmeldelse af tarifmodeller er imidlertid ikke nok, idet tariffer i dag risikerer uacceptabelt lange sagsbehandlingstider i Forsyningstilsynet. Derfor foreslår Dansk Erhverv at indføre et loft på 3 måneder, inden for hvilket Forsyningstilsynet skal behandle en anmeldelse af en ny tarifmodel.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med input, og står naturligvis til rådighed, såfremt I har spørgsmål eller ønsker en yderligere uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen,

Kristian Lund Kofoed

Fagchef for Energi, Dansk Erhverv

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att. Søren Brandt Clausen
Mail: sbcl@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

28. juni 2022
Side 1/5

Dansk Fjernvarmes hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

Dansk Fjernvarme har udarbejdet hørings svar om til "Lovforslag om ændring af lov om elforsyning (geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg m.v.)" Lovforslaget har til formål at implementere fem overordnede elementer i lov om elforsyning:

- Direkte linjer
- Geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering
- Forbud mod nye kulkraftværker
- Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg
- Registrering af data for elproducerende anlæg, energianlæg og elforbrugsanlæg

Hovedproblemstilling

Klima-, Energi, og Forsyningsministeriet (KEFM) ønsker at ændre lov om elforsyning med den begrundelse, at ændringerne understøtter den grønne omstilling og bidrager til 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet i 2050.

Konklusion

Dansk Fjernvarme støtter aktivt den grønne omstilling og målsætningerne om CO₂-reduktion. Dansk Fjernvarme bemærker overordnet, at lovforslaget bløder det grundlæggende princip om kollektiv elforsyning op, ved at introducere (flere) muligheder for at lave lokale løsninger. Dansk Fjernvarme mener, at der er store fordele ved et kollektivt forsyningsnet og minder om, at de kollektive løsninger har bidraget til hensigtsmæssig udvikling af forsyning i Danmark. Dansk Fjernvarme anerkender dog også, at vi står overfor en ekstraordinære udfordringer, og at forslagene kan bidrage til den grønne omstilling. Derfor støtter Dansk Fjernvarme overordnet set lovforslaget, under den forudsætning, at vilkårene i det kollektive elforsyningsnet ikke forringes, herunder, at direkte linjer behandles som undtagelsen fra hovedreglen om kollektivt elforsyningsnet.

Dansk Fjernvarme bemærker dog også, at øget brug af lokale løsninger med elproduktion og elforbrug, øger kravene til en fremtidig tarifmodel, så de lokale løsninger kommer til at dække de omkostninger, de reelt påfører det kollektive net. Samtidig skal de lokale løsninger heller ikke påføres unødvendige omkostninger fra det kollektive net, som de ikke giver anledning til.

Dansk Fjernvarme har, i høringssvaret, ikke taget stilling til om direkte linjer og geografisk differentierede tariffer lever op til kravet om, at tariffer skal være ikke-diskriminerende. Hvis eksisterende kunder ikke kan oprette direkte linjer, men fremtidige kunder, der har anlæg af tilsvarende størrelse og placering, som eksisterende kunder, gerne må etablere en direkte linje, kan det stride imod kravet om ikke-diskrimination.

Dansk Fjernvarmes budskaber til delelementerne i lovforslaget

Nedenfor har Dansk Fjernvarme kommenteret de relevante delelementer enkeltvist

Direkte linjer

KEFM foreslår, at det fremover gøres lovligt, at etablere en direkte linje mellem et produktionsanlæg og et forbrugsanlæg. Et af hovedformålene med direkte linjer er at sikre bedre rammevilkår for grønne teknologier, f.eks. PtX-anlæg. Sådanne anlæg vil typisk være tilsluttet på de høje spændingsniveauer. Etablering af direkte linjer tillades kun, hvor det fremmer samfundsmæssige hensyn ved f.eks. at reducere behovet for netudbygning af det kollektive elforsyningsnet.

Det fremgår af lovforslaget, at en direkte linje i udgangspunktet udgøres af ét forbrugsanlæg og ét produktionsanlæg, men at der, efter en konkret vurdering af myndighederne, kan tillades mere end to anlæg uden at forbindelsen får karakter af kollektivt elforsyningsnet. Det fremgår også, at en direkte linje ikke har karakter af et elforsyningsnet, og at der derfor ikke stilles krav om tredjepartsadgang. På den måde er der sat rammer for, hvornår der kan tillades direkte linjer. Det er ikke klart fra lovforslaget om der kan ske ændringer på en allerede etableret direkte linje. Det fremgår, at der ikke kan stilles krav om tredjepartsadgang, men det fremgår ikke direkte hvorvidt og evt. hvordan det er muligt at tilbyde tredjepartsadgang til en allerede godkendt og etableret linje. Det er heller ikke, i lovforslaget, specificeret, hvad der skal ske, hvis en direkte linje tages ud af drift.

Det fremgår af lovforslaget, at produktions- og forbrugsanlæg, der forbindes via en direkte linje, har ret til at være tilsluttet det kollektive elforsyningsnet.

Dansk Fjernvarme mener

Dansk Fjernvarme er enige i, at introduktion af direkte linjer vil give en øget fleksibilitet, som understøtter elektrificering og derigennem en grøn omstilling. Dansk Fjernvarme lægger dog stor vægt på, at direkte linjer behandles som undtagelsen fra hovedreglen om kollektivt elforsyningsnet, og at direkte linjer kun skal tillades, hvor det f.eks. reducerer netudbygningen af de kollektive elforsyningsnet. Det er efter Dansk Fjernvarmes

vurdering vigtigt, at den langsigtede virkning af forslaget ikke bliver, at en stor del af elforsyningsnettet findes i lukkede direkte linjer, uden for det kollektive elforsyningsnet.

Side 3/5

Dansk Fjernvarme mener helt generelt, at sektorkobling og udnyttelse af overskudsvarme skal integreres i de lovgivningsmæssige rammer, der skal sikre den grønne omstilling. Dansk Fjernvarme mener derfor også, at mulighederne for at anvende overskudsvarme fra f.eks. PtX-anlæg og datacentre bør indgå i myndighedernes godkendelse af direkte linjer.

Dansk Fjernvarme mener, det er hensigtsmæssigt, at det i lovforslaget bliver præciseret, hvordan ændringer i forholdene omkring en godkendt og etableret direkte linje, håndteres. Det gælder f.eks. tredjepartsadgang og hvad der sker hvis linjen tages ud af drift.

Dansk Fjernvarme noterer, at anlæg der er forbundet med en direkte linje, helt rimeligt, også har ret at blive tilsluttet det kollektive elnet. Dansk Fjernvarme lægger i den forbindelse vægt på, at betaling for tilslutningen til det kollektive net fastsættes så det svarer til de omkostninger i det kollektive elnet, som de giver anledning til.

Geografisk differentierede tariffer

KEFM foreslår, at forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer tilpasses. Formålet med muligheden for at udvikle geografisk differentierede forbrugstariffer er at tilskynde nyt stort elforbrug til at placere sig hensigtsmæssigt. Det er således ministeriets hensigt, at muliggørelse af geografisk differentierede forbrugstariffer for større elkunder og lokale sammenslutninger af netbrugere ikke medfører tarifstigninger for husholdninger og mindre erhverv og tager hensyn til eksisterende store elforbrugere. Ændringen afgrænses således, at geografisk differentierede forbrugstariffer kun er muligt for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter.

Konkret foreslås det, at der indsættes et nyt 4. punktum i § 73 stk. 1, så den fremover kommer til at lyde (*forslag med kursiv*):

De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Prisdifferentiering af hensyn til effektiv udnyttelse af elnettet og til elforsyningsssikkerhed er tilladt. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde. *Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.*

Dansk Fjernvarme mener

Dansk Fjernvarme mener, at det er hensigtsmæssigt, at fastsætte regler og give incitamenter til, at det eksisterende elnet udnyttes bedst muligt. Dansk Fjernvarme støtter derfor i udgangspunktet tariffer, der er omkostningsægte, baseret på lokale forhold og

øjeblikkelig forbrug, således at omkostningen er baseret på den øjeblikkelige belastning af det lokale elnet. I takt med at der kommer mere fluktuerende vedvarende energi ind i elnettet, skal tarifferne også afspejle omkostningerne til at transportere energi via elnettet.

Det bemærkes dog, at lovforslaget lægger op til, at gælde både eksisterende og kommende forbrugere. Det bemærkes også, at anlæg der producerer fjernvarme ikke kan placere sig langt fra fjernvarmekunderne. Den historiske udbygning af elnettet (med overskud af produktion ved vestkysten af Jylland og overskud af forbrug omkring de større byer) vil derfor ramme fjernvarmeværker meget uens. Da fjernvarmeværker ikke frit kan placere sig i hele landet risikerer en geografisk differentieret tarif at ramme fjernvarmeværkerne urimeligt. Det bør derfor overvejes om der skal fastsættes et loft for spændet mellem de billigere og de dyrere geografisk zoner.

Dansk Fjernvarme mener, at den foreslåede, nye formulering i § 73 stk. 1 i ordlyden er ret bred. Det fremgår således, at *prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opfter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer*. Det eneste kriterium i differentieringen er, at der kan differentieres på baggrund af spændingsniveau. Det fremgår ikke direkte, hvilke kriterier, der i øvrigt skal være opfyldt for at tillade geografisk differentiering. Det kan ikke udelukkes, at netvirksomhederne differentierer på baggrund af andre forhold end, hvorvidt der er tale om forbrugs- eller produktionsdomineret område. Der er heller ikke direkte regler om, hvor store eller små de geografisk differentierede områder må være. Dansk Fjernvarme er derfor bekymret for om lovforslaget på dette punkt giver for store muligheder for geografisk differentiering, som ikke understøtter formålet med lovforslaget, men i stedet medfører øgede tariffer for elforbrugere, der ikke kan flytte deres forbrug frit rundt i landet.

Afslutningsvist, så bemærker Dansk Fjernvarme, at der er en potentiel, men i lovforslaget ubeskrevet, sammenhæng mellem anlæg, der er tilsluttet med direkte linjer (ovenfor) og forslaget om at tillade særlig tarif for "lokale sammenslutninger af netbrugere". Dansk Fjernvarme ønsker at denne sammenhæng beskrives yderligere og særligt, så det sikres, at uanset hvilken konstruktion af direkte linjer og lokale sammenslutninger, så skal omkostninger til det kollektive elnet indgå i tarifieringen og den langsigtede målsætning må være at udvikle og styrke det kollektive elforsyningsnet.

Registrering af data for elproducerende anlæg, energianlæg og elforbrugsanlæg

KEFM foreslår, at der indføres en ny bestemmelse, der giver Klima-, Energi-, og Forsyningsministeren hjemmel til at fastsætte regler om registrering og deling af data. Hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen er at sikre et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsynings sikkerheden gennem øget kendskab til den tilsluttede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede ændringer lyder således:

»§ 85 e. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg til sikring af elforsyningsikkerheden, herunder om hvem der skal foretage registreringen. Registreringen af data skal ske til det register, der er nævnt i § 85 a, stk. 2, nr. 2. Stk. 2. Elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg skal efter anmodning give de oplysninger, der er nødvendige for registreringen.«

Dansk Fjernvarme mener

Dansk Fjernvarme mener, at det er både hensigtsmæssigt og klogt at sikre et tilstrækkeligt datagrundlag til at kunne udnytte det kollektive elnet bedst muligt. Dansk Fjernvarme gør dog opmærksom på, at det kan være forbundet med en del omkostninger for virksomheder at indhente og validere data. Derfor bør udmøntning af bemyndigelsen, til at fastsætte regler om registrering af data, være betinget af overvejelser om hvorvidt de samfundsøkonomiske gevinster overstiger omkostningerne ved at indsamle og validere data.

Kommentarer

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget, og såfremt Energistyrelsen har spørgsmål eller kommentarer, står jeg til rådighed for dette.

Med venlig hilsen

Michael Schrøder - Konsulent
Dansk Fjernvarme
mss@danskfjernvarme.dk
Tlf.: +45 30 90 27 66

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. mail til:

ens@ens.dk

sbcl@ens.dk

DI's hørings svar vedr. forslag til ændring af elforsyningsloven

DI takker for muligheden for at kommentere på forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

DI er positive overfor de udvidede muligheder for at etablere direkte linjer mellem forbrug og produktion. DI finder det vigtigt, at der åbnes for direkte linjer mellem produktion og forbrug de steder, hvor det giver mening og hvor det kan give fordele for både elnettet, elproducent og forbruger. Men samtidig er det vigtigt, at det sker under rammer, der sikrer, at direkte linjer ikke undergraver det kollektive elnet, så grundlaget for tarifiering af omkostningerne herfor udhules, idet skalafordele i den store elektrificering afhænger af, at byrden ved netudbygningen fordeles ud på flere betalere. Vi må ikke ende med at stå i en situation, hvor flertallet kobler sig af det kollektive net, og få så står tilbage med regningen.

DI hilser hensigten om et enkelt regelsæt, som gør det nemt for udviklere at vurdere et givent projekts mulighed for at opnå tilladelse til etablering af direkte linjer velkommen. DI finder det dog også vigtigt, at administrationen vedrørende godkendelse af direkte linjer ikke bliver for rigid, og at direkte linjer ikke afvises automatisk på basis af f.eks. et afstandskrav uden mulighed for realitetsbehandling af en ansøgning. DI finder således, at det altid bør være muligt at få realitetsbehandlet sin ansøgning. I DI's øjne bør det være muligt at få godkendt en direkte linje, hvis denne linje giver tilstrækkelig positiv værdi for elnettet, f.eks. i form af sparede omkostninger til netudbygning – et eksempel kunne være, at en direkte linje kan spare netudbygning, hvis produktion og forbrug ligger på hver sin side af en flaskehals.

DI finder derudover, at der synes at være behov for et dedikeret regelsæt for direkte linje-projekter baseret på havvind i lyset af havvindens afgørende rolle i den grønne omstilling. DI mener, at der for havvind bør foretages en vurdering i forhold til etablering af nyt net på sag-til-sag basis i lyset af faktiske forhold. Hertil bør det fremgå af udbudsmaterialet, om der gives mulighed for etablering af direkte linjer, idet tidlig vished herfor er vigtig for udviklerne i deres arbejde med projekterne.

DI bakker også op om geografisk differentierede forbrugstariffer, så der kan sikres en hensigtsmæssig placering af nyt forbrug i forhold til produktion, men vil understrege behovet for at få tempo på arbejdet med at udforme og få godkendt det fremtidige tarifdesign, idet de foreslåede regler om afbrydelighed udgør en udfordring for økonomien

i energiprojekterne, omend solnedgangsklausulen afhjælper problemet, men det kræver at tarifieringen er på plads.

DI vil hertil gerne påpege, at det er vigtigt, at der tages hensyn til eksisterende store elforbrugere, som det også fremgår af den poliske PtX-aftales tekst i forhold til geografisk differentierede tariffer, jf. aftalen af d. 15. marts 2022. DI bemærker, at store merregninger for el for eksisterende store forbrugere, som ikke uden videre kan flyttes, kan ende med at stå i vejen for den omfattende elektrificering af bl.a. industrien, som samfundet ønsker.

DI har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Magnus Larsen,
Konsulent

Louise Bank,
Seniorchefkonsulent

Til
Energistyrelsen
Sendt pr. mail til Energistyrelsens hovedpostkasse
ens@ens.dk cc. til Søren Brandt Clausen
SBCL@ens.dk

Skæringvej 88
8520 Lystrup
Telefon: 6053 0331
E-mail: sekretariat@solcelleforening.dk

www.solcelleforening.dk

Side 1/4

Tirsdag den 5. juli 2022

Dansk Solcelleforenings høringsvar over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

Dansk Solcelleforening takker for muligheden for at afgive høringsvar til lov om ændring af lov om elforsyning (Journalnummer 2022-796).

Dansk Solcelleforening ser positivt på lovforslagets formål om i højere grad at fremme samordningen af forbrug og produktion. Det giver mening at producere strømmen, hvor den bruges. Det sparer nettab i forbindelse med transport af strøm og kan være med til at aflaste det kollektive elnet, og i nogle tilfælde tilmed spare store omkostninger til netudbygning særligt når den lokale produktion kombineres med en produktionsbegrænsning på anlæggene. Med de rette incitamenter kan der derved sikres en omkostningseffektiv grøn omstilling, der samtidig understøtter en mere effektiv anvendelse af det kollektive elnet.

Direkte linjer

Lovforslaget indebærer at det bliver muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og producenter tilsluttet 10kV spændingsniveau og opefter. Direkte linjer gør det muligt at koble elproduktion og elforbrug direkte uden elektricitet transporteres via det kollektive elnet med mulighed for at spare netinvesteringer. Det er positivt at lovforslaget gør direkte linjer muligt. I lovforslagets §5, stk 1, nr. 8 defineres direkte linjer som en elektricitetsforbindelse, der leverer elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder.

Dansk Solcelleforening mener definitionen skal udvides til også at omfatte lokale energifællesskaber, så virksomheder sammen med andre aktører tilskyndes til at samordne forbrug og produktion.

Samtidig mener Dansk Solcelleforening at indførelsen af de planlagte geozoner fører en øget investeringsrisiko med sig for VE-producenter, fordi geozonerne kan ændre kategori under og efter etablering af et VE-anlæg. I bekendtgørelsen om direkte linjer bør denne investeringsrisiko minimeres. Det kan f.eks. ske ved at indføre en forhåndsgodkendelse om at producenter, der etablerer direkte linjer, ikke kommer i klemme og rammes økonomisk som følge af eventu-

elle ændringer i geozonerne.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår desuden at etablering af direkte linjer og samplacering af forbrug og produktion før tilslutningspunktet potentielt 'kan' føre til en reduceret tariffbetaling. Dansk Solcelleforening mener etablering af en direkte linje og samplacering af forbrug og produktion som udgangspunkt må indebære en reduceret tariffbetaling, eftersom det giver anledning til færre omkostninger i det kollektive elnet.

Geografisk differentierede tariffer

Nærværende lovforslag gør det muligt at differentiere forbrugstariffer geografisk; for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og for 'sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer', jf. bemærkninger til lovforslaget på side 13. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår desuden, at 'der er alene tale om en muliggørelse', jf. side 12 øverst. Elnetselskaberne har i forvejen meget vide rammer til at udforme tariffer. Dansk Solcelleforening mener derfor de overordnede rammer for tariffbetalingen bør præciseres. Det bør gøres tydeligt at elforbrugere, producenter og sammenslutninger af netbrugere alene skal afholde de omkostninger, de giver anledning til. Det vil understøtte de politiske ambitioner om at belønne en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive elnet.

Lokal kollektiv tarifiering

Med PtX-aftalen blev der sendt et stærkt politisk signal om at udvide muligheden for at dele og forbruge elektricitet via *lokal kollektiv tarifiering*. Men af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at der 'alene er tale om en muliggørelse'. Dansk Solcelleforening mener det udvander de politiske intentioner om at fremme og belønne sammenslutninger af netbrugere med risiko for at der ikke skabes de nødvendige incitamenter til samordning af produktion og forbrug. Fsva. lokal kollektiv tarifiering er det nødvendigt at blive mere præcis på definitionen og den juridiske status af 'sammenslutninger af netbrugere', der deler el mellem sig. Dansk Solcelleforening mener definitionen bør favne såvel industri- og erhvervsfællesskaber som energifællesskaber med deltagelse af andre aktører som f.eks. universiteter, offentlige institutioner og foreninger. Samtidig er det afgørende at lokal kollektiv tarifiering tager højde for den korte afstand strømmen skal transporteres mellem sammenslutninger af netbrugere, og skaber et *reelt* incitament til at producere og bruge strømmen lokalt. Samordning af produktion og forbrug via sammenslutninger af netbrugere vil give anledning til færre omkostninger for det kollektive elnet, og derved en lavere tarif. Det er helt afgørende at sammenslutninger af netbrugere ikke påføres flere omkostninger end de giver anledning til. Samtidig er det en vigtig opmærksomhed, at sammenslutninger af netbrugere ikke kommer i klemme og rammes økonomisk ved ændring af geozoner. For at sikre at de kollektive elforsyningsvirksomheder i endnu højere grad navigerer efter klima- og samfundsøkonomiske hensyn og at lokal kollektiv tarifiering designes omkostningsægte, anbefaler Dansk Solcelleforening at Energistyrelsen fastsætter klare rammer for tarifieringen.

Interne net

Af lovforslagets bemærkninger fremgår at Energistyrelsen har etableret en administrativ praksis for at tillade såkaldte interne net (elektriske forbindelser). Energistyrelsen skelner mellem *internt net i produktionsleddet* og *internt net i distributionsleddet*, jf. side 15. En elkunde med eget elproducerende anlæg har altså ret til at etablere en *intern elektricitetsforbindelse* placeret på eget forbrugssted eller placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted.

Ret til at etablere en intern elektricitetsforbindelse i distributionsleddet omfatter ikke fordeling af elektricitet fra produktion til forbrug, men alene fordeling af elektricitet leveret af det kollektive elnet.

Sondringen mellem produktions- og distributionsled har en række begrænsninger fsva. sammenslutninger af netbrugere, herunder f.eks. for industri- og energifællesskaber samt for boligforeninger.

Fsva. produktions- og forbrugssted er der brug for klarere regler, for at realisere og fremme samordningen af produktion og forbrug. Ifølge gældende regler skal produktionsanlægget være beliggende på forbrugsstedet. Forbrugsstedet er jf. elforsyningslovens (LBK nr. 984) §5, nr. 16 defineret som: "Punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet". Bestemmelsen om forbrugssted bør defineres uddybende, så det præciseres at elproducerende anlæg kan spænde over flere matrikelnumre og godt kan have flere forbrugssteder, og samtidig ikke behøver af være begrænset af at levere elektricitet til én forbruger, men også kan levere elektricitet til en 'sammenslutning af netbrugere'. Dansk Solcelleforening foreslår derfor disse tilføjelser i elforsyningsloven.

Dansk Solcelleforening anbefaler ligeledes at administrativ praksis, der tillader etablering af interne net (elektriske forbindelser) skrives ind og præciseres i elforsyningsloven. I forlængelse heraf vil det give god mening, at Energistyrelsen fastsætter klarere rammer for denne ret, særligt i forhold til fordeling af elektricitet fra produktion til forbrug, så der *ikke* opstår tvivl om, hvornår disse rammer er overtrådt og strider mod elforsyningsens udgangspunkt om kollektivitet i landets elforsyning og de kollektive elforsyningsvirksomheders eneret.

Registrering af stamdata

Lovforslaget indebærer at der etableres en ny bemyndigelse til at fastsætte regler om registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg (varmepumper, ladestandere, elektrolyseanlæg). Formålet er at sikre et tilstrækkeligt datagrundlag til at sikre elforsyningssikkerheden, så der skabes et øget kendskab til tilsluttet kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Stamdataregistret indeholder i dag kun stamdata for elproducerende anlæg. Af bemærkningerne fremgår at elproducenter og ejere af energilager- og elforbrugsanlæg er forpligtet til at afgive oplysninger, der er nødvendige for registreringen, jf. side 33-34. Dansk Solcelleforening appellerer til, at der i fastsættelsen af de nærmere regler herfor *ikke* skabes unødigt bureaukrati og administrative byrder for erhvervslivet og VE-producenterne.

Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser

Dansk Solcelleforening anerkender at staten skal ligestilles med kommuner og regioner, der egenproducerer strøm fra solcelleanlæg.

Imidlertid stilles der i nærværende ændring af elforsyningsloven forslag om at ligestillingen skal ske ved etablering af en produktionsmålermodel, hvilket er med stor risiko for at udbygningen af mere grøn strøm på statens bygninger går helt i stå.

I dag er der krav om produktionsmålere på anlæg over 50 kW. Med ordningen vil man udvide kravet om produktionsmålere til også at gælde anlæg på 50 kW og under. Dansk Solcelleforening mener de økonomiske konsekvenser af produktionsmålerordningen påfører de statslige institutioner betydelige ekstraomkostninger, når der etableres solcelleanlæg til egenproduktion.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår at de økonomiske konsekvenser af forslaget er betydelige, jf. side 40. Derfor ser Dansk Solcelleforening en alvorlig risiko for at statens tagarealer og bygninger vil komme til at stå ubrugte hen og at der hverken etableres små eller store solanlæg på disse offentlige bygninger – heller ikke i de store byer, som jo netop er blevet prioriteret som indsatsområde i aftalen Danmark kan mere II. Det vil give bedre mening at tilskynde til brug af statslige tagarealer og bygningsfacader – og at der ikke lægges økonomiske hindringer i vejen for at staten kan tage et aktivt ansvar og bidrage i den grønne omstilling.

På baggrund af fremsendte kommentarer anmoder Dansk Solcelleforening om, at Energistyrelsen genovervejer sit forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

Skulle fremsendte give anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Flemming Vejby Kristensen
Formand

Energistyrelsen
ens@ens.dk
SBCL@ens.dk

24. juni 2022

European Energy A/S
Gyngemose Parkvej 50
2860 Søborg
+45 8870 8216
www.europeanenergy.com

Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning (Journalnummer 2022-796)

Til rette vedkommende

European Energy takker for muligheden for at kommentere på udkastet til en revideret elforsyningslov, som sigter mod at træde i kraft d. 1. januar, 2023. European Energy finder, at hovedindholdet i lovforslaget, herunder især åbningen for direkte linjer og internt net, er af så afgørende karakter for udviklingen af Power-to-X i Danmark, at implementeringen bør finde sted hurtigst muligt og senest d. 1. januar 2023.

European Energy er en dansk vedvarende energivirksomhed, som er optaget af at udvikle fremtidens grønne løsninger og bekæmpe klimaforandringerne. European Energy er på nuværende tidspunkt i gang med tre Power-to-X-projekter, som på den ene eller anden måde har været begrænsede af, at lovgivningen ikke i dag muliggør direkte linjer eller præsenterer klart definerede rammer for brugen af interne net mellem vedvarende energianlæg og Power-to-X-anlæg. Derfor er det altafgørende, at der nu kommer klarhed over disse spørgsmål, så ambitiøse danske virksomheder får de bedste betingelser for at udvikle fremtidens grønne brændstoffer til at omstille de sektorer, som er svære at elektrificere.

Regeringen har den 13. juni i år præsenteret et udspil om mere grøn strøm, som foreslår at udpege 10-15 områder til placering af store nationale energiparker og hviler på et princip om, at elproduktion klynges sammen i nærmere definerede områder for at blive nettilsluttet i bestemte punkter i elnettet. Til forskel fra disse nye 10-15 produktionsområder hviler de geografisk differentierede tariffer på hhv. elproduktion og elforbrug på et princip om, at produktion og forbrug sker på tværs af landet og skal balanceres. European Energy kan frygte, at der med så modsatrettede målsætninger anlægges en diffus kurs for den grønne omstilling i Danmark, som forhindrer udbygningen af grønne energiprojekter og nye Power-to-X-anlæg snarere end målsætningen om at sikre nok grøn strøm. Med 16 GW solcelleprojekter samt 5 GW vindprojekter på land og kystnært bør politikerne først og fremmest sikre, at de markedsmæssige betingelser gøres så

fordelagtige som muligt ift. at udrulle de mange grønne energiprojekter hurtigt, snarere end at forsinke den grønne omstilling i form af geografiske benspænd og bureaukratiske tiltag.

I det følgende vil European Energy præsentere sine generelle bemærkninger til de centrale dele af lovforslaget.

Afsnit 3.1.3 vedr. geografisk differentieret forbrugstariffer

European Energy noterer sig forslaget om at indføre geografisk differentierede forbrugstariffer på samme måde, som det politisk nu er besluttet at pålægge elproducenterne geografisk differentieret produktionstariffer. Det er European Energys vurdering, at indførelsen af elproducentbetalinger vil medvirke til en markant opbremsning i den grønne omstilling. På samme måde kan European Energy have sine reservationer for så vidt angår indførelsen af differentierede forbrugstariffer, fordi der sigtes mod en optimal udbygning og finansiering af det kollektivt finansierede elforsyningsnet snarere end en samfundsøkonomisk optimal udvikling til gavn for forbrugerne. I dag betaler de danske forbrugere voldsomt høje energipriser, fordi udbuddet af grøn energi er alt for lavt. På samme måde kan vi frygte, at indretningen af de geografisk differentierede forbrugstariffer vil skabe yderligere barrierer for en hensigtsmæssig udrulning af den grønne omstilling i form af nye Power-to-X-anlæg.

European Energy ser positivt på muligheden for at tillade lokal kollektiv tarifiering, hvis det kan understøtte, at den grønne strøm kan produceres af vedvarende energianlæg og forbruges i et Power-to-X-anlæg i samme kommune eller netområde uden at skulle betale de betragtelige tariffer, som opkræves for strøm, der i princippet kan blive ført ud i transmissionsnettet. Det vil sammen med forslaget om direkte linjer føre til en mere samfundsøkonomisk optimal placering af Power-to-X-anlæg, som hermed ikke udelukkende kan drage fordel af lavere tariffer ved at lægge sig på en tilstødende matrikel til elproduktionen.

Det fremgår dog af lovforslaget, at ”de kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse skal ske efter hvilke omkostninger, som de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til”, hvorfor European Energy stærkt vil advare mod at kopiere den foreslåede tilgang til producentbetalinger for transmissionsnettet, hvor selv tilkobling af anlæg på eldistributionsniveau fører til betragtelige omkostninger, fordi Energinet anser elektriciteten for at flyde op i transmissionsnettet uanset hvad.

Sidst men ikke mindst anser European Energy det for at være en betydelig problemstilling, at de nye geografisk differentierede tariffer forventes at kunne træde i kraft fra d. 1.1.2024, hvilket pålægger allerede planlagte Power-to-X-projekter unødigt høj risiko, da tarifferne risikerer at medføre betragtelige ændrede forudsætninger for netop de projekter, som har påtaget sig betydelig risiko ved at gå foran i den grønne omstilling. Af samme grund foreslår European Energy, at tarifferne ikke påføres til allerede eksisterende Power-to-X-projekter, men pålægges fremadrettet.

Afsnit 3.2.1.2 vedr. interne net

European Energy finder det særligt positivt, at Energistyrelsen nu træffer beslutning om at indskrive i loven, hvad den gældende praksis for at sondre mellem interne net i produktionsleddet og interne net i distributionsleddet er. Som virksomhed der har navigeret i et indtil nu svært gennemskueligt lovkrav og praksis på området, anser European Energy det for en væsentlig forbedring for udviklere af fremtidige hybrid anlæg med VE-produktion og Power-to-X-anlæg, at det nu fremadrettet vil fremgå tydeligt af loven, hvordan interne net skal forstås fremadrettet. Det er dog vores indtryk, at der ikke gøres tiltag til at indskrive reglerne for internt net direkte i loven, men blot i lovbemærkningerne, hvilket kan undre i lyset af reglernes væsentlighed. Det vil i vores øjne også være hensigtsmæssigt, at der i forlængelse af lovens ikrafttrædelse udarbejdes en vejledning for elproducenter med eget forbrug, som nærmere beskriver, hvordan reglerne skal implementeres.

Denne vejledning bør som det første kaste klarhed over instruksprincippet, som fremgår af lovforslaget og ikke tydeligt beskrives i lovbemærkningerne. Det kan nemlig være svært at forstå, hvad der menes med, at produktionsanlæg ejet af tredjemand ”skal være underlagt elkundens instruks”. Set fra vores stol er det ikke svært at forestille sig et Power-to-X-anlæg, som forbindes til en havvindmøllepark eller solcelleanlæg, som delvist ejes af elproducenten samt mulige investorer. Vi vil derfor opfordre til, at det gøres klart f.eks. på en skematisk måde, hvornår der er tale om en instruks af tredjepart.

Afsnit 3.2.1.4 vedr. Direkte linjer

European Energy hilser det velkommen, at der med lovændringerne nu åbnes op for muligheden for at etablere direkte linjer. Vi mener dog, at det på dette stadie bør fremgå tydeligt af lovbemærkningerne, hvilke overordnede hensyn, som kan ligge til grund for de kriterier, som ministeren bemyndiges til at fastsætte. Det er ikke vores indtryk, at lovbemærkningerne på nuværende tidspunkt beskriver kriterier og hensyn for, at ministeren kan fastsætte regler med tilstrækkelig præcision. Fastsættelsen af kriterier i lovbemærkningerne har stor betydning for implementeringen af reglerne om direkte linjer. I denne forbindelse vil det bl.a. være relevant at få klarlagt, om der er krav om helt eller delvist ejersammenfald mellem de elproducerende og elforbrugende anlæg.

I lyset af de aktuelle elproducentbetalinger, som er indført af hensyn til at sikre en netøkonomisk optimering af det kollektive elforsyningsnet finder European Energy det vigtigt, at der ikke kun skeles snævert til netøkonomi i vurderingen af direkte linjers værdi. De hensyn som påtænkes at indgå som et kriterie for at tillade en direkte linje, vil ikke alene afhænge af udnyttelsen af det kollektive elnet. Med det seneste udspil fra Europa-Kommissionen om grønne brændsler vil en direkte linje være en måde, hvorpå en producent af grønne brændstoffer kan dokumentere, at det producerede brændsel er grønt. Der er således også et samfundsmæssigt hensyn til produktionen af grønne brændstoffer, som spiller ind ved benyttelsen af en direkte linje.

European Energy ser det som positivt, at de nærmere bestemmelser for direkte linjer vil blive fastlagt i en bekendtgørelse, men opfordrer dog til, at denne udfærdiges, så den kan

træde i kraft på samme tid som loven og reglerne for direkte linjer, så implementeringen ikke trækkes unødigt i langdrag. Det nævnes i øvrigt i lovforslaget, at der kan være særlige forhold i forbindelse med etablering af direkte linjer med vedvarende energiproduktion på havet, fx lange afstande, som kan afspejles i kriterierne. European Energy er i fuld gang med at udrulle en række åben-dør-projekter i de indre danske farvande, hvorfor det bør sikres, at disse ikke stilles ringere i mulighederne for at etablere direkte linjer end endnu ikke planlagte projekter til lands og vands. I den forbindelse finder European Energy det positivt, at muligheden for at etablere direkte linjer er til stede på distributions- såvel som transmissionsnettet.

Dog finder European Energy det formålsstridigt, at de privatejede direkte linjer, som anlægges for egen regning, vil blive pålagt elafgift i forbrugsenheden, selvom elektriciteten er produceret og forbrugt uden om det kollektive elforsyningsnet. Det siger sig selv, at forbrug fra det kollektive elforsyningsnet pålægges elafgift, men transport af et privat gode i et privat net bør ikke kunne pålægges offentlige afgifter. European Energy opfordrer til, at ministeriet kraftigt genovervejer denne del af lovforslaget.

European Energy står til rådighed for nærmere uddybning af ovenstående kommentarer, hvis der skulle være ønske om dette.

Med venlig hilsen,

Knud Erik Andersen
Adm. Direktør
European Energy

Hørings svar over ændring af lov om elforsyning

Til Energistyrelsen

Forsyningstilsynet skal indledningsvis takke for muligheden for at komme med bemærkninger til "Lovforslag om ændring af lov om elforsyning (geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg m.v.)", sendt i høring den 30. maj 2022.

Forsyningstilsynet har konkrete bemærkninger til lovforslaget, som gennemgås i de følgende afsnit i dette høringssvar. Forsyningstilsynet egne overvejelser er angivet med *kursiv*. Bemærkningerne er opdelt i følgende afsnit.

1. Problemstilling omkring forholdet til EU-ret og Forsyningstilsynets enekompetence
  - 1.1 Bemærkninger til den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 73
  - 1.2. Bemærkninger til klima- energi- og forsyningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om anmeldelse af metoder (foreslåede § 73 a, stk. 4)
2. Tilsyn med regioner
3. Øvrige tekniske bemærkninger

1. PROBLEMSTILLING OMKRING FORHOLDET TIL EU-RET OG FORSYNINGSTILSYNETS ENEKOMPETENCE

Forsyningstilsynet vurderer, at lovforslaget giver anledning til overvejelser om forholdet til EU-retten herunder indskrænkning af den uafhængige regulators enekompetence, samt overvejelser om overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked (elmarkedsforordningen)'s artikel 18 om afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net.

Forsyningstilsynet opfordrer til, at Energistyrelsen i lovbemærkningerne tager aktivt stilling til følgende to nedenstående punkter (1.1 og 1.2).

1.1 BEMÆRKNINGER TIL DEN FORESLÅEDE ÆNDRING AF ELFORSYNINGSLOVENS § 73

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 16.

"I § 73, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter, eller over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.«"

Det følger af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.1.1.

"Det følger således modsætningsvist af elmarkedsdirektivets regler, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke har kompetence til at udforme de faktiske tarifmetoder. Derudover indebærer artikel 57, stk. 4 og 5, i elmarkedsdirektivet, om den regulerende myndigheds uafhængighed en begrænsning af lovgivers mulighed for påvirkning af tarifmetoderne, idet den regulerende myndighed ikke må være underlagt Folketinget eller ministerens instruktion.

Folketinget kan derfor ikke direkte diktere tarifudformningen, men Folketinget kan dog, inden for rammerne af EU-reglerne, godt fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles."

Det følger af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.1.2.

"Det er ministeriets vurdering, at en afgrænsning af muligheden for geografisk differentiering af forbrugstariffer til 10 kV-elnettet og opefter samt lokale sammenslutninger af netbrugere hverken indskrænker eller hindrer Forsyningstilsynets skøn i forbindelse med godkendelse af tarifmetoder. Afgrænsningen indeholder således ikke nogen instruks til Forsyningstilsynet om, hvordan metoder for geografisk differentiering kan indrettes.

Der er alene tale om en muliggørelse. Der er således ikke noget krav til de kollektive elforsyningsvirksomheder om at udarbejde modeller for geografisk differentierede forbrugstariffer eller for Forsyningstilsynet til at godkende metoder."

Forsyningstilsynet finder, at den foreslåede § 1, nr. 16, rejser et principielt spørgsmål med hensyn til, om der er tale om en indskrænkning af tilsynets enekompetence i vurderingen af anmeldte metoder som fastsat EU-retligt, herunder hvad der nærmere menes med ovenstående uddrag fra 3.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Forsyningstilsynet henviser videre til ovenstående uddrag fra 3.1.2 i de almindelige bemærkninger og bemærker hertil, at det forhold, at visse typer af geografisk begrænsede tariffer ikke vil være mulige, begrænser, hvad tilsynet vil få anmeldt til godkendelse inden for de rammer for tilsynets skønsmæssige vurdering, som er fastsat EU-retligt.

Forsyningstilsynet bemærker videre, at man i afsnit 3.1.1 i de almindelige bemærkninger alene kort nævner sammenhængen mellem den foreslåede § 73, stk. 1, 4. pkt. i elforsyningsloven og de materielle krav til tariffer, der er fastsat i bl.a. elmarkedsforordningens artikel 18. Dette dog uden nærmere at komme nærmere ind på, hvad der ligger deri, udover at henvise til, at

”Folketinget inden for rammerne af EU-reglerne, godt [kan] fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles.”

Forsyningstilsynet sigter her til det forhold, at netvirksomhederne efter den foreslåede § 73, stk. 1, 4. pkt., i elforsyningsloven ikke kan udarbejde prismetoder, hvor der sker prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning for elkunder tilsluttet elnettet under 10 kV-spændingsniveau (dvs. almindelige husstandskunder), hvorimod der godt kan udarbejdes sådanne metoder for andre, større kunder.

Forsyningstilsynet vurderer på baggrund af ovenstående, at den foreslåede bestemmelses overensstemmelse med elmarkedsforordningens regulering af prisfastsættelsen bør beskrives nærmere i lovbemærkningerne.

1.2 BEMÆRKNINGER TIL KLIMA- ENERGI- OG FORSYNINGSMINISTERENS BEMYNDIGELSE TIL AT FASTSÆTTE REGLER OM ANMELDELSE AF METODER (FORESLÅEDE § 73 A, STK. 4)

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 18.

18. I § 73 a indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om undtagelse fra pligten til anmeldelse af metode til Forsyningstilsynets godkendelse efter stk. 1.«

Det følger af de specielle bemærkninger til lovforslaget § 1, nr. 18:

En undtagelse vil herefter eksempelvis kunne blive relevant at fastsætte, såfremt der er tale om en metode, hvor Forsyningstilsynets godkendelse ikke vil give mening, hvor der eksempelvis ikke er nogle relevante regler, som Forsyningstilsynet skal efterprøve. Der kan her være tale om tekniske krav til et anlæg, som Energinet har adgang til at fastsætte.

Forsyningstilsynet vurderer, at ordvalget ”metode” fremkommer som et uheldigt udtryk og signal, hvis der anvendes udtrykket ”metode” ved afgrænsning af anvendelsesområdet for undtagelse fra anmeldelsespligt til Forsyningstilsynets godkendelse, da der jf. ovenstående eksempler fra de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 18, sigtes til et snævert anvendelsesgrundlag.

Udtrykket ”metode” eller ”metoder” er stærkt knyttet til hovedreglen for pligten til at anmelde metoder til godkendelse hos Forsyningstilsynet efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. Denne hovedregel skal fortolkes i overensstemmelse med de underliggende EU-retlige bestemmelser, som hovedreglen gennemfører i dansk ret. Forsyningstilsynet sigter her til artikel 59, stk. 7, litra a-c, i elmarkedsdirektivet, hvor i artikel 59, stk. 7, litra a-c, anvendes udtrykket ”metoder” eller ”metoderne”.

2. TILSYN MED REGIONER

Det følger af lovforslagets *almindelige bemærkninger afsnit 3.5.2*, at:

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne udstede regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Dette med henblik på at ligestille staten med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Forsyningstilsynet fører tilsyn med kommunernes årlige uddelinger og vederlag, som blandt andet indebærer, at kommunerne årligt er forpligtet til at indberette årlige gevinster fra solcelleanlæg til Forsyningstilsynet. Dette medfør af elforsyningslovens §§ 37 og 37 a.

Forsyningstilsynet opkræver årligt netvirksomheder og elhandelsvirksomheder 0,2 mio. for opgaver omfattet af elforsyningslovens §§ 4 og 37-37 b jf. elforsyningslovens § 78 stk. 2.

Forsyningstilsynet forudsætter, at Forsyningstilsynet ikke skal føre tilsyn med regionerne på samme vilkår som med kommunerne. Forsyningstilsynet anbefaler, at tilsynsbeføjelserne præciseres, og gebyropkrævningen justeres, såfremt Forsyningstilsynet forventes at føre et tilsyn med regioner.

3. ØVRIGE TEKNISKE BEMÆRKNINGER

- I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.2.3.1 (Hensyn og kriterier) nævnes en række kriterier, som kan indgå afvejningen af, hvorvidt et konkret kriterie eller vilkår er objektivt og ikke-forskelsbehandlende i relation til etableringen af direkte linjer.

Forsyningstilsynet anbefaler, at det præciseres, hvorvidt der er tale om en udtømmende opregning.

- I lovforslagets afsnit 5 (Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.) fremgår, at:

"De potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke specificeres nærmere, idet tarifmetoderne udvikles af branchen, og godkendes af Forsyningstilsynet ud fra principperne i EU-reguleringen herunder eksempelvis omkostningsægthed"

Forsyningstilsynets foreslår præcisering ved at erstatte "principperne i EU-reguleringen" med "krav fastsat i dansk ret og EU-retligt"

KONTAKT

Eventuelle spørgsmål eller bemærkninger kan rettes til specialkonsulent Søren Asbjørn Christensen Stenbøg på telefon 29488110 eller på e-mail sste@Forsyningstilsynet.dk, fuldmægtig Louise Mary Hansen på telefon 41715402 eller på e-mail lmha@forsyningstilsynet.dk samt til kontorchef Thomas vom Braucke på telefon 41715382 eller på e-mail tvbr@forsyningstilsynet.dk.

Energistyrelsen
Att.: Søren Brandt Clausen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dok. ansvarlig: THW
Sekretær:
Sagsnr.: s2022-677
Doknr: d2022-364075-0.6
30-06-2022

Green Power Denmark's høringsvar til lovforslag om ændring af elforsyningsloven

---

Indledning

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til ovennævnte lovforslag og fremsender hermed høringsvar.

Green Power Denmark bakker op om lovforslaget, som indeholder nogle vigtige ændringer, der er nødvendige for, at Danmark kan lykkes med den grønne omstilling og den krævede hastige opsætning af store mængder VE på kort tid.

Vi har dog i den forbindelse nogle bemærkninger og forslag til præciseringer. Det drejer sig særligt om følgende hovedpointer:

Hovedpointer

- Det er afgørende for, at Danmark kan lykkes med den grønne omstilling, at der sker en samtænkning af (lov)initiativerne, herunder direkte linjer og lokal kollektiv tarifering, med allerede gennemførte og fremtidigt kommende initiativer, som skal understøtte næste etape af elektrificeringen.
- Lovforslagets bemærkninger til ministerens bemyndigelse om at fastsætte regler om direkte linjer er på nuværende tidspunkt brede og uklare. Bemyndigelsen bør præciseres ved, at lovbemærkningerne indeholder nærmere hensyn og standardkriterier for at etablere direkte linjer, herunder hensynet til samfundsøkonomi. Det samfundsøkonomiske hensyn bør udmøntes i kriterier om afstand mellem forbrug og produktion, hvorved den direkte linje samlet set ikke skal give anledning til etablering af mere elnet, end hvis forbrug og produktion blev tilsluttet til det kollektive elnet i hvert sit tilslutningspunkt.

Det samfundsøkonomiske kriterie bør endvidere udmøntes ved at stille krav om, at mindst et anlæg kan anses som nyt ift. det kollektive elnet, og ved at stille krav om samtidighed mellem produktion og forbrug inden for den direkte linje.

Det er vigtigt, at lovbemærkningerne også indeholder en henvisning til muligheden for, at Energistyrelsen kan træffe afgørelser, der af hensyn til samfundsøkonomi inddrager andre hensyn end de, der måtte blive fastsat ved standardkriterierne.

- Der findes i dag et regelsæt for nettilslutning af produktionsanlæg. Lovgiver bør skabe klarhed om, hvorvidt dette regelsæt vil gælde ifm. nettilslutning af direkte linjer, eller om der vil gælde andre regler. Denne klarhed må nødvendigvis forelægge inden lovens ikrafttrædelse, da den er en forudsætning for hvorvidt og hvordan en direkte linje kan etableres.
- Når der er klarhed om lov og bekendtgørelse om direkte linjer, vil Energinet og elnetselskaberne skulle udarbejde og metodeanmelde standardaftaler, vilkår og prismetoder til Forsyningstilsynet, som skal godkende disse, inden de kan træde i kraft. Green Power Denmark opfordrer til, at lovbemærkningerne forholder sig til, hvordan dette skal spille sammen med en ikrafttrædelsesdato for loven den 1. januar 2023.
- Lovbemærkningerne vedrørende direkte linjer arbejder med begrebet forbrugs- hhv. produktions*anlæg*. Netselskaberne anviser i dag tilslutning af et forbrugs*sted* hhv. et produktions*sted*. Det er uklart, om det er lovgivers hensigt at ændre på det nuværende system for nettilslutning, ved at introduceret begrebet *anlæg* som udslagsgivende for nettilslutning af en kunde med en direkte linje. Det er vigtigt, at der skabes klarhed herom, da en ændring vil berøre alle typer af nettilslutninger, ikke kun kunder med direkte linjer.
- Lovbemærkningerne bør præcisere hjemlen i § 73, stk. 1, 4. pkt. Green Power Denmark ser behov for, at der i elforsyningsloven, herunder lovbemærkningerne, skabes klarhed om og hjemmel til, at netselskaberne kan benytte afregningsmetoder, hvorefter en gruppe af enkelt aftagenumre (individuelle forbrugere) afregnes kollektivt for relevante priselementer.
- Lovbemærkningerne omkring ansøgningsprocessen for direkte linjer lægger sig fast på en bestemt ansøgningsproces. Dette mener Green Power Denmark er præmaturligt, henset til den dialog, der er med branchen om ansøgningsprocessen.
- Green Power Denmark savner, at lovforslaget forhold sig nærmere til samspillet mellem de foreslåede ændringer og brugen af datahubben. Det er forventningen i Green Power Denmark, at den markante forsinkelse af DataHub 3.0 vil kunne forsinke implementeringen af nye former for registreringer og dermed afregning. Derfor vil en klarhed over, hvad der kan ske under den nuværende DataHub 2.0, og hvordan overgangen til DataHub 3.0 vil skulle håndteres, være nødvendig. I sidste ende kan netselskaberne kun implementere nye tarifløsninger, hvis datahubben kan understøtte dem.
- Lovforslagets bestemmelser om indsamling af data til brug i stamdataregisteret er uklare og risikerer afhængigt af den konkrete udmøntning at medføre en markant arbejdsbyrde for netselskaberne. Det er derfor nødvendigt, at lovbemærkningerne præcist beskriver hvilke data, der skal indsamles, og at de forholder sig til behovet for data og omfanget heraf.

Overordnede bemærkninger

Nærværende lovforslag indeholder gode initiativer i form af geografisk differentierede forbrugstariffer, direkte linjer og lokal kollektiv tarifiering. Disse understøtter alle en mere smidig og effektiv indpasning af VE-produktion i elnettet.

Der er den 25. juni 2022 indgået stemmeaftale om et grønnere og sikrere Danmark, hvorefter der skal udpeges 10-15 områder, hvor der skal være store energiparker.

Green Power Denmark mener, at der skal være opmærksomhed på, hvorledes eventuelt kommende regler for store energiparker skal spille sammen med de initiativer, som er en del af nærværende lovforslag, og hvordan de samlet set kobler sammen med de allerede indførte regler for bl.a. geografisk differentierede producenttariffer.

Det er vigtigt, at de forskellige regelsæt samtænkes, så der sikres konsistens mellem initiativerne, og således at regelsættene bliver operationelle på tværs.

Et forkert samspil mellem reglerne kan risikere, at forsinke, fordyre og i værste fald spænde ben for udbygningen af VE.

Lovforslagets generelle bemærkninger

3.1.3 – Geografisk differentierede forbrugstariffer

Green Power Denmark hilser det velkomment, at lovforslaget indeholder bestemmelser om geografisk differentierede forbrugstariffer. Disse bestemmelser er en naturlig og direkte forlængelse af reglerne, der tillader en geografisk differentieret producenttarif.

Green Power Denmark ser det i første omgang relevant at benytte muligheden til at udvikle geografisk differentierede forbrugstilslutningsbidrag for industrielle kunder, der vil etablere nyt forbrug eller udvide eksisterende forbrug, da det er på tilslutningstidspunktet, der kan gives et incitament til placeringen af et anlæg. Derfor er tilslutningsbidragene i første omgang det rigtige redskab til at give sådant incitament.

Særligt om lokal kollektiv tarifiering

Green Power Denmark hilser initiativet om lokal kollektiv tarifiering velkomment og ser potentielle muligheder ved en sådan tarifiering. Green Power Denmark vil dog benytte denne lejlighed til at fremkomme med følgende bemærkninger vedrørende initiativet om lokal kollektiv tarifiering:

- Green Power Denmark vil foreslå, at lovbemærkningerne præciseres, således at bestemmelsens omfang bliver yderligere klarlagt.

Green Power Denmark vurderer, at det allerede efter gældende ret vil være muligt i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, at fastsætte en tarif på baggrund af en særlig kundekategorisering (f.eks. en fast defineret sammenslutning af netbrugere), og således at en sådan særlig kundekategori tariferes ud fra hvilke omkostninger, som gruppen giver anledning til. Som det også nævnes i lovforslagets bemærkninger, er der derfor tale om en præcisering.

Green Power Denmark er bekendt med, at Forsyningstilsynet har afgivet en udtalelse omkring netselskabernes målerforpligtigelse i medfør af bl.a. elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 4.

Måleforpligtigheden indeholder efter tilsynets vurdering, at en slutkunde skal afregnes i snitfladen mellem det kollektive elnet og kundes net.

I dag afregner netselskabet transport af el på baggrund af data fra hvert enkelt aftagenummer. Green Power Denmark vurderer, at det er vigtigt at lovbemærkningerne forholder sig til den nuværende afregningsmetode, og med reference heri beskriver indholdet af den foreslåede ændring til § 73.

Af PtX-aftalen fremgår bl.a., at hensigten med lokal kollektiv tarifiering er, at energifællesskaber og industrifællesskaber kan forbruge og producere el samtidigt, hvilket kan mindske deres belastning af det kollektive elnet. Det fremgår endvidere, at partierne ønsker at fremme muligheden for tarifløsninger, der kan belønne lokale sammenslutninger af netbrugere, når de bidrager med sådanne fordele for elnettet.

For at kunne implementere tarifløsninger, der kan give de ønskede incitamenter, bør ændringen af § 73 indeholde hjemmel til, at netselskaberne kan anvende andre *afregningsmetoder*, end hvad der følger af elforsyningsloven i dag. Der er ingen klar hjemmel i elforsyningen til at afregne en gruppe af enkelt aftagenumre (individuelle forbrugere) kollektivt for relevante priselementer.

Lovbemærkningerne skal skabe klarhed omkring dette emne, til fordel for såvel kunderne i elnettet, som til fordel for Forsyningstilsynet og netselskaberne.

Green Power Denmark bemærker dog, at netselskaberne ikke kan sikre, at en bestemt tarif vil slå igennem over for slutkunden. Dette skyldes den såkaldte engrosmodel, hvorefter netselskabet i overensstemmelse med elforsyningslovens § 72 d fakturer elleverandøren, og ikke slutkunden. En elleverandør er kun forpligtet til at viderefakturere midlertidige tarifnedsættelser til slutkunden, jf. § 72 b, stk. 1, sidste pkt.

- Green Power Denmark ser behov for, at lovbemærkningerne forholder sig til, hvordan den ønskede tarifiering er tiltænkt at spille sammen med datahubben. Det er forventningen i Green Power Denmark, at den markante forsinkelse af DataHub 3.0 vil kunne forsinke implementeringen af nye former for registreringer, og dermed afregning. Derfor vil en klarhed over, hvad der kan ske under den nuværende DataHub 2.0, og hvordan overgangen til DataHub 3.0 vil skulle håndteres, være nødvendig. I sidste ende kan netselskaberne kun implementere nye tarifløsninger, hvis datahubben kan understøtte dem.

3.2.1.2 – interne net

- Green Power Denmark hilser det velkomment, at Energistyrelsens praksis med at sondre mellem interne net i produktionsledet og interne net i distributionsledet bliver nedfældet i lovbemærkningerne.

Lovbemærkningerne, i sammenhæng med en definition af "interne net", vil hjælpe betydeligt på at afklare gældende ret omkring interne net – og herigennem hvad der kan forstås med "et forbrugssted". Green Power Denmark ser det som et væsentlig skridt henimod at skabe klarhed og opnå et operationelt kriterie, at få beskrevet praksis omkring interne net i lovbemærkningerne.

Green Power Denmark mener, at lovbemærkningerne bør omtale, hvilket produkt som tiltænkes at være resultatet af arbejdet omkring interne net. Green Power Denmark opfordrer her til, at reglerne for interne net fastsættes direkte i bekendtgørelse.

Green Power Denmark ser også gerne, at Energistyrelsen i forlængelse af lovændringen udarbejder en vejledning til brug for elnettets aktører, om reglerne for interne net.

3.2.1.4 – Direkte linjer

Green Power Denmark hilser initiativet omkring direkte linjer velkomment.

Green Power Denmark er enig i, at etableringen af direkte linjer skal anses som en undtagelse til hovedreglen om et kollektivt elnet. Ligeledes er Green Power Denmark enig i, at muliggørelse af direkte linjer kan understøtte den grønne omstilling og reducere omkostningerne til elnet, når de implementeres målrettet.

- Lovforslagets bemærkninger til ministerens bemyndigelse om at fastsætte regler om direkte linjer er på nuværende tidspunkt brede og uklare. Bemyndigelsen skal præciseres ved, at lovbemærkningerne indeholder nærmere hensyn og standardkriterier for at etablere direkte linjer, herunder hensynet til samfundsøkonomi. Det er vigtigt, at lovbemærkningerne også indeholder en henvisning til muligheden for, at Energistyrelsen kan træffe afgørelser, der af hensyn til samfundsøkonomi inddrager andre hensyn end de, der måtte blive fastsat ved standardkriterierne.
- Lovbemærkningerne bør angive klart, at det tilkommer Energistyrelsen at træffe afgørelse om tilladelse til en direkte linje jf. PtX-aftalen indenfor nærmere specificerede standardkriterier, herunder at det tilkommer Energistyrelsen at træffe afgørelse om dispensation for samme standardkriterier (mere om dette nedenfor).
- Af PtX-aftalen fremgår, at partierne er enige om at fastsætte objektive og ikke-forskelsbehandlende ansøgningskriterier for tilladelse til etablering af direkte linjer, der understøtter samfundsmæssige hensyn.

Green Power Denmark noterer sig, at lovbemærkningerne omtaler hensynet til reduceret behov for netudbygning. Green Power Denmark mener, at hensynet til etableringen af en direkte linje skal hvile på bredere *samfundsøkonomiske* hensyn. Således skal lovbemærkningerne nævnte samfundsøkonomi og fastsætte de standardkriterier og hensyn, der skal være for etablering af direkte linjer.

Lovbemærkningerne nævner direkte, at etablering af direkte linjer kan hvile på bl.a. afstand mellem produktions- og forbrugsenhed. Dette hilser Green Power Denmark velkomment. I den forbindelse bør lovbemærkningerne nævne, at en direkte linje ikke samlet set skal give anledning til etablering af mere elnet, end hvis forbrug og produktion blev tilsluttet til det kollektive elnet i hvert sit tilslutningspunkt.

Lovbemærkningerne bør som kriterie nævne, at mindst et anlæg kan anses som nyt ift. det kollektive elnet, og bør nævne et krav om samtidighed mellem produktion og forbrug inden for den direkte linje, som kriterier for godkendelse af en direkte linje.

Green Power Denmark ser det også som særlig vigtigt, at lovbemærkningerne nævner, at der kan være mulighed for en undtagelse fra de objektive standardkriterier. Dette skyldes, at hensynet til samfundsøkonomi ikke til enhver tid kan beskrives via standardkriterier alene. Green Power

Denmark ser her behov for, at der indtænkes fleksibilitet i processen for tilladelser til direkte linjer, særligt for meget store anlæg.

En undtagelse kan være relevant, hvor muligheden for at anlægge en længere direkte linje kan betyde, at tilslutningen sker på den rigtige side af en flaskehals i transmissionsnettet. Der kan også være andre fordele i netplanlægningen ved at Energinet eller netselskabet anviser et tilslutningspunkt, der er lidt fjernere end nærmeste station. Igen er det her vigtigt med afklaring af, hvilke regler der skal gælde for anvisning af et tilslutningspunkt for en kunde med en direkte linje.

Det må her også nævnes, at placeringen af visse produktionsanlæg på havet er fastsat via udbud. Dette betyder, at placeringen af produktionsanlægget i høj grad er fastsat ud fra andre hensyn end alene hensynet til samplacering med forbrug. Dette bør indtænkes i de kriterier som ministeren fastsætter til direkte linjer, og taler for en fleksibilitet i ansøgningsprocessen. En sådan fleksibilitet ser Green Power Denmark kan indføres, ved at tillade undtagelser til de objektive kriterier og at der i forhold til udbudsparker tages højde for undtagebestemmelse i udbudsbetingelserne.

- Af lovbemærkningernes afsnit 4 om de økonomiske konsekvenser fremgår, at eksempelvis tilladelser for mindre projekter på 10 kV med maksimalt to aktører vil ske ved en standardiseret ansøgning om etablering af en direkte linje.

Det er Green Power Denmarks opfattelse, at lovbemærkningerne har lagt sig fast på, at der *skal* være en standardiseret ansøgningsproces på 10 kV. Dette mener Green Power Denmark ikke, at der er belæg for på nuværende tidspunkt, idet kriterierne for opnåelsen af en tilladelse til en direkte linje endnu ikke er fastsat.

I arbejdet med Energistyrelsen omkring fastsættelsen af kriterierne har Green Power Denmark da også fået den forståelse, at det forsat er op til vurdering, hvordan den samlede ansøgningsproces og kriterierne skal udformes, herunder for ansøgninger der vedrører 10 kV nettet. For ikke at foregribe den proces som Energistyrelsen har igangsat med branchen, bør lovbemærkningerne ikke udformes som en "*skal-bestemmelse*".

- Green Power Denmark gør opmærksom på, at der på det forventede ikrafttrædelsestidspunkt 1/1-2023, vil være en række ubekendte, der knytter sig til oprettelsen af en direkte linje. Der vil bl.a. kunne være usikkerhed om netselskabernes og Energinets aftalevilkår for kunder med en direkte linje. Der vil også udestå afklaring af, hvordan direkte linjer tariferes for tilslutning til og brug af det kollektive net.

Netselskabernes og Energinets aftalevilkår skal godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af elforsyningslovens § 73 a. Hvorvidt kunder med direkte linjer giver anledning til, at netselskaberne og Energinet skal udarbejde særlige aftalevilkår for disse kunder, vides ikke på nuværende tidspunkt. Dette vil bl.a. kunne afhænge af de kriterier og tilslutningsregler, som ministeren fastsætter for direkte linjer.

Green Power Denmark forventer ikke, at der pr. 1. januar 2023 kan være endelige klarhed over tarifieringen af kunder med en direkte linje i forhold til hverken transmissions- eller distributionsnettet. Green Power Denmark anser det ikke nødvendigvis for en hindring for reglerne om direkte linjer, da det fx vil være muligt at tarifere en direkte linje som en egenproducent i en overgangsperiode. En ikrafttræden den 1. januar 2023 vil dog betyde, at der på dette tidspunkt ikke er opnået en fuldstændig klarhed over tarifieringen af kunder med en direkte linje. Dette efterlader

usikkerhed for brugerne af elnettet, og dette bør lovbemærkningerne adressere. Endvidere vil Green power Denmark gøre opmærksom på, at tarifieringen af kunder med en direkte linje, som al anden tarifiering, kan udvikle sig over tid, og at tarifieringen af kunder med en direkte linje på distributionsniveau vil afhænge af både netselskabets og Energinets tariffer.

Eventuelle ændringer i tarifieringen som følge af introduktionen af kunder med direkte linjer skal godkendes af Forsyningstilsynet. Green Power Denmark forventer her en betydelig sagsbehandlingstid hos tilsynet med efterfølgende procestid til implementering i datahub og varsling af kunder mv. Som tidligere nævnt skal det også undersøges, om datahubben skal videreudvikles for at håndtere afregningen.

Green Power Denmark opfordrer til, at lovbemærkningerne forholder sig til, hvordan ovenstående forhold skal spille sammen med en ikrafttrædelsesdato for loven den 1. januar 2023.

- Der findes i dag et regelsæt for nettilslutning af produktionsanlæg. Lovgiver bør skabe klarhed om, hvorvidt dette regelsæt vil gælde ifm. nettilslutning af direkte linjer, eller om der vil gælde andre regler. Denne klarhed må nødvendigvis forelægges inden lovens ikrafttrædelse, da den er en forudsætning for om og hvordan en direkte linje kan nettilsluttes. Hermed er den også nødvendig for at Energistyrelsen kan vurdere overholdelse af standardkriterier vedrørende afstand mv.

Green Power Denmark vil her henlede til, at der kan findes inspiration i regler om tilslutning af VE, som tager udgangspunkt i, at der anvises et tilslutningspunkt med samlet set laveste omkostninger.

- Af lovbemærkningerne fremgår det, at *”Det er altid muligt at koble ét forbrugsanlæg med ét produktionsanlæg via en direkte linje, uden at dette får karakter af kollektivt elforsyningsnet. Muligheden for at koble mere end to anlæg via en direkte linje vil bero på en konkret vurdering, der skal sikre, at elektricitetsforbindelsen ikke får karakter af kollektivt elforsyningsnet.”*

Det er på ingen måde klart, hvad der skal forstås med et forbrugsanlæg hhv. et produktionsanlæg. Dette bør lovbemærkningerne specificere. Elforsyningsloven indeholder en definition af ”forbrugssted”. Et forbrugssted er et punkt, der tilslutter – i udgangspunktet – en matrikel til det kollektive elnet. Lovbemærkningerne synes at ligge op til, at der fremadrettet ikke skal henses til *forbrugssted*, men til begrebet *anlæg*.

Green Power Denmark vil hertil bemærke, at netselskaberne forholder sig til nettilslutning af et forbrugssted hhv. et produktionssted, når nettilslutningspunktet skal anvises. Netselskabet forholder sig således til placeringen af forbrugs/produktionsstedet samt det ønskede leverings/indfødningsomfang.

Det er derfor vigtigt at få klarhed for, at lovbemærkningerne søger at gøre op med det lovfæstede begreb ”forbrugssted”.

Hvis det er lovgivers hensigt at ændre referencepunktet for netselskaberne og Energinet, bør dette fremgå meget tydeligt af lovbemærkningerne, ligesom lovbemærkningerne generelt bør beskrive nærmere, hvad der forstås ved begrebet *anlæg*.

- Green Power Denmark ser behov for, at der skabes generel klarhed om definitionen af aktører/anlæg. Denne klarhed skal bl.a. rumme hybridkonstruktioner bestående af f.eks. landvind,

solceller og forbrugsanlæg samt i hvilket omfang ordningen omfatter forskellige ejerskabskonstruktioner – f.eks. for landvind, som kan bestå af én hovedinvestor/udvikler, men hvor jordejer og/eller naboer betales gennem et ejerskab af én mindre andel af vindmøllerne i selvstændige selskaber.

Det er centralt, at netselskabet ved tilslutning af en direkte linje kun har én veldefineret kunde, uanset ejerskabskonstruktionen inde i den direkte linje.

- Green Power Denmark bemærker, at lovbemærkningerne nævner ansøgerens pligt til i medfør af elforsyningslovens § 51 a, stk. 2 og 3, at afholde omkostninger til myndighedsbehandling. Såfremt en proces for tilladelse til en direkte linje vil medføre behov for at benytte ressourcer hos netselskaberne, vil der være omkostninger forbundet hermed for netselskaberne.

Green Power Denmark ser behov for, at lovbemærkningerne også tager stilling til, hvordan de omkostningerr, som netselskaberne har i forbindelse med behandlingen af ansøgningen, konkret skal dækkes. Det er i denne sammenhæng også usikkert, om nettilslutningsbekendtgørelsen – og dermed bekendtgørelsens regler for omkostningsfordelingen mellem anlægsejer og netselskabet – vil finde anvendelse på en kunde med en direkte linje. Dette fordi kunden ansøger om nettilslutning af produktion og forbrug i et og samme tilslutningspunkt.

- Af lovbemærkningerne fremgår det, at elforbrug gennem direkte linjer ikke undtager ejerne af forbrugsanlæggene fra at skulle betale moms og afgifter herunder elafgift. Green Power Denmark går ud fra, at der ved elforbrug skal forstås, den elektricitet som tages fra det kollektive net og ikke den interne udveksling af elektricitet mellem produktions- og forbrugsanlægget som den direkte linjer forbinder.
- Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at *”Det er dog en forudsætning, at batterierne kun kan aftage elproduktionen fra VE-anlægget og ikke fra det kollektive elforsyningsnet, da de ellers vil blive betragtet som forbrugsenheder, der i udgangspunktet ikke må tilsluttes i interne opsamlingsnet, men i stedet vil skulle tilsluttes med direkte linjer”*.

Green Power Denmark bemærker, at et batteri er en lagerenhed. Energilagring er i netvirksomhedsbekendtgørelsen¹ defineret som en *udsættelse* af den endelige anvendelse af elektricitet. På denne baggrund mener Green Power Denmark ikke, at tilstedeværelsen af et batteri stiller krav om en direkte linje.

Green Power Denmark vil derfor anmode om, at de afsnit der vedrører energilageranlæg, **ikke** vedbliver med at stå i sin nuværende form, og at det præciseres, at der er adgang til at kombinere VE-produktion og energilagerenheder.

- Af lovbemærkningerne fremgår det endvidere, at *”hvis der etableres et batteri før tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, og batteriet er begrænset til ikke at kunne trække elektricitet fra det kollektive elforsyningsnet, er der intet i elforsyningsloven eller VE-loven, der forhindrer anlægsejeren i at installere batterier sammen med VE-anlægget.”*

Green Power Denmark vil hertil bemærke, at dette forudsætter, at batteriet heller ikke kan indføre el på det kollektive elnet.

---

¹ Bek. nr 1499 af 29/06/2021.

Hvis et batteri kan indføde på det kollektive elnet, vil det for det første være omfattet af Energinets tekniske forskrift TF 3.3.1. Den tekniske forskrift er fastsat med hjemmel i elforsyningslovens § 26, stk. 3.

For det andet vil Energinets eller netvirksomhedernes leveringsbetingelser og tariffer finde anvendelse i et tilfælde, hvor det kollektive elnet benyttes.

- Af lovbemærkningerne beskrives distinktion mellem et internt ledningsnet/internt opsamlingsnet og direkte elforsyningsnet. Green Power Denmark ønsker på denne baggrund en bekræftelse af, at der kan være tale om et og samme ledningsforløb, som kan løbe internt på et forbrugssted (som et internt net) mellem produktionsenheder (internt opsamlingsnet) og endelig som en direkte linje. Der er med andre ord ikke nødvendigvis tale om flere separate ledningsforløb.
- Med udgangspunkt i en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 6,5 år for åben-dør havvindprojekter, vil Green Power Denmark på det kraftigste opfordre til, at et loft over Energistyrelsens sagsbehandlingstid bør fremgå af lovforslaget. Med udgangspunkt i at ordningen skal være administrerbar, bør det ikke være et problem, at denne fastsættes til 2-3 måneder fra modtagelse af ansøgningen.

3.4 – Registreringer i Stamdataregistret

Green Power Denmark hilser initiativet velkomment, og ser, at dette kan bidrage positivt til driften af det kollektive elnet. Green Power Denmark vil dog gerne benytte lejligheden til at bemærke, at når det kommer til selve bemyndigelsen til at fastsætte reglerne, er det overordnede synspunkt fra Green Power Denmark, at Energistyrelsen skal tilstræbe at undgå redundans i dataindsamlingen, altså undgå at netselskaber og øvrige parter skal levere de selvsamme data til flere offentlige registre eller DataHub. Se i øvrigt vores bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 19.

3.5 - Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser

- Med PSO-tariffens afskaffelse bliver en grænse for produktionsmåling fremadrettet for anlæg på over 50 kW. Reglerne for måling skulle således gerne være afklarede for egenproducenter. Imidlertid er der en forskel på statslige organers elafgiftsbetaling og den, kommuner og regioner typisk vil være underlagt.

Dette ønskes med lovforslaget udlignet ved at Energistyrelsen årligt skal beregne den statslige besparelse og opkræve besparelsen fra de statslige organer. En såkaldt produktionsmålermodel ønskes etableret til dette formål.

Heri ligger, at der for statslige produktionsanlæg, også under 50 kW skal etableres produktionsmålere.

Det er uklart for Green Power Denmark hvordan netselskaberne skal tilvejebringe viden om, hvorvidt en virksomhed vil være omfattet af de her foreslåede krav om måling af produktionen.

Det bør derfor gøres helt klart hvilke anlæg, som netvirksomhederne skal udføre denne produktionsmåling på, for at ordningen vil kunne fungere.

I tillæg hertil kan man evt. overveje, om kravet bør gælde alle anlægsstørrelser, eller om der bør være en bagatelgrænse.

Green Power Denmark er ikke afklarede med Energistyrelsens beregning af afgiftsbesparelsen, men forventer umiddelbart at de omfattede anlæg i elmarkedet i øvrigt vil blive behandlet som vanligt og som andre aktører og egenproducenter. Der vil dog blive den tillægsopgave, at der skal dannes en håndtering, hvor anlægejer får et abonnement for en ekstra måler, produktionsmåler, når de er under 50 kW og at målinger fra denne skal tilgå DataHub.

Når lovforslaget indebærer en bemyndigelse til klima- energi, og forsyningsministeren til at fastsætte regler for ovennævnte produktionsmålermodel, forventer Green Power Denmark, at der i en sådan model tages højde for ovenstående uklare forhold.

Lovforslagets specifikke bemærkninger

Til § 1, nr. 2 – definition af direkte linje

- Green Power Denmark bemærker, at den foreslåede definition medfører, at Energistyrelsen ved sin godkendelsesproces – som forudsat i PtX-aftalen – skal tage stilling til, hvornår der er tale om ”bestemte kunder”.

Green Power Denmark hilser dette velkomment, da der herved kan opnås klarhed over begreberne ”en bestemt kunde” hhv. ”en ubestemt kreds af kunder”.

Green Power Denmark bemærker, at definitionen teoretisk udelukker, at et forbrugsanlæg kan få leveret effekt fra både det kollektive elnet og via en direkte linje på samme tid. I et sådant tilfælde vil den direkte linje ikke *erstatte* det kollektive elnet, men *supplere* dette.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger, at en direkte linje alene kan supplere det kollektive elnet, men ikke erstatte dette. Dette stemmer ikke overens med lovforslagets definition af en direkte linje, da der heraf fremgår, at en direkte linje helt kan erstatte benyttelsen af det kollektive elnet. Green Power Denmark mener, at et af kriterierne for en etablering af en direkte linje skal være, at kunden har (mindst) et tilslutningspunkt til det kollektive elnet. Green Power Denmark mener det må være en fejl, at definitionen kan henvise til, at en direkte linje kan erstatte det kollektive elnet.

- Green Power Denmark ønsker at spørge til sammenhængen mellem begrebet ”dattervirksomhed” og ”bestemte kunder”. Green Power Denmark vil gerne have afklaret, hvorvidt søstervirksomheder inden for samme koncern kan dele elektricitet med hinanden, under hensyn til, at der vil være tale om deling mellem bestemte kunder.

Til § 1, nr. 3, nr. 12, nr. 13 – Elforbruger ændres til Elkunde

- Green Power Denmark bemærker, at Elkunde er defineret med ophæng i et aftagenummer. Såvel en forbruger som en producent tildeles et aftagenummer i datahubben.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der er tale om en sproglige begrebsrensning som ikke medfører materielle ændringer i loven.

Når hensigten med ændringen er af ren sproglig karakter, mener Green Power Denmark, at definitionen af elkunde kan give anledning til misforståelser. Green Power Denmark opfordrer derfor til, at definitionen af Elkunde ændres.

Til § 1, nr. 7 – Hjemmel til at ministeren fastsætter regler om direkte linjer

- De specifikke bemærkninger henviser til "forbrugsanlæg". Det er uklart for Green Power Denmark hvad der skal forstås hermed. Der henvises til bemærkningerne afgivet til de generelle lovbemærkninger pkt. 3.2.1.4.

Til § 1, nr. 8 - Hjemmel til at ministeren fastsætter regler om ansøgning om tilladelse til direkte linjer

- Green Power Denmark bemærker, at der kan være omkostninger hos f.eks. netselskaberne forbundet med en ansøgning hos Energistyrelsen. Green Power Denmark henviser til bemærkningerne til de generelle lovbemærkninger pkt. 3.2.1.4.

Til § 1, nr. 16 – ændring af § 73

- Green Power Denmark byder den foreslåede ændring velkommen, som vil muliggøre en fortsat optimering af udnyttelsen af det kollektive elnet, ved at åbne op for yderligere incitamentter til at samplacere forbrug og produktion.

Green Power Denmark vil dog gøre opmærksom på, at der ved den foreslåede tilføjelse af et 4. pkt. kan opstå en sproglig forvirring mellem § 73, stk. 1, 3. pkt. og det foreslåede 4. pkt.

3. pkt. lyder "Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder."

Med det foreslåede 4. pkt. vil § 73, stk. 1, kun tilladt prisdifferentiering i særlige tilfælde over for elkunder samtidig med at geografisk prisdifferentiering kun er tilladt over for elkunder tilsluttet 10 kV og opefter eller hvor Elkunden er en lokale sammenslutning af netbrugere. Der kan opstå tvivl om, hvorvidt 3. pkt. skal være opfyldt, førend det foreslåede 4. pkt. kan finde anvendelse. Green Power Denmark vurderer ikke, at det er lovgivers hensigt, at der skal være tale om kumulative krav. Green Power Denmark ønsker blot at sikre sig, at den endelig lovtekst ikke kan efterlade tvivl.

Til § 1, nr. 19 – Hjemmel til indsamling af data til stamregisteret

Green Power Denmark hilser initiativ velkomment, og ser, at dette kan bidrage positivt til driften af det kollektive elnet. Green Power Denmark vil dog gerne benytte lejligheden til at bemærke følgende:

- I følge lovbemærkningerne hviler initiativet på at sikre, at der også fremover foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsyningsikkerheden gennem øget kendskab til den tilsluttede kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Initiativet skal sikre det optimale datagrundlag for analyse i systemdriften af transmissionsnettet. Hertil vil der være behov for også at kende til elforbrugsanlæg og eventuelt andre energilageranlæg, som vil kunne påvirke

forbruget af elektricitet i et område. Dette vil gøre det muligt at planlægge nødvendige tilpasninger af det kollektive elforsyningsnet m.v.

Det er ikke klart for Green Power Denmark, hvilken bemyndigelse som ministeren tiltænkes at få. Lovbemærkningerne henviser flere steder til Energinet og transmissionsnettet, men det fremgår bl.a. ikke af lovbemærkningerne hvilke spændingsniveauer, som tiltænkes omfattet af bemyndigelsen.

Lovbemærkningerne nævner behovet for data om akkumuleret kapacitet. Hvis dette ikke specificeres nærmere, indeholder det samtlige enheder i elnettet. Der er derfor behov for, at lovbemærkningerne præciseres. Dette vil Green Power Denmark også uddybe i det følgende.

- Med de anlæg, som der lægges op til at være omfattet af reglerne om dataindsamling, kan netvirksomhederne – i hvis net anlæggene er tilsluttet – stå overfor en markant arbejdsbyrde.

Den brede og uklare hjemmel til ministeren kan medføre, at der fastsættes regler om registrering af eksisterende anlæg. Særligt i en sådan situation vil de nye regler medføre en markant arbejdsbyrde for netselskaberne. Lovgiver skal her være opmærksom på, at netselskabernes ressourcer er begrænsede, og at der fra politisk side stilles øgede krav om hurtig nettilslutning af særligt VE-produktion.

Green Power Denmark vil derfor påpege, at det er af væsentlig betydning, at bemyndigelsen præciseres, og at ministeren ved fastsættelsen af reglerne om registrering og deling af data, inddrager arbejdsbelastningen hos netselskaberne, som et ikke ubetydeligt hensyn, idet der tages begrænsede ressourcer væk fra øvrige opgaver. Green Power Denmark opfordrer her til, at reglerne om dataindsamling konstruktivt skal kunne indgå i den samlede dagsorden om at gennemføre en grøn omstilling af Danmark.

Green Power Denmark bemærker, at lovbemærkningerne ikke omtaler ministerens sanktionsmuligheder i tilfælde af, at anlægsejer ikke ønsker at afgive oplysninger. I forhold til omfanget af ministerens bemyndigelse er det centralt, at lovbemærkningerne forholder sig hertil.

- Den foreslåede bestemmelse forudsætter, at det er muligt entydigt at definere de typer af anlæg som ønskes. Her vurderer Green Power Denmark et særligt behov for at definere, hvad der skal forstås ved et forbrugsanlæg. Nærmere bestemt er det vigtigt at få præciseret, hvad der skal forstås ved et *anlæg*. Hvor mange – eller hvor store – elinstallationer skal være samlet, før ministeren vurderer, at der er tale om et anlæg ?

Hvis ministeren påtænker, at det (fortsat) skal være en opgave for netselskaberne at indmelde data til stamdataregisteret, skal bl.a. definitionerne være helt klare, således at der ikke skal pågå konkret sagsbehandling hos det enkelte netselskab, for at kunne udlede hvilke data der er omfattet.

- Green Power Denmark vil endvidere bemærke, at ministeren skal være opmærksom på, hvilke data der allerede i dag udveksles mellem elnettets aktører. Green Power Denmark vurderer ikke, at lovbemærkningerne i tilstrækkelig grad giver udtryk for, at der er klarhed over hvilke data der flyder mellem elnettes aktører til brug for forsyningsikkerheden.

I forhold til omfanget af den dataindsamling, som kan forventes at skulle indsamles med hjemmel i en kommende bekendtgørelse, vil Green Power Denmark gøre opmærksom på, at systemoperatørerne med hjemmel i forordning 2016/631 (RfG) og forordning 2016/1388 (DCC) har fastsat krav til simuleringmodeller og signaludveksling. Det følger endvidere af forordning

2017/1485 (SO GL), at Energinet kan (og har) udarbejde metoder for dataudveksling, ikke mindst til brug for driftssikkerhedsanalyserne i medfør af artikel 76. Green Power Denmark henviser i øvrigt til forordningens artikel 43-50. En udarbejdelse af nationale regler om dataindsamling bør tage højde for de regler og metoder som allerede i dag er i drift mellem systemoperatørerne (herunder RSC/RCC) og anlægsejere.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Thomas Heldbo Wienberg', enclosed in a thin black rectangular border.

Thomas Heldbo Wienberg
Konsulent Cand. Jur.
Green Power Denmark
THW@greenpowerdenmark.dk

Energistyrelsen

ens@ens.dk

cc: sbcl@ens.dk

28. juni 2022

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning – høringssvar fra GreenLab

Greenlab Skive A/S ("GreenLab") har med stor interesse læst Energistyrelsens forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

Vi er glade for de rigtig gode takter, der er i lovforslaget, men bekymrede for dets snævre udgangspunkt i eksisterende regulering.

For at starte med bekymringspunktet skyldes dette, at vi har vanskeligt ved at se, at lovforslaget understøtter erhvervs- og energiparker som vores, hvor man samtænker produktion af grøn strøm med etablering af grønne virksomheder.

Hvis lovgiver ønsker en optimal og omkostningseffektiv udnyttelse af vind- og solenergi, taler det for at samplacere produktion og forbrugskrævende virksomheder.

Ved GreenLab etableres en direkte linje fra en nærliggende vind- og solcellepark til erhvervsparken. Inden for parken skal strømmen fordeles til PtX anlæg og parkens grønne virksomheder såsom SkyClean (Stiesdal), Quantafuel, Danish Marine Protein og GreenLab Skive Biogas (for mere information om GreenLab – se www.greenlab.dk). Nettet etableres og ejes af N1 og skal administreres af GreenLab. Dette er muliggjort af Energistyrelsens testzonetilladelse af 5. maj 2021.

Det er vores ræsonnement, at man på denne måde bør tænke i samplacering for at energioptimere.

Dvs. det giver god mening at lave erhvervsparke, hvor der er – eller vil komme – rigelig kapacitet af vedvarende energi, da man dermed undgår tab af energi og ekstra udgifter, hvis energien skal forbruges andetsteds.

Lovforslaget understøtter til en vis grad muligheden for sådanne konstruktioner – men kun til en vis grad – og der kan godt skrues mere op for de understøttende tiltag og dermed sikring af optimal energjudnyttelse, uden at det undergraver finansieringen af de kollektive net.

GreenLab

Næstildvej 10A
7860 Spøttrup
Denmark
info@greenlab.dk

Vores konkrete bemærkninger er følgende:

Direkte linjer

Det fremgår af lovforslaget, at det altid er muligt at koble ét forbrugsanlæg med ét produktionsanlæg via en direkte linje, uden at dette får karakter af kollektivt elforsyningsnet.

Muligheden for at koble mere end to anlæg via en direkte linje vil bero på en konkret vurdering, der skal sikre, at forbindelsen ikke får karakter af kollektivt elforsyningsnet. Dette er uddybet i bemærkningerne til 23, stk. 2 (lovens § 1, nr. 7), hvor det angives, at maksimalt 3-4 forbrugsanlæg vil kunne kobles med parallelle direkte linjer til ét produktionsanlæg, før konstellationen vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet. Der vil dog ud fra en konkret vurdering, i sjældne tilfælde, være mulighed for at sammenkoble flere produktionsanlæg og forbrugsanlæg, og stadig betragte dette som en direkte linje.

Ordene "i sjældne tilfælde" indikerer, at man kun i sjældent vil acceptere, at en direkte linje forsyner flere end 4 forbrugsanlæg.

Det er vores vurdering, at der er et væsentligt potentiale i direkte linjer, da de sikrer en omkostningseffektiv udnyttelse af den producerede strøm.

Dette er uanset, om den direkte linje forsyner 1 stor energikrævende virksomhed eller 10 virksomheder, som er samlet i en erhvervspark.

Vi opfordrer derfor til, at ordene "i sjældne tilfælde" fjernes fra lovbemærkningerne.

I stedet bør Energistyrelsen foretage en konkret vurdering af, om den planlagte linje fra produktionsanlæg til forbrugsanlæg er en direkte linje, ud fra en række fastsatte kriterier, så erhvervsparkere med sikkerhed også kan omfattes.

I det omfang virksomhederne i en erhvervspark har behov for supplerende strøm, vil de også blive tilsluttet det kollektive net og således fortsat være med til at betale for driften heraf.

Interne net

Lovforslaget redegør for Energistyrelsens praksis omkring interne net. Vi foreslår, at muligheden for interne net lovfæstes for at undgå tvivl om praksis – eventuelt som en bemyndigelsesbestemmelse til fastsættelse i en bekendtgørelse.

Dette kan også give mulighed for at konkretisere mulighederne for etablering af interne net.

Vi ser således gerne, at der redegøres yderligere for muligheden for at etablere interne net i sammenhængende bygning (højhus). Det bør også være muligt at etablere interne net i andre sammenhænge, hvor flere forbrugssteder er fælles om at aftage, men hvor enhederne ikke nødvendigvis fysisk er samlet i en bygning, men er i lav bebyggelse inden for samme område.

Hvis muligheden for interne net konkretiseres ved bekendtgørelse, vil det give mulighed for at foretage en afgrænsning over for lokal kollektiv tarifiering.

Geografisk differentierede forbrugstariffer - fastsættelse

Lovforslaget giver mulighed for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan differentiere elkunders betalinger geografisk, hvis elkunden er tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter eller er en sammenslutning af netbrugere. Dette kan skubbe på for en mere omkostningseffektiv brug af det kollektive net.

Det overlades til Energinet og netvirksomhederne at udvikle de nye tarifmetoder.

Det tager tid at udvikle sådanne metoder, og der bør derfor gives Energinet og netvirksomhederne et incitament til at fremskynde denne proces, hvis det skal spille samme med og/eller tilskynde til en – forholdsvis – hurtig etablering af grønne produktionsanlæg. Alternativt bør lovgiver overveje at give nærmere kriterier for fastsættelse af tarifferne, så der hurtigt kan opnås enighed herom.

Sammenfattende

Som nævnt indledningsvis er det GreenLabs vurdering, at lovforslaget overordnet set understøtter den grønne omstilling.

Lovforslaget er dog forholdsvis snævert og mangler at tage højde for etablering af energi-erhvervsparker såsom GreenLab, hvor parken modtager elektricitet fra en direkte linje.

Hvis ministeriet og styrelsen ønsker at arbejde for samtænkning af produktion og forbrug, bør der tages højde for flere konstellationer end levering af strøm direkte fra producent A til forbrugsvirksomhed B. Der bør tænkes i, hvordan man generelt set bedst muligt tilskynder til samplacering af produktion og forbrug, om dette er direkte fra producent A og B til forbrugsvirksomhed C, E og E m.fl. eller på anden vis.

Det kan ske ved at udvide definitionen på en "direkte linje" som foreslået ovenfor, eller – hvis det vurderes, at det ikke kan indeholdes heri grundet det bagvedliggende EU-direktiv – ved at lave en ny kategori for erhvervsklynger, som forsynes direkte.

GreenLab vil meget gerne uddybe ovenstående, og I er velkomne til at kontakte undertegnede for flere oplysninger.

Venlig hilsen

Jonas Valhøj Kleffel Nielsen

Legal Counsel

+45 2981 2046

jvkn@greenlab.dk

GreenLab

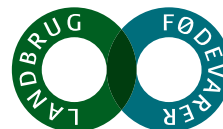
Næstildvej 10A

7860 Spøttrup

Denmark

info@greenlab.dk

 greenlab.dk

Energistyrelsen
Center for vedvarende energi
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvaret er sendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til Søren Brandt Clausen

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning - journalnummer 2022-796

Landbrug & Fødevarers bemærkninger til udkastet til lovforslaget fremgår nedenfor.

Generelle bemærkninger

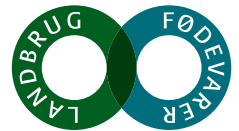
Landbrug & Fødevarer er generelt set positivt indstillet overfor muligheden for, at der nu indføres nogle bedre redskaber til omkostningseffektivt at indpasse store mængder vedvarende energi i det samlede danske energisystem. Det har potentialet til at bidrage til en øget dansk elektrificering af samfundet, og det vil i særdeleshed styrke mulighederne for at øge den danske PtX-produktion. Fra Landbrug & Fødevarer er vi dog bekymrede for, at denne aftale ikke fuldt ud indfrier potentialet for at fremme den direkte elektrificering, da de nye redskaber i overvejende grad fokuseres på den indirekte elektrificering (PtX). Vi er ligeledes bekymrede for, om indførelsen af nye geografisk differentierede forbrugstariffer i tilstrækkelig grad tager hensyn til eksisterende forbrug hos de berørte forbrugere. De nærmere bemærkninger til ændringsforslagene vedr. geografisk differentierede tariffer og direkte linjer uddybes i det følgende.

Geografisk differentierede tariffer

Landbrug & Fødevarer forstår hensigten bag indførelsen af geografisk differentierede forbrugstariffer, som skal være med til at skabe klare investeringssignaler ved tilslutning af nyt forbrug. For at sikre at der gives tydelige signaler og sikres omkostningsægte geografiske differentieringer, savner Landbrug & Fødevarer nogle mere konkrete overvejelser fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om, hvordan og i hvilket omfang der ventes at være en sammenhæng og gensidig påvirkning af geografisk differentierede forbrugstariffer og geografisk differentierede producenttariffer. Hvis muliggørelsen af geografisk differentiering af tarifferne skal bidrage til en mere effektiv udnyttelse af kapaciteten, er det Landbrug & Fødevarers opfattelse, at hhv. produktions- og forbrugsbetaling er tæt sammenkoblet, således det eks. ikke bør være muligt at både forbrugs- og producenttariffer stiger inden for samme geografiske zone.

Mens geografisk differentierede tariffer giver mening ift. at sende signaler ved tilslutning af nyt forbrug, er det omvendt vigtigt, at der ikke overvæltes nye omkostninger på eksisterende forbrug, som ikke har mulighed for at relokalisere sig. Det gælder eks. virksomheder, som ikke i praksis kan flytte lokalitet ud fra tarifændringer, når fabrikken først er bygget, og diverse godkendelser er på plads. I forslaget til lovændring fremgår det af side 11, at der vil blive taget hensyn til denne gruppe af kunder, men det står videre på side 12, at afgrænsningen vil give mulighed for at sende geografisk differentierede prissignaler til store nuværende og nye elforbrugere.

Her vil Landbrug & Fødevarer kraft anmode ministeriet om at genoverveje, om det bør være muligt at differentiere geografisk på de løbende tariffer. Hvis ambitionen er placere nyt forbrug effektivt, bør det være tilstrækkeligt at give mulighed for at differentiere på tilslutningsbetalingen.

Direkte linjer

Landbrug & Fødevarer er positive over udsigten til, at forbrugere og producenter fremover kan indgå i projekter, hvor der føres direkte linjer fra produktionen af vedvarende energi til forbrugspunktet. Det har potentialet til at fremme elektrificeringen ved at reducere omkostningerne på energipriserne og transporten af energien, samtidig med at det bidrager til en mere omkostningseffektiv udbygning af det kollektive elnet. I den sammenhæng bider Landbrug & Fødevarer mærke i, at ministeriet vil udforme kriterier og vilkår for etableringen af direkte linjer, der sikrer, at det så vidt muligt kun er projekter, som understøtter samfundsmæssige hensyn, der realiseres. Her savner Landbrug & Fødevarer en mere udfoldende definition af samfundsmæssige hensyn. Er direkte elektrificering eks. et lige så væsentligt samfundsmæssigt hensyn som indirekte elektrificering? Ud fra de i forslaget nævnte hensyn og kriterier og betoningen af PtX-anlæg er vi således bekymrede for, om denne mulighed for at etablere direkte linjer bliver et redskab, som produktionsvirksomheder realistisk kan gøre brug af ifm. deres elektrificeringsprojekter.

I forlængelse heraf savner Landbrug & Fødevarer noget mere fleksibilitet. Selvom vi forstår hensynet til transparens og objektive kriterier, kan fraværet af muligheder for at etablere direkte linjer for forbrugere tilsluttet på lavere spændingsniveau (< 10 kV) betyde en langsommere og mindre omfattende elektrificering af samfundet. Denne bekymring forstærkes af, at der ikke er etableret klare retningslinjer og kriterier for egenproducenter, hvor vi har forstået, at man har ændret praksis så placering af produktionsanlæg ikke længere er påkrævet inden for matriklen men i nærhed af forbrugspunktet. Her har Landbrug & Fødevarer efterspurgt nogle mere klare retningslinjer, som også kan åbne op for muligheder for forbrugere på lavere spændingsniveau.

Endelig er Landbrug & Fødevarer uforstående overfor, at der skal moms og afgifter for forbrug af egenproduceret el, der transporteres med den direkte linje. Her bør ministeriet redegøre for, hvorfor aktører der indgår i et projekt med direkte linjer, skal betale elafgift, når de forbruger el produceret på egne VE-anlæg.

Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, og vil gerne forbeholde os retten til at vende tilbage med yderligere information, hvis vi finder behov herfor.

Med venlig hilsen

Simon Horsholt

Seniorkonsulent

Klima & Energi

M +45 2785 2384

E simh@lf.dk

VedvarendeEnergis svar forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning, jr. Nr. 2022-796

Ændringsforslaget lægger op til to substantielle ændringer, som gennemfører en del af PtX aftalen, hvilket rejser spørgsmål, som vi mener bør tages op. De to ændringer er vedr. direkte linjer og geografisk differentierede tariffer. Desuden mener vi at der tre spørgsmål, som yderligere bør tages op, enten ved denne lovændring eller ved en snarlig senere revision af elforsyningsloven: lokal kollektiv tarifiering, afklaring af spørgsmål om interne net, samt spørgsmål om elkunder og forbrugssteder.

Direkte linjer

Forslaget om at etablere direkte linjer for spændingsniveauer på 10 kV og derover (ændringer af elforsyningsloven §5, stk.1, nr.8, med nærmere regler fastlagt af til Klima-, energi- og forsyningsministeren jf. §23) er ikke kun relevante for industrielle fællesskaber og samarbejdskonstruktioner, men også for lokale energifællesskaber, der kan bestå af landsbyer, der går sammen om at etablere vindmølleanlæg og fælles varmforsyning, eller for større bofællesskaber, som investerer i en vindmølle eller et solcelle-areal udenfor deres område. Reglerne bør sikre at disse forbrugertyper også kan anlægge direkte linjer. Det er derfor vigtigt at også kan anlægge direkte linjer.

Geografisk differentierede tariffer og lokal kollektiv tarifiering

Forslaget om prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning for elkunder tilsluttet elnettet på spændingsniveauer 10kV og højere eller for lokale sammenslutninger af netbrugere (tilføjes af et pkt.4 til elforsyningslovens §73, stk.1) overlader til net-selskaberne om de vil gøre brug af denne mulighed for differentiering af tariffer. Det fremgår af bemærkningerne til denne ændring øverst side 12, hvor det noteres, at der 'alene er tale om en muligghørelse'. Der bør med lovændringen sikres:

- En sammenhæng mellem de planlagte geografisk differentierede indfødningsstariffer og de med denne lovændring indførte geografisk differentierede forbrugstariffer.
- At lokale sammenslutninger af netbrugere, der opfylder kravene om tilsammen at udgøre en VE-fællesskab eller et borgerenergifællesskab, har ret til lokal kollektiv tarifiering, som både kan omfatte en lavere pris for eldistribution ved elkøb, samt en mulighed for at sende el mellem fællesskabets medlemmer og installationer (installationer i form af elproducerende enheder, ellagring, forbrugsinstallationer, opladning af elkøretøjer) til kostpris. Kostprisen for eldistributionsselskabet skal tage hensyn til at eltransporten kun omfatter brug af den begrænsede del af elnettet, der er indenfor energifællesskabets virtuelle eller fysiske fælles måler.

Med ovennævnte pkt, 4 er en delvis gennemførsel af den i PtX-aftalen og i Energistyrelsens analyse til KEF-udvalget fra dec. 2021 omtalte 'lokale kollektive tarifiering'. Det fremgår af PtX-aftalen at lokal kollektiv tarifiering skal indføres. Det er derfor ikke tilstrækkeligt til gennemførsel af PtX aftalen at nærværende lovændring forventes at medføre at Energinet og distributionsselskaberne udvikler nye tarifmetoder. Det bør sikres at de gør det. Desuden bør principperne for udvikling af tariffer for lokal transport af el indenfor et

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

28. juni 2022
R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tel.: +45 86760444
+45 86227000

energifællesskab præciseres. Der bør være generelle principper, så tariffen ikke afhænger af om der af historiske årsager er et stærkt eller et svagt net i det område, som et energifællesskab ønsker at udveksle el i.

Det er væsentligt at lokal kollektiv tarifiering giver mulighed for en type energifællesskaber, og dermed løser en del af problemer, der i dag er for energifællesskaber. Den skal derfor give mulighed for at lokale energifællesskaber, der som medlemmer har netbrugere med egen tilslutning, har ret til at dele egenproduceret el via det kollektive elnet. Det er åbenlyst, at der ikke i dag findes en tarif eller en tarif-model, der dækker denne situation, hvor der alene er tale om lokal transport af el. Den skal også give mulighed for deling af el i f.eks. en boligforening, som ønsker at etablere fælles solceller og måske andre fælles VE-baserede anlæg og som aktuelt er opdelt på mange 'små' tilslutninger af lejligheder og fællesfaciliteter eller i boligblokke. Her har net-selskaber ofte krævet en både fordyrende og ofte direkte ødelæggende opdeling af VE-projekter, samt ikke tilladt brug af distributionsselskabets net til intern deling af el. Boligselskabets eneste mulighed kan så være at etablere internt net. I stedet for at erstatte det etablerede kollektive elnet med et internt net, vil et samarbejde med net-selskabet om en fælles tarifiering og en hensigtsmæssig tilslutning af de nye anlæg være en bedre løsning. Dette behøver ikke indebære omkostninger for andre netbrugere.

Den her foreslåede definition af lokal kollektiv tarifiering samt pålæg til Energinet og distributionsselskabernes om at indføre den, bør enten indføres i nærværende lovændring eller alternativt bør der snarest muligt gennemføres en ny lovændring, som indfører den. Kun derved vil PtX forligets aftale om lokal kollektiv tarifiering være gennemført.

Endvidere bemærkes at begrebet "netbrugere" ikke er defineret i elforsyningsloven. Det bør defineres som alle, der fysisk benytter det kollektive net som elforbruger, elproducent, både forbrug og producent, lagring af el samt transport af el mellem medlemmer at et energifællesskab

Interne net

I bemærkningerne til lovforslaget beskrives Energistyrelsens praksis og forståelse af begrebet 'interne net'. Interne net er ikke defineret i elforsyningsloven, hvilket er uheldigt i lyset af de øgede muligheder for lokal elproduktion, ellagring og opladning af elkøretøjer, som ofte med fordel kan ske i interne net. Der er derfor behov for en definition af interne net i elforsyningsloven. Definitionen skal sikre energifællesskabers og egenproducenters (prosumers) rettigheder i forhold til reglerne for disse i EU's direktiver for elforsyning og VE. Et internt skal både kunne benyttes til at fordele el mellem samarbejdende produktions-, lagrings- og forbrugsanlæg og til at forbinde disse med det kollektive elnet. Herved adskiller et internt net sig afgørende fra et distributionsnet, som er tænkt at forbinde uafhængige produktions- og forbrugsenheder med hinanden.

'Interne net' kan have en afgørende funktion for virksomheder, boligselskaber og energifællesskaber, som kan sikre at disse kan bidrage med lokale, robuste løsninger til den danske energiomstilling.

Definitionen af elkunder og deres forbrugssted

Der savnes i Elforsyningsloven en tydelig definition af hvilke aktører, der kan betragtes om elkunder. Derfor bør i Elforsyningsloven indføres en definition svarende til Energistyrelsens praksis som beskrevet i analysen sendt til KEF-udvalget dec. 2021, bl.a. om forståelsen af "matrikelkravet". Dette vil være med til at sikre de rettigheder til egenproduktion m.v. som EU-direktiverne giver og hvor den nuværende implementering i Elforsyningsloven og VE-

loven har vist sig i praksis at føre til helt urimelige kontroverser mellem netbrugere og net-selskaberne hhv. Forsyningstilsynet, hvor elforbrugere ikke reelt har fået de rettigheder, de skal have ifølge EU's direktiver. Det svækker den danske udbygning med VE og medfører ubegrundede fordyrelser for netbrugere.

Uddybning og yderligere oplysninger ved politisk koordinator Gunnar Boye Olesen, gbo@ve.dk, tlf. 86227000.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

28. juni 2022

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om elforsyning (journalnummer 2022-796)

Vi fremsender hermed N1 A/S' (N1) kommentarer til høringen over lovforslag om ændring af lov om elforsyning (geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg m.v.).

Vi fokuserer i høringssvaret på de dele af forslaget, hvor der er en direkte eller indirekte påvirkning af N1, og hvor vi som netselskab har konkrete erfaringer, der kan give et konstruktivt bidrag til en fornuftig udmøntning af lovforslaget. Det betyder i praksis, at vi har fokus på 1) geografisk differentierede forbrugstariffer, 2) direkte linjer og 3) registreringer i stamdataregisteret.

Vi bakker i øvrigt op om Green Power Danmarks høringssvar til lovforslaget.

Generelle bemærkninger

N1 støtter forslagens formål om at fremme en hensigtsmæssig placering af elforbrug og produktion og herved bidrage til at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling. Vi er enige i, at geografisk differentierede forbrugstariffer og direkte linjer udgør værktøjer, der kan bidrage til at indfri dette formål. Dette forudsætter imidlertid, at grundlaget og principperne for hensigtsmæssig anvendelse af de to værktøjer er på plads. Med dette høringssvar ønsker vi at bidrage til at styrke det grundlag.

N1's anbefalinger i overskriftsform:

- Geografisk differentierede tariffer:
  - Anvend geografisk differentiering på tilslutningsbidrag og undgå utilsigtede fordelingsmæssige konsekvenser
- Direkte linjer:
  - De grundlæggende principper for etablering af direkte linjer skal fremgå entydigt af lovforslaget
  - Etableringen af direkte linjer må ikke stille det kollektive net dårligere – der skal tages hensyn til kollektiv netudbygning
  - Den automatiske behandling af direkte linjer skal bygge på nøje overvejede principper og være for enkle tilslutninger
  - Netselskaberne skal bidrage til kvalificering af såkaldt objektive kriterier

- Netselskaberne og Energinet skal være fast part i processen for tilladelse af direkte linjer
- Der er behov for stillingtagen til muligt fremtidigt ejerskab i bekendtgørelsesarbejdet
- Registreringer i stamdataregisteret
  - Definitioner af anlæg skal være tydelige, så netselskaberne ikke skal bruge ressourcer på, om anlæg er omfattet
  - Netselskabernes rolle i selve indsamling og opbevaring af data skal klarlægges, hvilket vil gøre det lettere at estimere ressourcetrækket hos netselskabet
  - 'Data scope' skal fastsættes gennem en afvejning af hhv. værdiskabelse og ressourceforbrug

1) Geografisk differentierede forbrugstariffer

Lovforslaget gør det muligt for Energinet og netvirksomhederne, at differentiere forbrugstariffer geografisk for elforbrugere tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter, ligesom der gives mulighed for geografisk differentiering af sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

N1 støtter indførelsen af mulighed for geografisk differentierede forbrugstariffer, som kan bidrage til at hensigtsmæssig placering af ny VE-produktion og forbrug i det kollektive net. Vi hæfter os ved – og er enig i – at det i bemærkningerne betones, at geografisk differentiering ikke må medføre tarifstigninger for husholdninger og mindre erhverv, ligesom der skal tages hensyn til eksisterende storforbrugere.

Anvend geografisk differentiering på tilslutningsbidrag og undgå utilsigtede fordelingsmæssige konsekvenser

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at differentieringen kan ske på engangsbetalingen for nettilslutning af nyt elforbrug og/eller på den løbende tarif. N1 anser geografisk differentiering på tilslutningsbidraget, som bedst egnet til at opnå den ønskede effekt (hensigtsmæssig placering af VE-produktion og forbrug i forhold til det kollektive elnet) uden at medføre de fordelingsmæssige konsekvenser, som geografisk differentierede tariffer vil gøre.

Lovbemærkningerne forudsiger ikke fordelingsmæssige konsekvenser mellem eksisterende forbrugere ved at differentiere på tilslutningsbidraget, men fremhæver, at der "kan (...) være tale om omfordelingseffekter", hvis der differentieres på den løbende tarif (s. 13). Det kan forklares med følgende scenarie: Kunde A, som er en ny forbruger, placerer sig i et område med god kapacitet, hvor Kunde B, som er en eksisterende forbruger, allerede er placeret. Kunde A sikrer sig en lav tarif. Kunde C og D tiltrækkes også af den lave tarif, hvilket betyder, at netkapaciteten i området begrænses og tariffen stiger. Det betyder, at kunde B (den oprindelige kunde) også ender med at få en højere tarif. Til forskel for kunde A, C og D kan kunde B imidlertid ikke flytte (fx fordi det er et landbrug). N1 mener, at differentiering over tarifferne kan og sandsynligvis vil få betydelige og u hensigtsmæssige fordelingsmæssige konsekvenser for eksisterende kunder, herunder eksisterende storbrugere.

Alternativt skal der differentieres mellem gamle og nye kunder, så det kun er "nye" kunder der får differentierede tariffer for at eksisterende kunder ikke får ulemper ved differentieringen. Det vil dog give nogle voldsomme administrative komplikationer i forhold til at holde styr på flere forskellige typer af tariffer for samme kategorier af kunder inden for samme område.

Hvis den geografisk differentiering derimod implementeres som et tilslutningsbidrag isoleres konsekvenserne til de nye forbrugere, hvorved de fordelingsmæssige konsekvenser friholdes for eksisterende forbrugere og de administrative komplikationer undgås, fordi der er tale om en engangsbetaling. Samtidig gives det ønskede incitament til hensigtsmæssig placering af elforbrug og produktion, hvilket kan bidrage til at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling.

2) Direkte linjer

Lovforslaget gør det muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter efter principper fastsat af KEF-ministeren.

Muligheden for at etablere direkte linjer kan bidrage til at drive en udvikling, hvor forbrug og produktion samplaceres i højere grad, end det sker i dag, hvilket N1 støtter. Det gør vi ud fra følgende betragtning: De direkte linjer er egentlig en afvigelse fra det bærende princip om kollektivitet og ikke-forskelsbehandling i elnettet. Derfor må tilladelsen bygge på, at der er et klart krav til en samfundsmæssig gevinst ved de direkte linjer, og at tilladelsen kan indramme ejerne af de direkte linjer, som en særlig kategori af brugere, der påvirker nettet anderledes andre kategorier af brugere. I begge henseender er samplacering og evnen til at skabe samtidighed i forbrug og produktion centralt. Samtidig skal den samfundsmæssige gevinst ikke nødvendigvis måles op mod et "nul-scenarie", hvor der ingen kapacitetsudvidelse sker, men et alternativ, hvor den nye produktion eller forbrug placeres længere væk og vil kræve en ny tilslutning, længere transport og belastning af nettet i forhold til udligning af forbrug og produktion. Derfor kan der også peges på en umiddelbar samfundsmæssig gevinst, allerede hvis kapacitetstrækket kan mindskes i forhold til ingen samplacering af forbrug og produktion, og incitamentet gradueres, så den følger det mindre kapacitetstræk på det kollektive net (hvilket ikke nødvendigvis er det samme som forbrug).

Det skal bemærkes, at ændringer i den øvrige tarifstruktur vil have en direkte indvirkning på, hvor der vil være en business case for at etablere direkte linjer. Eftersom lovforslaget er rettet mod brugere tilsluttet på 10 kV og opefter, vil det primært være Energinets tarif, som får indvirkning på business casen for fx at etablere direkte linjer. Det er derfor af stor betydning, hvorvidt Energinets tariffer justeres i forhold til, om den enkelte ejer af en direkte linje får det korrekte incitament og vedvarende har en økonomisk gevinst i at etablere en direkte linje.

De grundlæggende principper for etablering af direkte linjer skal fremgå entydigt af lovforslaget

Det er et gennemgående princip i lovgivningen, at de fundamentale retningslinjer og principper fastlægges i loven, så de kan agere rettesnore for en efterfølgende bemyndigelse. Det bør også gælde for direkte linjer. Derfor bør de grundlæggende principper for direkte linjer og tilladelsen til at etablere direkte linjer angives i lovbemærkningerne, så rammen også her er sat i forbindelse med lovændringen.

Det fremgår allerede klart af lovforslagets bemærkninger, at ejerne af direkte linjer som udgangspunkt ikke er undtaget fra at skulle betale moms og afgifter. Det fremgår også entydigt, at etablering og drift af direkte linjer skal ske inden for gældende plan-, miljø- og tekniske krav (s. 25).

Det fremgår imidlertid mindre klart af bemærkningerne til lovforslaget, hvad der menes med, at etablering af direkte linjer skal understøtte samfundsmæssige hensyn ”i relation til brugen af det kollektive elforsyningsnet”. På side 24 i lovbemærkningerne angives der, at det fx kan være ved at reducere behovet for netudbygning af det kollektive elforsyningsnet, men på side 26 fremgår en række andre hensyn, som ikke nødvendigvis handler om netudbygning, der også kan være udtryk for samfundsmæssig interesse.

På lige fod med princippet om moms og afgiftsbetaling og princippet om overholdelsens af plan-, miljø- og tekniske krav, bør det fremgå af lovforslaget, præcist hvilke samfundsmæssige hensyn, der i sidste ende er adgangsgivende for direkte linjer i Danmark. Hvis det kun er hensynet til netudbygning, bør det også angives.

Endelig mener vi også, at formålet om at få øget samplacering af fremtidigt forbrug og produktion står så centralt, at det også bør være et grundlæggende princip, at direkte linjer er afgrænset til de steder, hvor der etableres enten nyt forbrug eller produktion. Formålet med de direkte linjer er ikke at belønne en samtidighed, som allerede er til stede eller blot øges (incitamentet til det bør ligge i øvrige strukturer).

Hensynet til netudbygning: Etableringen af direkte linjer må ikke stille det kollektive net dårligere

Som det også fremgår af flere eksempler i lovbemærkningerne, er hensynet til påvirkningen af udbygningen af det kollektive net i hvert fald ét adgangsgivende princip for de direkte linjer. På den baggrund ser N1 et behov for, at det i de kriterier og vilkår, som KEF-ministeren lægger til grund for at godkende etablering af direkte linjer, sikres, at etablering af den direkte linje *ikke* får en negativ påvirkning af det kollektive elnet. Hvis de endelige kriterier og vilkår ikke sikrer dette, er vi bekymrede for, at etableringen af direkte linjer ikke vil medføre en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net, men det modsatte, hvilket vil gå ud over de øvrige brugere af det kollektive net. Udgangspunktet for etablering af direkte linjer må derfor være, at det ikke stiller det kollektive elnet dårligere end et scenarie, hvor de ikke etableres.

Det betyder dels, at etablering af direkte linjer samlet set skal medføre mindre net, jf. det i lovforslaget omtalte afstandskrav. Men det betyder også, at aktører som vil etablere en direkte linje skal betale tilslutningsbidrag

og evt. rådighedsbetaling til det kollektive net, svarende til den ændrede anvendelse af det kollektive elnet som følge af tilslutningen af den bagvedliggende produktion/forbrug via den direkte linje.

Den automatiske behandling af direkte linjer skal bygge på nøje overvejede principper og være for enkle tilslutninger

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at der skal fastsættes regler om, at ansøgnings- og sagsbehandlingsprocessen administreres delvist *automatisk* (for direkte linjer på 10 kV spændingsniveau hvor ét produktionsanlæg kobles med ét forbrugsanlæg) og delvist med *individuel behandling* for mere komplekse projekter.

Det anføres i lovbemærkningerne, at årsagen til at direkte linjer på 10 kV niveau skal behandles automatisk især er hensynet til administrativ håndterbarhed og omkostningseffektivitet. Det opstilles også som en forudsætning for automatiseringen af sagsbehandlingen af ansøgningerne, at afgørelsen træffes efter rent objektive kriterier og vilkår. Det giver umiddelbar mening. En automatisk behandling stiller dog samtidig også større krav til, at kriterierne, som anvendes, er sammenhængende og nøje overvejet, fordi der ikke er en overordnet vurdering af den samlede sag. Der bør også stilles et krav til, at etableringen er enkel både i forhold til de nævnte enheder, som er omfattet (et produktionsanlæg, et forbrugsanlæg), men også at den direkte linje ikke giver anledning til et samtidigt behov for udvidelse af kapaciteten i tilslutningspunktet til det kollektive net.

Netselskaberne skal bidrage til kvalificering af såkaldt objektive kriterier

Det opstilles som en forudsætning for en hel eller delvis *automatisering* af ansøgningernes sagsbehandling, at afgørelsen træffes efter rent objektive kriterier og vilkår. I lovforslagets bemærkninger nævnes *afstand* som et centralt objektive kriterie, der bl.a. kan lægges til grund for en automatiseret sagsbehandling. Vi forstår godt formålet med at automatisere behandlingen af direkte linjer på 10 kV, men godkendelse af projekter alene på baggrund af afstandskrav kan medføre investeringer i direkte linjer, der ikke understøtter samfundsmæssige hensyn. Sagen er nemlig den, at afstand bliver nødt til at ses som et dynamisk begreb – ikke statisk.

Man kan eksempelvis forestille sig en situation, hvor der skal etableres en direkte linje mellem nogle vindmøller og et PtX-anlæg fordi, der på et givent tidspunkt er kortere mellem de to, end der er mellem PtX-anlægget og et egnet tilslutningspunkt i det kollektive net. Herved overholdes afstandskrav i dag. Men netselskabet har allerede planer om etablering af nye anlæg i området af hensyn til de øvrige brugeres behov, som ikke indgår i den umiddelbare udmåling af afstand. Det kan føre til en samfundsøkonomisk set suboptimal løsning, som i sidste ende kan føre til mere net og højere tariffer for øvrige netbrugere. Derfor kan afstandskravet ikke blot baseres på et aktuelt GIS-kort. Det bliver nødt til at medtage netselskabernes planlægning. Sker det ikke, mister kriteriet værdi, og der kan blive godkendt direkte linjer, hvor samfundsøkonomien vil være suboptimal.

For at sikre hensynet til det kollektive elnet foreslår N1, at de såkaldt objektive kriterier både i automatisk og individuel behandling skal kvalificeres af netselskaberne i forbindelse med de konkrete sager. Den nærmere proces herfor skal fastlægges i tæt samarbejde mellem relevante aktører.

Derudover vil der være behov for afklaring af en række nettekniske forhold i det kollektive net, som i særlig grad påvirkes af direkte linjer (pga. skiftevis anvendelse af det kollektive net til forbrug og produktion), eksempelvis beskyttelses- og reguleringssystemers indvirkning og overharmonisk støj. Fordi kompleksiteten af brugen af tilslutningen af det kollektive net øger kravene til nettet vil samfundsværdien i samplaceringen blive reduceret. Denne afklaring kan enten ske ved en konkret udmåling af omkostningen ved kompleksitet af de enkelte faktorer eller ved at lægge en margin ind i forhold til eksempelvis kriteriet om afstand, så der ikke blot er tale om mindre afstand, men at kriteriet går på, at den mindre afstand har en væsentlig værdi relativt til den samlede samfundsmæssige etableringsomkostning.

Netselskaberne og Energinet skal være fast part i processen for tilladelse af direkte linjer

Lovforslaget lægger op til at følge Forvaltningsrettens regler ift. begrundelse, klagevejledning og partshøring. I den sammenhæng mener N1, at netselskabet bør være en fast høringspart. Dette gælder både i forhold til sager, der behandles individuelt og automatisk.

Behov for stillingtagen til muligt fremtidigt ejerskab i bekendtgørelsesarbejdet

I bekendtgørelsesarbejdet bør der tages stilling til spørgsmålet om fremtidigt ejerskab af den direkte linje. Hvad skal der ske, hvis linje ikke bruges mere? Eller ejerskabet ændres, så der ikke mere er ret til en direkte linje? Kan det overdrages til det kollektive net? På hvilke vilkår? Sådanne spørgsmål skal afklares for at sikre optimal udnyttelse af infrastrukturen ud fra et samfundsmæssigt hensyn, så risikoen for strandede aktiver minimeres. Vi deltager gerne i dette arbejde med henblik på at sikre en løsning, som understøtter samfundsmæssig økonomi og effektivt eldistributionsnet.

Etablering af direkte linjer i forskellige netområder vil have skæv indvirkning på netselskabernes benchmark

En afledt konsekvens ved etablering af direkte linjer er, at de vil have en negativ indvirkning på benchmarking af de netselskaber, hvor de etableres. Det skyldes, at mængden af leveret kWh i det kollektive net falder, som følge af synkront forbrug bagved udvekslingspunktet til det kollektive net, hvilket har en negativ indvirkning på de berørte selskabers benchmark performance. Denne konsekvens vil ramme selskaberne forskelligt afhængigt af, hvor mange direkte linjer, der etableres i området.

3) Registreringer i stamdataregisteret

Lovforslaget giver KEF-ministeren mulighed for at fastsætte regler om registrering og deling af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg. N1 ser fordele i den foreslåede ordning, som åbner for, at vi kan understøtte vores drifts- og planlægningsopgaver med et bedre datagrundlag. Den forcerede

elektrificering af det danske samfund over de næste år stiller store krav til vores drift og planlægning. Et solidt datagrundlag om relevante aktiver i vores net er afgørende for, at vi kan levere et elnet, der også i fremtiden har høj leveringskvalitet og en konkurrencedygtig pris.

Behov for tydelige definitioner af omfattede anlæg

Det er imidlertid vigtigt at anerkende, at indsamling af en betydeligt større mængde data til stamregisteret er en opgave, som vil lægge beslag på ressourcer i netselskaberne. For at sikre en hensigtsmæssig anvendelse af netselskabernes (begrænsede) ressourcer er det vigtigt, at definitioner af anlæg er helt klare, så der ikke skal pågå konkret sagsbehandling hos netselskaberne for at kunne udlede hvilke anlæg, der er omfattet.

'Data scope' skal fastsættes gennem en afvejning af hhv. værdiskabelse og ressourceforbrug

Desuden vil det være gavnligt, hvis netselskabernes rolle i selve indsamling og opbevaring tydeliggøres yderligere. Det vil gøre det lettere at estimere ressourcetrækket hos netselskabet. Ved fastsættelsen af reglerne bør ministeren inddrage arbejdsbelastningen hos netselskabernes som et vigtigt hensyn vis-a-vis den værdi, netselskabernes kan have ved indsamling af data frem bestemte typer data. Vi vil fra N1's side bidrage med konkrete erfaringer til at understøtte en hensigtsmæssig udmøntning af bemyndigelsen.

Med venlig hilsen

Jeppe Wraae Nielsen

N1 A/S

Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til: ens@ens.dk
Med kopi til: SBCL@ens.dk

Dato: 27. juni 2022

J.nr. 2022-796

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

Siemens Gamesa takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens foreslåede udkast til ændring af lov om elforsyning.

Vi har noteret os, at lovforslaget indebærer, at det bliver muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter, så elproduktion og elforbrug kan kobles direkte uden, at elektriciteten transporteres gennem det kollektive elnet. Direkte linjer er ikke geografisk afgrænsede og er defineret som *"Elektricitetsforbindelse, som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til dennes egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte kunder, og som helt eller delvist erstatter benyttelsen af det kollektive elnet"*. Med bestemte kunder menes virksomheder, der har et dokumenterbart aftaleforhold med elproduktionsvirksomheden, f.eks. via en PPA.

Endvidere fremgår det, at i tilfælde, hvor der er anlagt en direkte linje mellem en elproducerende virksomhed og et elforbrugende anlæg, må det elforbrugende anlæg gerne være tilsluttet det kollektive elnet.

Direkte linjer kan således også etableres i situationer, 1) hvor elproduktion og elforbrug kobles direkte uden, at elektriciteten transporteres gennem det kollektive elnet (men med mulighed for aftagning af elektricitet fra det kollektive elnet), og 2) hvor elproduktionsvirksomheden og aftageren af elektricitet ikke er samme juridiske enhed, så længe der er tale om en dattervirksomhed eller en virksomhed, hvormed elproduktionsvirksomheden har et dokumenterbart aftaleforhold.

Af lovforslaget fremgår også, at Energistyrelsen har etableret en administrativ praksis for at tillade såkaldte interne net, og at der er en fast administrativ praksis for, at et internt net i produktionsleddet er en elektricitetsforbindelse, der kan etableres af en elkunde til eget elproducerende anlæg, placeret i tilknytning til elkundens forbrugssted. Elkundens elproducerende anlæg kan være placeret enten på det område, der dækkes af elkundens forbrugssted eller på et område umiddelbart tilstødende forbrugsstedet, forudsat at elkunden har råderet over det samlede område. Den administrative praksis omfatter implicit en accept af, at elkunden har adgang til at etablere en intern elektricitetsforbindelse mellem produktion og forbrugssted før tilslutningspunktet til det kollektive elnet.

Denne praksis om interne net giver mulighed for, at det elproducerende anlæg kan ejes enten af elkunden selv eller af en tredjepart. Ejerskab af det elproducerende anlæg af en tredjepart, vil denne tredjepart skulle være underlagt elkundens instrukser, ligesom tredjeparten ikke selv må forbruge strøm fra anlægget.

Endvidere fremgår det af lovforslaget, at for interne net i produktionsleddet må en tredjepart, som ejer det elproducerende anlæg, ikke selv forbruge strøm fra anlægget, da nettet i så fald vil være et direkte elforsyningsnet. Det fremgår ikke, hvorvidt det elforbrugende anlæg må være tilsluttet det kollektive elnet og forbruge herfra. Dette kan f.eks. være relevant for PtX-anlæg tilsluttet en vindmølle bagom det kollektive elnet i perioder, hvor vinden ikke blæser, og vindmøllen derfor ikke genererer elektricitet til PtX-anlægget.

Internt net kan således etableres i situationer, 1) hvor elproduktion og elforbrug kobles direkte uden, at elektriciteten transporteres gennem det kollektive elnet (men det er uklart, hvorvidt det elforbrugende anlæg må forbruge fra det kollektive elnet), og 2) hvor elproduktionsvirksomheden og aftageren af elektricitet ikke er samme juridiske enhed, så længe ejeren af det elproducerende anlæg er underlagt elkundens instrukser og ikke selv forbruger strøm fra anlægget. Det fremgår ikke af lovforslaget, i hvilke situationer ejeren af det elproducerende anlæg er underlagt elkundens instrukser, men det må antages at kunne være tilfældet ved f.eks. indgåelse af en PPA.

Forskellen mellem etablering af en direkte linje og et internt net i produktionsleddet synes derfor at være, 1) at et internt net er geografisk afgrænset, og at en direkte linje ikke er geografisk afgrænset, og 2) at der er en mindre forskel vedrørende forholdet mellem ejerne af henholdsvis det elproducerende og forbrugende anlæg, da det er et krav for interne net, at ejeren af det elproducerende anlæg skal være underlagt elkundens instrukser, hvor der for direkte linjer alene er krav om et dokumenterbart aftaleforhold. Endvidere er det uklart, om det er af afgørende betydning for sondringen mellem direkte linjer og internt net, om det elforbrugende anlæg samtidig er tilkøbt det kollektive elnet.

Siemens Gamesa foreslår, at retten til at etablere et internt net fastslås i elforsyningsloven på lige fod med muligheden for at etablere en direkte linje, og at det tydeliggøres præcist, hvor den geografiske afgrænsning er for etablering af et internt net. Siemens Gamesa ønsker også klarlagt, hvorvidt et PtX-anlæg kan være tilsluttet en vindmølle bagom det kollektive elnet via et internt net og samtidig være tilsluttet det kollektive elnet i perioder, hvor vindmøllen ikke forsyner PtX-anlægget med elektricitet.

Siemens Gamesa har kendskab til flere planlagte PtX-anlæg, som etableres i umiddelbar nærhed til det elproducerende anlæg (enten bestående eller nyopførte vindmøller/solceller), hvorfor Siemens Gamesa finder, at det er i alles interesse at få afklaret det regulatoriske set-up bag interne net på samme niveau som direkte linjer (med andre ord via lovgivningen og ikke kun som en administrativ praksis), herunder hvorvidt en PPA er tilstrækkeligt til at fastslå, at ejeren af det producerende anlæg skal være underlagt elkundens instrukser. Økonomisk set er der en meget stor interesse for fremtidige ejere af PtX-anlæg i at få klarlagt, hvorvidt elforbindelsen mellem et PtX-anlæg og en vindmølle tilsluttet bagom det kollektive

elnet kategoriseres som et internt net eller som en direkte linje, da interne net er fritaget for betaling af diverse tariffer, afgifter m.v., mens dette ikke er tilfældet for direkte linjer.

Siemens Gamesa uddyber naturligvis gerne ovenstående betragtninger, såfremt der måtte være ønske herom. Vi står også til rådighed for et møde for at diskutere mulige scenarier vedrørende særligt Power-to-X-anlæg.

Med venlig hilsen

Alex Merrild Andersen
Head of Legal, Advokat

Louise Staal
Advokat

Energistyrelsen

Pr. mail til Energistyrelsens hovedpostkasse
ens@ens.dk med kopi til SBCL@ens.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 5. juli 2022

Side 1/3

Journalnummer 2022-796

TEKNIQ Arbejdsgivernes høringssvar på høring af forslag til lov om ændring af lov om elforsyning

Energistyrelsen har med høringsbrev dateret 3. maj 2022 fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. Energistyrelsen har efterfølgende givet TEKNIQ Arbejdsgiverne frist frem til 5. juli 2022 for afgivelse af høringssvar.

Udbygning af vedvarende energi er et vigtigt arbejdsområde for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemsvirksomheder, og vi indgår derfor gerne i det fortsatte samarbejde på området.

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, herefter kaldet "udkastet", giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at der er behov for at sikre en langt større lokal udbygning af vedvarende energikilder. En mere decentraliseret forankring vil ikke blot sikre bedre og mere effektiv samplacering mellem forbrug og produktion, men kan også aktivere borgere og virksomheder mere direkte i den grønne omstilling.

Af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, (46) fremgår det, at hvis der deles elektricitet, bør delingen ikke berøre opkrævningen af netgebyrer, -tariffer eller afgifter i forbindelse med elektricitetsstrømme. Det fremgår desuden, at deling bør lattes i henhold til forpligtelserne og korrekte tidsrammer for balancering, måling og afregning. Direktivet giver også medlemsstaterne beføjelse til at tillade, at borgerenergifællesskaber bliver distributionssystemoperatør i henhold til enten den generelle ordning eller som »lukkede distributionssystemoperatører«. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at direktivet er utilstrækkeligt afspejlet i dansk lovgivning, og opfordrer derfor til at direktivets intentioner efterleves og implementeres i bl.a. lov om elforsyning, så

mulighederne for at etablere VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber fremmes.

Forholdet mellem produktions- og forbrugssted

Hverken den gældende lov om elforsyning eller udkastet beskriver entydigt forholdet mellem produktions- og forbrugssted. For at skabe klarhed omkring reglerne, foreslår TEKNIQ Arbejdsgiverne, at lov om elforsyning tilpasses, så det tydeligt fremgår at:

1. Elproducerende anlæg kan spænde over flere matrikelnumre,
2. Elproducerende anlæg kan have flere forbrugssteder, samt at
3. Elproducerende anlæg ikke behøver af være begrænset til at levere elektricitet til én forbruger, men også kan levere elektricitet til forbrugere i et VE-fællesskab eller borgerenergifællesskab.

Specifikke bemærkninger

§ 1, nr. 2

VE-fællesskaber og Borgerenergifællesskaber, hvor fx borgere og virksomheder i samspil investerer i lokal produktion af vedvarende energi, skal i fremtiden spille en større rolle i vores energisystem. Direkte linjer spiller en vigtig rolle i at gøre VE-fællesskaber og Borgerenergifællesskaber attraktive, fordi direkte linjer gør det muligt at udnytte samtidighed mellem produktion og forbrug i et område. Dermed kan man undgå at belaste det kollektive net, hvilket bør betyde mindre omkostninger. Derfor bør lovforslagets §5, stk. 1, nr. 8, som definerer direkte linjer udvides så direkte linjer også kan etableres mellem parter i borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber.

§1, nr. 16

Geografisk differentierede tariffer har bl.a. til hensigt at understøtte en stærkere samplacering mellem produktion og forbrug af el. Geografisk differentierede tariffer understøtter, at det bliver mere attraktivt for virksomheder at investere i solceller på de mange store tagarealer, der er til rådighed i industrien. Imidlertid fremgår det af bemærkningerne s. 11f, at der alene er tale om en mulighed, som elforsyningsselskaberne opnår, men ikke er et krav de er forpligtet til at efterleve.

Det mener TEKNIQ Arbejdsgiverne er en fejl, fordi alle netselskaberne bør pålægges at gøre samplacering attraktiv ved bl.a. at anvende geografisk differentierede tariffer og på den måde understøtte produktion og forbrug af vedvarende energi, så vi belaster de kollektive elnet mindst muligt og undgår unødige elnetforstærkninger.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknIQ@teknIQ.dk
www.teknIQ.dk

Dato: 5. juli 2022

Side 2/3

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør, TEKNIQ Arbejdsgiverne

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 5. juli 2022

Side 3/3

Høringsvar om forslag til 'Lov om ændring af lov om elforsyning'

Ud over en række rettelser og justeringer i lov om elforsyning lægger det fremlagte ændringsforslag op til tre ændringer, der har betydning for den lokale, samordnede udbygning med VE i Danmark. De vil blive kommenteret i dette høringssvar. De tager alle tre afsæt i den aftale, der er blevet indgået om PtX og herunder ikke mindst ønsket om at opnå en større samordning af produktion og forbrug for at mindske behovet for udbygning af det kollektive elnet. Dette formål er både realistisk og reguleringsmæssigt prisværdigt, idet det har fokus på skabelse af en koordinering, der uanset om der er tale om industrielle PtX anlæg eller lokale energifællesskaber er betinget af en lokal nærhed mellem produktion og forbrug.

Direkte linjer:

Det første af de tre ændringsforslag omhandler muligheden for at etablere direkte linjer' for spændingsniveauer på 10 kV og derover, som bliver defineret i §5, stk.1, nr.8 og hvor der opfølgende i §23 lægges op til at nærmere regler gennem endnu en bemyndigelse overlades til Klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det er i denne sammenhæng værd at notere at denne type af direkte linjer ikke kun vil være relevante for industrielle fællesskaber og samarbejdskonstruktioner, men også for lokale energifællesskaber, der kunne bestå af landsbyer beliggende i nærheden af hinanden, der går sammen om at etablere vindmølle anlæg og fælles varmforsyning, eller for større bofællesskaber, som etablerer eller viderefører vindmølle anlæg i tilknytning til de arealer, som de ejer eller hvor de indgår samarbejde med andre i et lokalområde.

Geografisk differentierede forbrugstariffer:

Det andet ændringsforslag er indeholdt i tilføjelsen af et pkt.4 til §73, stk.1 som åbner for prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning for elkunder tilsluttet elnettet på 10kV-spændingsniveauet og opefter. Den skal gøre det muligt for net-selskaber, at gøre det tariffmæssigt attraktivt for virksomheder at lokalisere nye anlæg (og måske flytte anlæg) til områder, hvor der er en god net-dækning for at mindske behovet for udbygning af elnettet.

Det overlades til net-selskaberne om de overhovedet vil gøre brug af denne mulighed for differentiering af tariffer, som det fremgår af bemærkningerne til denne lovændring øverst side 12, hvor det noteres, at der 'alene er tale om en muliggørelse'.

Muliggørelse af 'lokal kollektiv tarifering':

I samme pkt.4, som er nævnt ovenfor, indgår også det tredje ændringsforslag, der også kun er tænkt som en muliggørelse af det, som i PtX-aftalen og i Energistyrelsens analyse til KEF-udvalget fra dec. 2021 omtales om 'lokal kollektiv tarifering'. Det er svært at læse PtX-aftalen således, at den kun skulle føre til en ordning, der muliggøres. Herved vil hele ideen med lokal samordning jo falde til jorden, hvis dette ikke sker. Men på grund af den måde, denne løsning formuleres i loven bliver implementeringen af PtX-aftalen ikke forpligtende.

Selvom denne ændring IKKE ifølge bemærkningerne på side 9 forudsætter en geografiske differentiering, men modsætningsvist vil være betinget af, at en sådan tarifering indføres generelt og kostægte, er den medtaget i en bestemmelse, der åbner for en afvigelse fra den ellers generelt forbudte differentiering. Det forekommer af indlysende grunde principielt ikke hensigtsmæssigt af blande to så forskellige forhold sammen i en bestemmelse kun afskilt af et 'eller'.

Mere afgørende er dog, at implementeringen af 'lokal kollektiv tarifiering' alene sker med formuleringen 'over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer'. Til trods for, at Energistyrelsen netop peget på, at dette ikke kræver en prisdifferentiering af geografiske hensyn, samt at der snarere bør være tale om en omkostningsægte generel ordning, blandes den ind i en bestemmelse, der som udgangspunkt handler om geografisk differentiering. Så hvad er det egentlig, der åbnes for her?

I sin effekt en 'lokal kollektiv tarifiering' ikke give mening, hvis den ikke gælder på tværs af net-selskaberne og uanset sted, da dens funktion ifl. Energistyrelsens egen analyse er at sikre en bedre udnyttelse af det eksisterende elnet for derved at mindske behovet for yderligere udbygning. Alternativt vil denne ordning hverken give mening for net-selskaberne eller de elkunder eller fællesskaber af elkunder, der kunne have glæde af denne nye tarifiering.

Problemet med realiseringen af 'lokal kollektiv tarifiering' handler dog ikke alene om svage incitamenter til net-selskaberne og en fejlagtig fastholdelse af ophævelse af forbuddet mod geografisk differentiering. Det bunder også i, at der ikke er nogen nærmere definition af, hvad der ligger i 'sammenslutninger af netbrugere'. Skal de f.eks. have status som et selskab? Det vil være svært for et net-selskab at indgå aftale med en gruppe af netbrugere, der deler el, men som ikke kan identificeres som aftalepart. Det hjælper her ikke, at der i bemærkningerne anføres, at der kan være tale om et 'lokalt energifællesskab', da der samtidig refereres til en ny type fællesskab, der ikke har noget status i Elforsyningsloven, nemlig 'fællesskaber med industrielle aktører'.

Udfordringerne bliver endnu større, hvis det tages i betragtning, hvilke aktuelle problemer ideen med 'lokal kollektiv tarifiering' var tiltænkt at løse. Det ene af disse er, at lokale energifællesskaber, der som medlemmer har flere elkunder med egen tilslutning, har ret til med hinanden at dele egenproduceret el via det kollektive elnet. Det er åbenlyst, at der ikke i dag findes en tarif eller en tarif-model, der dækker denne situation, hvor der alene er tale om lokal transport af el. Den anden er den situation, hvor f.eks. en boligforening ønsker at etablere fælles solceller og måske andre fælles VE-baserede anlæg, men aktuelt er opdelt på mange 'små' tilslutninger og hvor net-selskaber ofte har krævet en både fordyrende og ofte direkte ødelæggelse opdeling af disse anlæg. I stedet for fysisk at erstatte det etablerede kollektive elnet med en internt net, ville et samarbejde med net-selskabet om en fælles tarifiering og en hensigtsmæssig tilslutning af de nye anlæg være en bedre løsning, hvis den også indebærer at delingen bag den fælles måler blev betragtet som deling på et internt net, sådan som boligforeningen ville have ret til med eget fysisk internt net. Det ville virkelig løse en række praktiske og økonomiske problemer for både elkunde og net-selskaber.

Det skal for god ordens skyld her noteres at de her anførte løsninger IKKE vil indebære en overflytning af omkostninger på andre netbrugere, hvis den 'lokale kollektive tarifiering' udføres kostægte. Men de vil åbne for lokal samordning af produktion og forbrug og dermed for en aflastning af hele elnettet.

Måske vil det første problem kunne løses med den foreslåede ændring i Elforsyningsloven, hvis den overhovedet bliver realiseret af net-selskaberne i overensstemmelse med intentionerne, mens den anden meget uheldigt synes udelukket på forhånd.

Den valgte implementering af denne ændring efterlader det indtryk, at der kan være tale om en måde at undgå, at PtX-aftalen på dette punkt bliver realiseret.

Bemærkningerne om interne net

I bemærkningerne til lovændringsforslaget indgår flere sideres overvejelser omkring det, som fremføres som Energistyrelsens praksis og forståelse af, hvad begrebet 'interne net' dækker over. Det er meget prisværdigt, da vi netop på dette punkt står med et af de forhold, som alle ved eksisterer, men som ikke er søgt defineret i Elforsyningsloven. Det er meget uheldigt!

Det bliver i bemærkningerne klart fremhævet, at hensynet til det kollektive elnet er den 'hovedregel', som de hidtidige ændringer og tilpasninger af Elforsyningsloven er blevet gennemført ud fra. Problemet er her, at

hensynet til eneretsbevillingen har givet net-selskaberne et råderum, der går langt videre end deres samfundsmæssige opgave med at drive og udvikle det kollektive distributionsnet. Ved ikke at klargøre, hvilke aktører der er legitime elkunder hhv. elproducenter og reelt overlade det til net-selskaberne at afgøre dette, indebærer eneretsbevillingen i praksis, at de rettigheder, som egenproducenter i form af bl.a. boligforeninger og lokale energifællesskaber bliver mødt med et utal af administrative og økonomiske hindringer, som strider både mod EU-direktiverne og den implementering, der er sket i bl.a. Elforsyningsloven.

Det er værd her at erindre, at der IKKE er nogen af de aktører, der har talt egenproducenternes sag og dermed påpeget den samfundsmæssige betydning af, at deres rettigheder blev respekteret, som har været imod fastholdelsen af det kollektive transmissions- og distributionsnet. Sagen handler altså ikke om ønsket om at have et kollektivt elnet, men om en modsigelsesfyldt implementering af de nye rettigheder, som egenproducenter har som har skabt mange hindringer gennem den praksis, som net-selskaberne kan udøve i ly af deres monopol.

Det er derfor meget oplysende, men også meget uheldigt, at Energistyrelsen jf. side 15 i sin praksis kun sonderer mellem interne net i produktionsleddet og interne net i distributionsleddet. Denne opdeling overser helt, at disse to funktioner i dag varetages samlet af den nye type egenproducerende elkunder og fællesskaber. I modsætning til elproducenter er deres aktivitet ikke-kommerciel og de vil derfor typisk ikke levere mere el end de forbruger i spidslast. Den eneste logik, der kan forklare sondringen er, at Energistyrelsen hænger fast i den danske elforsyning, som den så ud for mere end et årti siden, men som endegyldigt blev ændret med de nye EU-direktiver, som giver plads til en tredje aktør ved siden af elproducenter og elkunder, nemlig egenproducerende elkunder/lokale energifællesskaber (somme tider også betegnet: prosumers).

Det centrale er her, hvad en boligforening, en virksomhed eller et energifællesskab benytter deres elanlæg inkl. egne produktionsanlæg og lagre til. Og især hvorledes disse forbindes og styres. Det åbner for to funktioner, som et 'internt net' kan varetage: (a) at fordele el mellem de forskellige elanlæg og (b) samlet set at forbinde disse med det kollektive elnet. Herved adskiller et internt net sig afgørende fra et distributionsnet, som er tænkt at forbinde uafhængige produktions- og forbrugsenheder med hinanden. Den nye kombinerede rolle, en kunde kan have som 'prosumer', ændrer dette ikke fundamentalt ved netkonfigurationen, idet det blot betyder, at nogle tilslutninger periodisk trækker hhv. leverer el. Net-selskabernes rolle er i denne sammenhæng fortsat, at være (passive) net-leverandører, idet de ikke foretager sig anden styring end den der ligger i at sikre, at kapaciteten i de enkelte dele af nettets kapacitet ikke overskrides samt i nogle situationer, at give incitamenter til at flytte forbrug gennem tariffer, der i faste tidsintervaller varierer ud fra en typisk belastning.

Det interne net, som disse nye aktører trækker på til intern deling (og fordeling) kræver en dimensionering, som ofte er større end det et typisk distributionsnet leverer i det yderste lokale led. Har man store forbrugsenheder (varmepumper, industrianlæg) og store produktionsenheder (solceller, vindmøller) skal kablingen mellem disse typisk have stor kapacitet over korte afstande. Ofte større end de lokale distributionsnet hidtil har været udbygget til. Dette dog uden, at det pågældende fællesskabs samlede tilslutningspunkt til det kollektive elnet kræver den samme store kapacitet netop fordi den interne styring sørger for at optimere produktion og forbrug og minimere trækket på det kollektive elnet. Men sådan er det decentrale distributionsnet ikke tænkt, så dimensioneringen af dette er ikke tilrettelagt ud fra etableringen af lokale energifællesskaber. Det afspejler sig ikke blot i forbrugstarifferne, men især i tilslutningsgebyrerne, som ud fra et behov for kapacitet i det enkelte tilslutningspunkt antager, at dette skal sikres i hele distributionsnettet, selvom behovet kan klares med en kabling mellem anlæg beliggende tæt på hinanden i det interne net.

Disse forhold betyder også, at et 'internt net' ikke blot kan sidestilles og juridisk set sammenlignes med de sidste decentrale dele af et distributionsnet som det f.eks. afspejler sig i Energistyrelsens brug af begrebet

'fordeling' om det, der foregår i et internt net, om end det er prisværdigt, at begrebet distribution ikke (mis)bruges i denne sammenhæng.

'Interne net' har for større virksomheder, for større boligforeninger, for lokale energifællesskaber og for den sags skyld for de nye 'fællesskaber af virksomheder' en selvstændig og helt afgørende funktion for at disse fællesskaber reelt kan bidrage med lokale, robuste løsninger til den danske energiomstilling. En opgave, hvor net-selskabernes bidrag og forståelse i dag erfaringsmæssigt stort set er fraværende. Det viser sig bl.a. ved, at de afviser at indgå i den dialog, der ellers er foreskrevet i bekendtgørelsen om energifællesskaber i §15, stk.4, men blot henviser til deres eksisterende tilslutningsbestemmelser. Den manglende afgrænsning af net-selskabernes eneret i relation til elkunders interne net har vist sig at være kontraproduktiv og u hensigtsmæssig både for det kollektive elnet, for den lokale samordning af produktion og forbrug og for udbygningen med VE.

Definitionen af elkunder og deres forbrugssted:

Det må igen fastslås, at der savnes en tydelig definition af hvilke aktører, der kan være elkunder. Dette forhold ligger klart inden for det område, som Elforsyningsloven kan og bør sætte rammer for. Det samme gælder for 'interne net', som er omtalt i det foregående afsnit. Hvis disse åbenlyse mangler afhjælpes med respekt for de rettigheder, som fællesskaber har i forhold til egenproduktion, deling m.v. vil Elforsyningsloven blive mere ajour med den virkelighed, som eksisterer på energiområdet, og den vil kunne fjerne en række af de økonomiske og administrative barrierer, der i dag implicit og eksplicit følger af den eksisterende Elforsyningslov.

Det er også en mangel i det fremlagte lovforslag, at det ikke opdaterer bestemmelsen om forbrugssted, så lovens bogstav kommer i overensstemmelse med Energistyrelsens praksis jf. analysen sendt til KEF-udvalget dec. 2021. Dette ville også være fremmende for den reelle implementering af de rettigheder til egenproduktion m.v. som EU-direktiverne giver, så de ikke mødes af net-selskaber med tilslutningsbestemmelser, der faktisk er flere år bagud i forhold til lovgivningen. Den mangelfulde implementering har nemlig været en af de væsentligste årsager til de gentagne og helt urimelige kontroverser mellem elkunder og net-selskaberne hhv. Forsyningstilsynet, som har vist sig de seneste år. Det har i betydelig grad svækket den danske udbygning med VE og har medført helt ubegrundede fordyrelser af VE-anlæg.

Disse urimeligheder har ved flere lejligheder været klart og tydeligt dokumenteret over for Energistyrelsen, som meget uheldigt har undladt at medtage og belyse disse forhold i sin analyse af 'matrikelkravet' til KEF-udvalget dec. 2021.

Mvh, Ulrik Jørgensen

Energistyrelsen
Att: Søren Brandt Clausen
sbcl@ens.dk

28. juni 2022
Vores ref.: HILDJ

Ørsteds hørings svar til høring over lovforslag til ændring af lov om elforsyning

Indledningsvis vil Ørsted gerne takke for muligheden for at afgive hørings svar til høring af lovforslag til ændring af lov om elforsyning.

Vi bakker op om den retning, som lovforslaget sætter ved at åbne op for en mulighed om tilladelse til etablering af direkte linjer og for muligheden for indførelsen af geografisk differentierede tariffer. Begge tiltag vil bidrage til at skabe en mere omkostningseffektiv grøn omstilling og er samtidigt et nødvendigt fundament for begyndelsen på en PtX industri i Danmark.

Nedenfor fremgår vores bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget.

Mulighed for at etablere direkte linjer

Vi ser muligheden for at etablere direkte linjer som en central del af, hvordan man kombinerer massiv udbygning af storskala havvind med en massiv udbygning af nyt forbrug med færrest mulige meromkostninger til udbygning af elnettet.

En direkte linje vil – i samspil med omkostningsægte tariffer – give både varierende produktion og fleksibelt forbrug tilskyndelse til at tilslutte sig elnettet på en måde, der påfører elnettet færrest mulige omkostninger. Energinet estimerer i *Konsekvensanalyse af mulighed for direkte linjer på transmissionsnettet (oktober 2021)*, at direkte linjer kan bidrage til at indhente en samfundsøkonomisk gevinst på 300 mio. kr. årligt ved 5 GW elektrolyse. Den samfundsøkonomiske gevinst er et resultat af valg om anden placering end ellers, hvormed det fremtidige forbrug og den fremtidige produktion samplaceres.

Direkte linjer bidrager endvidere til at sikre klarhed over oprindelsen af strømmen, således at den kan anvendes til produktion af grønne brændsler (se Article 27(3), fifth subparagraph, of Directive (EU) 2018/2001).

For at direkte linjer kan leve op til dets potentiale skal modellen for tilladelse til etablering af direkte linjer:

- i) **give de rette incitament**er til modning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter – både ift. placering af forbrug og produktion samt beslutning om udvekslingskapacitet, samt
- ii) **være forudsigelig** for udviklere allerede i modningsfasen af et projekt – både for statslige udbud og markedsdrevne projekter.

Direkte linjer er alene et redskab for, at de samfundsøkonomiske gevinster kan opstå – det er omkostningsægte tariffer og innovative tarifprodukter, der skal levere de samfundsøkonomiske gevinster. Her kan den direkte linjer være nødvendige for at kunne opføre sig omkostningsminimerende ift. elnettet. Vi finder derfor, at der er behov for, at tilladelsen til direkte linjer følges op med omkostningsægte kapacitetsbaserede tariffer, der giver retvisende prissignaler. Vi finder endvidere, at kapacitetsbaserede omkostningsægte tariffer kan være et instrument til at sikre overensstemmelse mellem projektøkonomi og samfundsøkonomi og dermed et værktøj til at sikre, at samfundsøkonomisk hensigtsmæssige direkte linje projekter iværksættes. De omkostningsægte tariffer vil endvidere spille en stor rolle ift. at etablere en PtX industri i Danmark.

Der er endvidere behov for, at der i udbud af havvind skabes transparens om muligheden for direkte linjer, allerede før der afgives bud. På den måde sikres det, at budgiver, kan designe projektet til at være så omkostningseffektivt som muligt. Det sikres desuden, at det muliggøres at der konkurreres på den mest omkostningseffektive løsning for elsystemet samlet set. Vi foreslår derfor, at lovforslaget giver mulighed for, at godkendelse af direkte linjer kan forelægges allerede i udbudsmateriale samt at dette også fremgår af den efterfølgende bekendtgørelse.

Vi bemærker endvidere, at det er nødvendigt, at der snarest muligt skabes klare rammer for en markedsdrevet havvindsudbygning samt afklaring om arealer hertil mhp. at forløse det samfundsøkonomiske potentiale ved direkte linjer.

Typen af forbrug, der kan forbindes med en direkte linje

Afsnit 3.2.2 beskriver, hvordan energilagings- og energikonverteringsteknologier bør kunne anvende mulighederne for etablering af direkte linjer. Kan Energistyrelsen bekræfte, at etableringen af direkte linjer ikke er indsnævret til netop sådanne teknologier, men kan anvendes bredt af alle typer forbrug givet visse kriterier er opfyldt?

Antal anlæg og aktører i et direkte linje projekt

Vi finder, at det giver god mening, at der er en klar og tydelig forskel på kollektivt elnet og direkte linjer.

I de specielle bemærkninger til nr. 7 anføres det, at *"I udgangspunktet skønnes det, at maksimalt 3-4 forbrugsanlæg vil kunne kobles med parallelle direkte linjer til ét produktionsanlæg, før konstellationen vil få karakter af et kollektivt elforsyningsnet"*.

Finder Energistyrelsen, at der er noget til hinder for, at man kan forestille sig den omvendte situation, dvs. hvor 3-4 produktionsanlæg vil kunne kobles på ét forbrugsanlæg?

Dette vil særligt være relevant ift. udvidelser af forbrugsanlægget i takt med at efterspørgslen på grøn brint stiger. Det vil også kunne bidrage til at udnytte allerede bygget hydrogeninfrastruktur bedre samt bidrage til at man kan udvide eksisterende sites bedre. Det vil endvidere bidrage til at muliggøre at lave redundans mellem sine produktionskilder. Dette kan med fordel udfoldes i bemærkningerne til lovforslaget.

Vi bemærker endvidere, at det i markedsdialogsmaterialet for Hesselø¹ fremgår, at EU lovgivning om undbundling kan begrænse muligheden for forskelligt ejerskab af produktion og forbrug, hvor en af partnerne ejer den direkte linje. Det er vores opfattelse, at dette ikke stemmer, når direkte linjer tillades, hvorfor Energistyrelsen gerne må bekræfte, at det er muligt etblere en direkte linje, hvor forbruget og produktionen kan have forskellige juridiske ejere.

Godkendelse af direkte linjer

Det fremgår af den politiske aftale *udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi) af 25. marts 2022*, at hovedformålet med at tillade direkte linjer er at fremme og facilitere samplacering. Dette bør fremgå tydeligere af lovforslagets bemærkninger.

Vi foreslår, at det tydeliggøres, at det overvejende hensyn, når der gives tilladelse til direkte linjer, er samfundsøkonomiske hensyn. Her tænkes på de samfundsøkonomiske gevinster ved samplacering, som bl.a. inkluderer reduktion af lange effekttransporter. Det kan fx ske i afsnit 3.2.3.1 i lovforslagets bemærkninger.

Det fremgår af afsnit 3.2.3.1, at nettekniske forhold, kan indgå i vurdering af tilladelse til en direkte linje. Det er uklart, hvad dette betyder mere konkret, hvilket bør udpensles. Det vurderes dog overordnet set uhensigtsmæssigt at vurdering af et konkret direkte linje projekt skal afhænge af planlægningen for det kollektive elforsyningsnet, hvorfor dette afsnit med fordel kan udgå.

Med henblik på, at skabe transparens for udviklere og give mulighed for udvikling af omkostningseffektive projekter, er der behov for, at skabe klare rammer for ansøgningsproces og tilladelse tidligt i projektudviklingsfasen. Det bør derfor fremgå af lovbemærkningerne (evt. afsnit 3.2.3.2), hvorledes der søges at skabe klarhed over muligheden for en direkte linje allerede i udbudsmateriale samt tidligt i processen for markedsdrevne projekter.

Vi mener endvidere, at lovforslaget bør rumme muligheden for, at der kan gives tilladelse til direkte linjer i et havvindsudbud og at der i så fald ikke skal ansøges yderligere herom.

Tilslutning

Det fremgår, af bemærkningerne til lovforslaget bestemmelse nr. 2, at *'elektricitetsforbindelse skal i denne sammenhæng forstås som en direkte kobling mellem et produktionsanlæg og et forbrugsanlæg'*. Vi mener, at det bør sikres, at lovforslaget rummer, at forbrug og produktion kan kobles til en skinne, idet, det i flere tilfælde vurderes, at være en den mest hensigtsmæssige løsning.

“en direkte kobling” har karakter af en elektroteknisk løsning, der formodes at blive diskuteret og vurderet med et stort udfald. Der er en risiko for at beskrivelsen resulterer i en løsning, der ikke er efficient. Vi vil anbefale Energistyrelsen, at beskrive hvordan anlæg strukturelt kan sammenkobles og overlade de elektrotekniske muligheder til aktørerne. Der vil eksempelvis være muligheder for, at anvende samme felt tilsluttet det

---

¹ [Feedback report on the Market Dialogue about Hesselø OWF final{F2#12241141#4#12192122#0} \(ens.dk\)](#)

offentlige net til flere typer af forbrugs- og produktionsanlæg, der ikke nødvendigvis har samme funktion.

Energinets forskrifter for afregning beskriver praksis og denne vil efter vores vurdering kunne håndtere eksempelvis at der er en "direkte linje" mellem en række forbrugs- og produktionsanlæg samt, at der til samme skinnesystem vil være et anlæg, der ikke afregningsmæssigt og systemmæssigt hænger sammen med førstnævnte. Kategorierne af anlæg får så at sige en "kanal" til nettet og det er muligt at styre dette kapacitetsmæssigt.

Vi anbefaler nærmere diskussion af dette eksemplificeret ved projektet på Avedøre, der er indstillet til regulatorisk frizone. Her er det vores oplæg, at to produktionsanlæg kobles sammen med ét forbrugsanlæg på et skinnesystem, der igen er forbundet til andet produktion inden det endelige tilslutningspunkt.

Det er vores opfattelse at disse optioner vil være meget omkostningsbesparende i forhold til at der dedikeres et felt til hver sæt af direkte koblede forbrugs- og produktionsanlæg.

Elafgifter

I den nugældende elafgiftslovgivning pålægges elafgift på strøm leveret via en direkte linje til elektrolyse- eller carbon capture anlæg.

Der gælder imidlertid en særlig undtagelse for såkaldt "eget forbrug". Efter denne undtagelse skal der ikke betales elafgift, hvis det er den samme juridiske enhed, som ejer både det elektricitetsproducerende anlæg og elektrolyse eller carbon capture anlægget. Det er en forudsætning for anvendelsen af denne særlige undtagelse, at strømmen produceres ved anvendelse af vedvarende energikilder.

Efter vores opfattelse har den nuværende afgiftsstruktur potentiale til at virke konkurrenceforvridende, idet den selskabsretlige strukturering af en koncern eller et partnerskab bliver styrende for den afgiftsmæssige behandling, og ikke hvorledes der faktisk produceres eller hvorledes strømmen bliver leveret.

Som led i dette lovforslag vil det derfor efter vores opfattelse også give mening at revidere elafgiftslovgivningen, således at denne undtagelse for "eget forbrug" udstrækkes til at gælde i alle tilfælde, hvor strøm produceret ved anvendelse af vedvarende energikilder leveres på en eller flere direkte linjer til et anerkendelsesværdigt formål, såsom eksempelvis Power to X (PtX) eller carbon capture uanset at de forskellige aktiver ejes af forskellige juridiske enheder. Herved elimineres en utilsigtet forskelsbehandling afhængigt af den selskabsretlige struktur samtidig med, at der ydes de nødvendige afgiftsmæssige lempelser til disse nye og kritiske teknologier. En sådan afgiftsmæssige lempelse vil sikre, at Danmark fortsat kan være pioner og konkurrencedygtig indenfor disse teknologier.

Vi vil derfor også opfordre til, at der sammen med dette lovforslag implementeres sådanne ændringer i elafgiftslovgivningen.

For at imødegå fortolkningsvanskeligheder bør det som heri også klart defineres hvad der forstås ved vedvarende kilder, herunder om biomasseanlæg kan kvalificeres således.

Interne linjer vs. direkte linjer

Energistyrelsen beskriver hvordan interne linjer skal betragtes. I denne beskrivelse, er det ikke entydigt for os hvordan dette skal tolkes på de eksisterende og kommende termiske kraftværker.

Kraftværkerne er komplekse anlæg bestående af produktionsanlæg, egetforbrugsanlæg og en række tredje-partsanlæg med tilknytning til energikonverteringsprocessen. Kraftværkerne er derfor ideelle i forhold til at teste om betragtningerne om direkte linjer og interne linjer vil være tilstrækkelig rummelige.

Vi finder ikke umiddelbart dette kriterie opfyldt og opfordrer derfor til at beskrivelserne tilrettes så de rummer gældende praksis.

Mulighed for differentierede forbrugstariffer

Vi vurderer overordnet set forslaget om mulighed for geografisk differentierede forbrugstariffer som værende hensigtsmæssig.

Vi foreslår, at det i teksten – særligt lovbemærkningerne – skærpes, at formålet er, at give *mere omkostningsægte prissignaler* til at placere forbrug hensigtsmæssigt i nettet. I den nuværende tekst, mangler bemærkninger om, at 'omkostningsæghed' af tarifferne er drivende for gevinsterne.

Vi bemærker endvidere, at det er, at der forelægger et tilstrækkeligt detaljeret datagrundlag, der retvisende kan illustrere geografisk differentierede omkostningsdrivere i nettet. Det gælder særligt i tilfælde, hvor enkelte anlæg er en del af større infrastruktur, som påvirker et lille, afgrænset geografisk område, som fx i forbindelse med indføddning af elektricitet fra en energikilde.

Registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg

Vi støtter forslaget om at udvide anvendelsen af stamdataregistret til flere typer af anlæg for både forbrug og produktion. Den nuværende anvendelse af stamdataregistret på transmissionsanlæg kompliceres af, at det er netselskaberne, der er ansvarlige for indsamling af disse oplysninger. Netselskaberne har udover afregningsmåleransvaret ikke anden kontaktflade til de tilsluttede anlæg. Kvaliteten må antages at kunne forbedres, hvis ansvaret for disse data varetages af det selskab, der indgår nettilslutningsaftale med. Dermed vil ansvaret overgå til Energinet for transmissionstilsluttede anlæg.

Med venlig hilsen
Ørsted

Hilde Dalkjær Johansen
Regulatory Advisor

hildj@orsted.com
Tlf. +4599557407